ఆంధ్రసచిత్రవార

పత్రిక

12-7-63

'తారల కొలువు'

25 నయాపైస

త్వరలో విడుదల!
కౌసల్యా ప్రొడక్షన్స్ వారి
మంచిరోజులు వచ్చాయి
దర్శకత్వం G.విశ్వనాథం రచన: ఆరుద్ర సంగీతం. కోదండపాణి
నిర్మాతలు. S.భావనారాయణ, P.C.బాలకృష్ణరాజు
REVATHI

Kongeti Satyanarayana

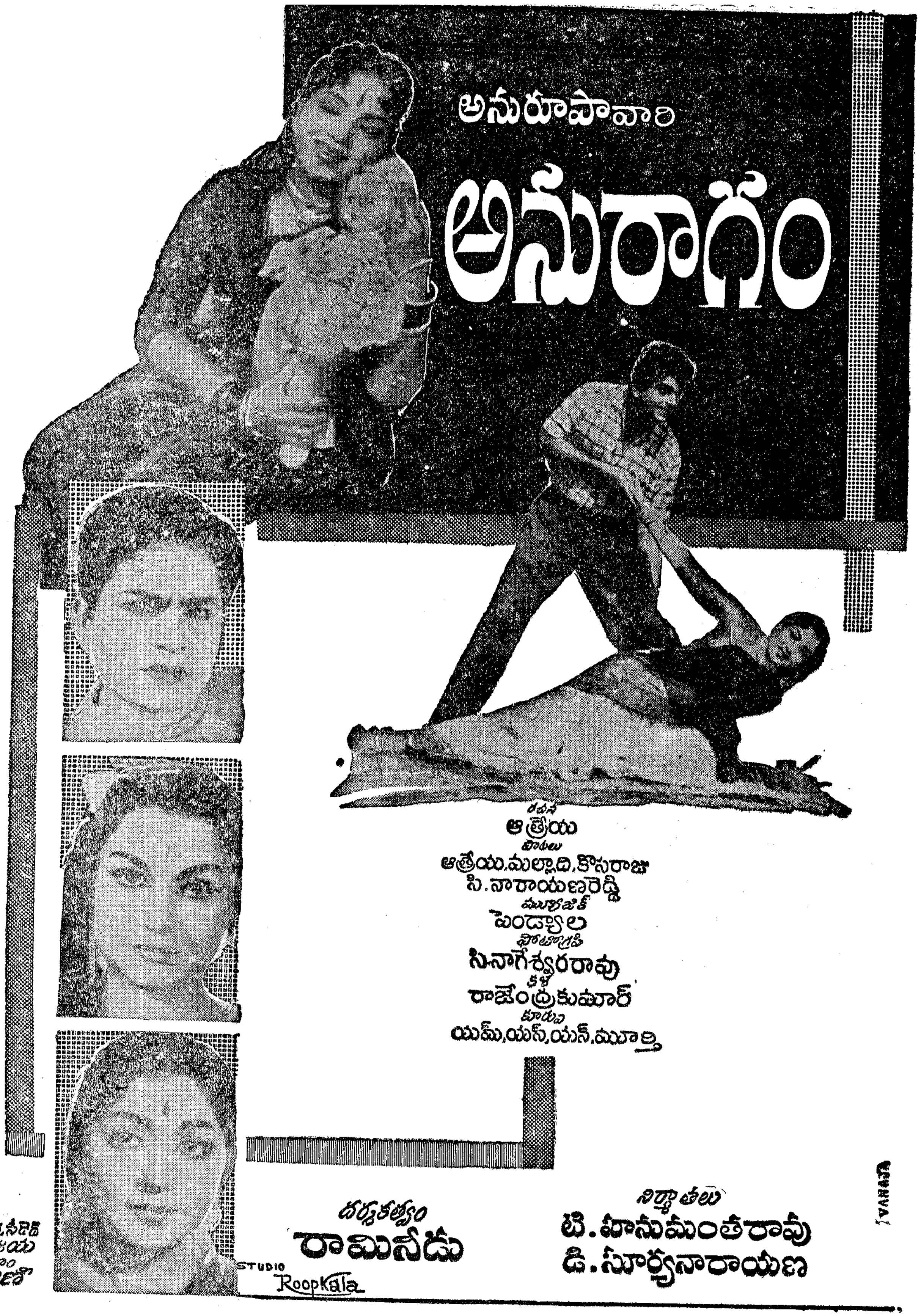

వెండితెర నవల కాపీ ఒక రూపాయి. వివరాలకు :ఆశా ప్రచురణలు, సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2.

ఉత్తరాలు

సీరియల్ కథ

తామరకొలను సీరియల్‌లో 14—6—63 పత్రికలో అంటే ముగింపుకు ఒక వారం ముందు భాగంలో డా. శేషగిరి బరోడా వెళ్లడానికి సన్నద్ధు డవుతుండగా ఆశ "నాన్నా, గొంతులో నొప్పిగా ఉంది' అంటుంది. అప్పుడు శేషగిరి వెంటనే టార్చి తెచ్చి పరీక్షించి టచ్ చేశాడు. (ఏమిటో రచయితగారికే తెలియాలి) 'ఆశకు గొంతు నొప్పిగా ఉందట' అంటూ రత్నవైపు ఆరాటంతో చూశాడు. "ఫరవాలేదు. తనకు అపుడపుడూ అలాగే అవు తూంటుంది. మీ రెందుకు కంగారు పడతారు ? నే నున్నాను. రమేష్ ఉన్నారు. చూసుకుంటాం' అని ధైర్యం చెప్పింది. ఇది చాల అసహజంగా, అసందర్భంగాను ఉంది. శేషగిరి ఒక పెద్ద డాక్టరు—కేవలం గొంతు పరీక్షించి డిప్తీరియా కేసును సాధ్యమైనంత త్వరలో డయాగ్నోస్ (Diagnose) చేయకపోవడం శోచనీయం. పైగా కంగారువడటం, ఆయనకు రత్న ధైర్యం చెప్పడం బాగాలేదు. ఇదంతా కేవలం కథానాయకుడైన రమేశునికి ప్రాముఖ్య మివ్వడానికే చేసినట్లు కన్పిస్తుంది.

పైగా రమేష్ డాక్టరు నెవరైనా పిలుస్తా నంటే రత్న వద్దని మంకుపట్టు పట్టడం, రమే శుని మిడి మిడి జ్ఞానంలో నమ్మకం ప్రదర్శిం చటం చాలా మూర్ఖంగా కనిపిస్తుంది. ఇది ఆలస్యం చేసినకొద్దీ విషమించే జబ్బు. బహుశా 'రచయిత'కీ విషయం తెలియకపోవచ్చు. ఎంత త్వరగా చికిత్స ప్రారంభిస్తే అంత మంచిది. అటువంటిది మూడవరోజు రమేశుడు గొంతు పరీక్షించి డయా గ్నోసు చేసేవరకు ఆగడం చాలా ప్రమాదకరం., అర్థరహితం. ఒక ఫైనల్ ఇయర్ మెడికల్ స్టూడెంటుకు అన్ని విషయాలు తెలిసుండా లను కోవడం పొరబాటు. థియరీ తెలిసున్నా ప్రాక్టి కల్‌గా చాలా చిక్కులుంటాయి. కథా గమనాన్ని బట్టి అంత అనుభవమున్న డా. శేషగిరి డయగ్నోస్ చేయలేకపోగా రమేష్ దాన్ని గుర్తించటం, అదీ మూడు రోజుల తర్వాత, కేవలం రమేశునికి కీర్తి దక్కడానికే రచయిత యిలా చేశారని అనుకో వలసి వస్తోంది. డాక్టర్ శేషగిరి అలా చేయడం శోచనీయం. అదీ తన స్వంత కూతురు విషయంలో రత్నకు విగ్రహశక్తి ఎక్కువని వ్రాసి, మళ్లీ మన శ్శాంతికోసం వచ్చిన రమేష్‌తో కలవడం చాలా అసహజంగానూ అప్రస్తుతంగానూ ఉంది. ఒక డాక్టరు తన ధర్మాన్ని అలా విస్మరించి ప్రవర్తిం చడం క్రిమినల్ నెగ్లిజెన్స్‌గా పరిగణింపబడుతుంది. ఇది చదవగానే ఉండబట్టలేక యీ ఉత్తరం (నా మొదటిది) వ్రాయాలనిపించి వ్రాస్తున్నాను. అంతా దీన్ని సహృదయంతో అర్థంచేసుకొని నన్ను మన్నిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

పి. ఆర్. రెడ్డి (హైదరాబాద్)

క థ లు

శ్రీ మారుతిగారు వ్రాసిన అల్లుని అలుక చాల బాగుంది. గొంతెమ్మకోర్కెలు కోరే అల్లుళ్లకు చక్కని గుణపాఠము నేర్పినది.

శ్రీ కస్తూరిదేవి (దోనేపూడి)

*　　*　　*

శ్రీ మారుతిగారు వ్రాసిన "అల్లుని అలుక" అనే కథ చదువుతుంటే భలే ఉత్సాహము కలిగింది. చివరలో జానకి వ్రాసిన చీటితో అల్లుడుగారు అలుక మానడము గమ్మత్తుగా ఉంది.

కె. వి. ప్రభాకర్, నారాయణ (కరీం నగరము)

*　　*　　*

కాని కథ చివర "సాధ్యమైనంత త్వరలో మీ కథను తిప్పి పంపటానికి ప్రయత్నించగలం" అని పత్రికా సంపాదకులవద్ద నుంచి ఉత్తరం వచ్చి నట్లు వ్రాశారు. నాకు తెలిసినంతవరకు కథ ప్రచురణార్హం అయితే తెలియపరుస్తారు. లేదా తిప్పి పంపేస్తారు (స్టాంపులు జతపరచి పంపితే)

ద్వి. సూ. మూర్తి (హైదరాబాదు)

అంతే...

*　　*　　*

"మీరూ ఒక కథ రాయండి !" చాలా బాగుంది. రచయిత (త్రి) 'కథ రాయలేక బాధపడేవారి మనస్సుని' చక్కగా చిత్రీకరించారు.

"మీరూ ఓక కథ వ్రాయండి" ఎంత బావుంది! ఓ ! సో నైస్ !!

నందకుమార్ (భువనేశ్వర్) ★

వచ్చే వారం!

'మరువలేని మనిషి'

రచన: ఆ ద్రా

హార్లిక్స్ చేసే మంచికి ఒక ఉదాహరణ:

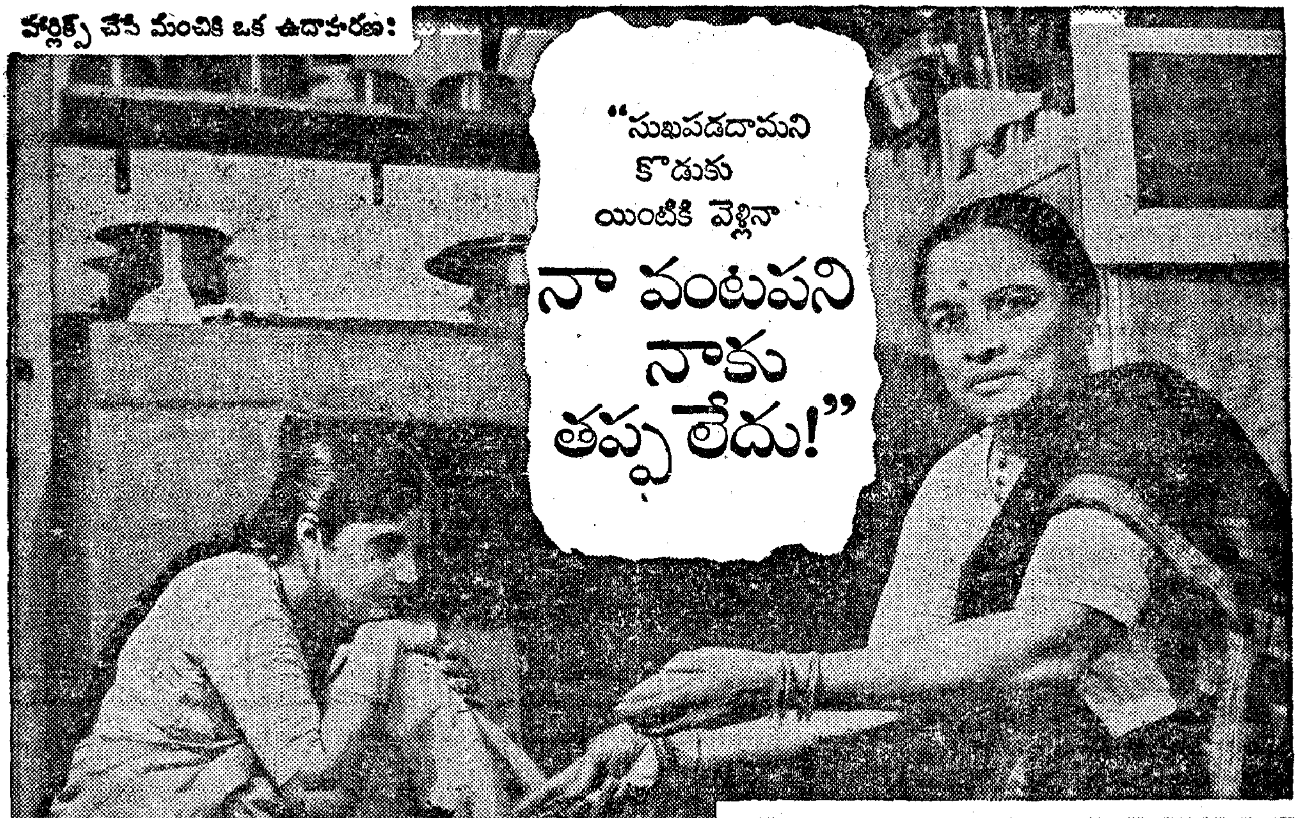

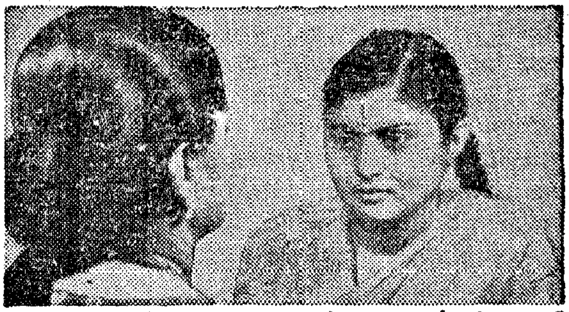

మా అబ్బాయిని, కోడలు సీతను చూసి రెండేళ్లు అయిందేమో, వాళ్లను చూడడానికి నన్ను రమ్మని వ్రాసిన ఉత్తరము అందగానే ఎంతో సంతోషించేను. కొన్నాళ్లయినా సుఖంగా కాలక్షేపం అవుతుందనుకొన్నాను. కాని వాళ్ల యింట్లో కాలు పెట్టగానే నా కోర్కెలు పటాపంచలయేయి. సీత పూర్వంలా చురుకుగా లేదు. ఇల్లంతా చిందరవందరగా కనిపించింది. పిల్లలు చింపిరి జుట్టులతో ప్రత్యక్షమయేరు. నాకు యిక్కడా పనిచేయడము తప్పలేదురా భగవంతుడా అనుకొన్నాను!

ఒక రోజున మా అబ్బాయిని పిలిచి అడిగేను "అన్నట్టు, మన సీతకు ఏమయిందిరా?" వాడు ఏమీ చెప్పలేదు. కాని కొన్ని రోజులు పోయేక సీత నాతో యిలా అంది "అత్తయ్యా, నాకేమీ పాలుపోకుండా ఉంది. ఒంట్లో ఓపిక లేక ఏ పనీ చేసుకోలేకుండా ఉన్నాను. నాకు ఏమి చేయాలో తెలీకుండా ఉంది." పాపం, దాన్ని చూస్తే జాలేసి "పదమ్మా, నిన్ను డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకువెడతాను." అన్నాను.

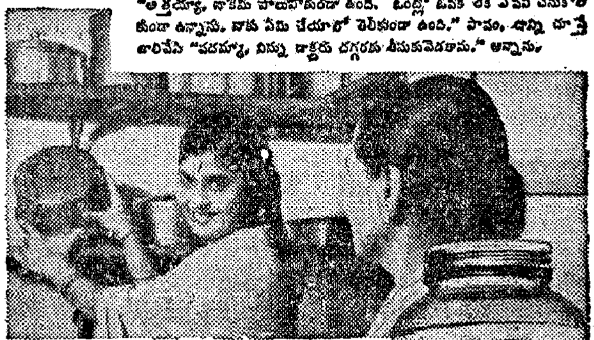

డాక్టరు దగ్గరకు మేము వెళ్లడము మంచిదే అయింది. ఆయన అన్నీ కనుక్కొని యిలా అన్నారు. "పరవాలేదండి. ఒంట్లో జబ్బు ఏమీ లేదు. ఈమెకు కావలసినంత పోషణ లభించడములేదు. అందుకనే ఈమె త్వరగా అలసిపోతోంది. రోజూ హార్లిక్స్ త్రాగితే బాగుంటుంది."

హార్లిక్స్ త్రాగి కొన్ని వారాల్లో సీత మళ్ళీ ఉత్సాహముగ కనపడింది. గోధుమ పిండి, మాల్టెడ్ బార్లీల పోషణతో కూడిన శ్రేష్ఠమైన డెయిరీ పాలతో హార్లిక్స్ తయారవుతుంది. మా అత్తగారి చిన్నతనమునుండే రోగులకు, రోగమునుండి కోలుకొంటున్న వారికి బలానికని హార్లిక్స్‌ను డాక్టర్లు వాడమనడము నాకు తెలిసినదే. హార్లిక్స్ తప్పకుండా పనిచేస్తుంది!

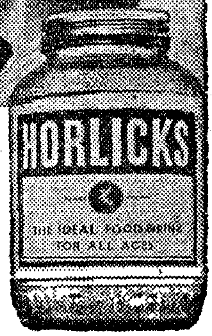

హార్లిక్స్ *అదనపు శక్తిని కలిగించును!*

ఆంధ్రసచిత్రవార పత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాధుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శుక్రవారం : 12—7—63
శోభకృన్నామ సం॥ ఆషాఢ మాసం॥ బహుళ షష్ఠి
సంపుటము : 55 సంచిక : 45
స్థాపితము :
1908
*
ముఖ్య సంపాదకుడు
శివలెంక శంభుప్రసాద్
*
సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ
•
ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు : ఓడమీద (Sea Mail) రు. 20.00. (విమానం ద్వారా (Air Mail): బ్రిటన్, జర్మనీ, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు— రూ. 114.00. అమెరికా రూ. 176.50. ఆస్ట్రేలియా 135.00.)
*
విడి ప్రతి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13-0-0.
•
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

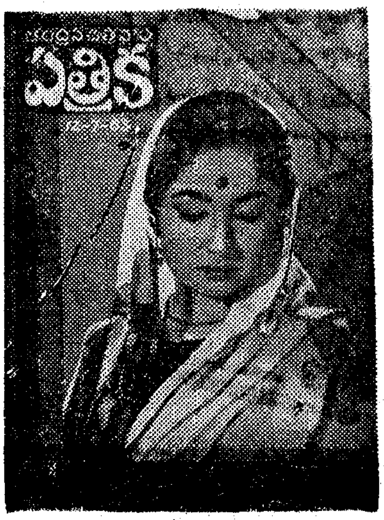

'ఫిల్ ఫిక్ ముందర్'లో మీనాకుమారి

మనలోమాట

ఈ వారం 'తెరమీద – తెర వెనుక' శీర్షిక అనివార్య కారణాల వల్ల ఆగిపోయింది! దీనివల్ల ఏర్పడ్డ 'ఖాళీ'లో మరొక 'చిన్న' శీర్షిక ప్రారంభించాము! ఒకప్పుడు 'ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక'లో అట్టమీదనే కాక లోపలకూడా త్రివర్ణ చిత్రాలు వేసేవారము. నేటి పరిస్థితులలో ఇది అసంభవం! అయినా ఫోటోలు అధికంగా, మాటలు తక్కువగా ఉండే శీర్షిక ఒకటి పాఠకులకి అంద చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'తారల కొలువు' తయారుచేశాము. పైన చెప్పినట్లు ఇది మొదలుపెట్టే అవ కాశం మేము అనుకున్నదానికంటే ముందుగా వచ్చింది! ఈ శీర్షిక క్రమం తప్పకుండా రాదు. వీలుని బట్టి తరచు చేస్తూ ఉంటాము.

* * *

పెళ్లిళ్ల 'సీజన్' ఇంచు మించు అయిపోయినట్లే కనుక 'పెళ్లొద్దు బాబోయ్' ప్రచురించినా ప్రమాదం లేదు! 14 వ పేజీలో ఉన్న ఈ 'కథ' అందరూ చదువవచ్చు......

★

లోకంపోకడ

"అదేనోయ్! ఆశ్చర్యం. దానికి ఫస్ట్‌క్లాస్ ఎలా వొచ్చిందో ఆ ప్రొఫెసర్ గారికే తెలియాలి. మనకి తెలియదూ?"

విషయానుక్రమణిక

"అబ్బబ్బ! వీళ్ల గోల భరించలేకుండావున్నా
కాస్త అవతలికి ఏడ్వరూ!"
శాంతి సమస్య
అమెరికా సాయం
పాకిస్తాన్ గొడవ
రక్షణ సమస్య
కాబినెట్ సమస్య
ఆంధ్ర కాంగ్రెస్
కేరళ కాంగ్రెస్
ఇకనైనా పుకార్లు కట్టిపెట్టండి!
నెహ్రూగారు "సంజీవరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా వుంటారు" అన్నారు.
ఛీ! దొంగవేషాలు వేయకు.
ప్రపంచ చక్రల కాంగ్రెస్.
వచ్చుచున్నది! వస్తున్నది!
గొప్ప ఎలుగు బంట్ల
పోరాటం... మాస్కోలో
ఎదురు చూడండి

కేంద్ర మంత్రివర్గంలో మార్పుల అవకాశం

శ్రీ కృష్ణ

కేంద్ర మంత్రివర్గంలో మార్పులు రావచ్చునవే పుకార్లతో సెక్రటేరియట్ మోగిపోతోంది పండిత కేశవదేవ్ మాలవియా, హఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంల రాజీనామావల్ల ఏర్పడిన ఖాళీలవల్ల ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రాతినిధ్యంలో ఇద్దరు తక్కువ అయ్యారు కాబట్టి ఆ రాష్ట్రం నుంచే ఇద్దరిని మంత్రులుగా వెయ్యాలనే వత్తిడికి లోటులేదు. ముస్లింల సంఖ్యకూడా తగ్గరాదు కాబట్టి హఫీజ్ సాహెబ్‌గారి స్థానం శ్రీ ఫకురుద్దీన్ అహమద్‌కి కాని శ్రీ ఆలిజహీర్‌కి గాని ఇవ్వాలనే సూచనలు వినిపిస్తున్నాయి. వామపక్షం వారు సయితం శ్రీయుతులు కృష్ణమీనన్, కేశవదేవ్ మాలవియాల రాజీనామాలవల్ల తమ బలం తగ్గినదంటున్నారు. వారి బదులు వేసేవారిని తమ వర్గంనుంచే ఎన్నుకోవాలంటున్నారు. ఏది ఏమయినా గనుల ఇంధనాల శాఖ మంత్రిపదవి 'తిరోగమనవాదికి' ఇవ్వరాదంటున్నారు. రాజీగా 'మానె' పోర్ట్‌ఫోలియోని శ్రీ గుల్జారిలాల్ నందాకి ఇవ్వాలంటున్నాయి వామ పక్ష వర్గాలు. ప్రణాళిక ప్రకారం లాలా గుల్జారిలాల్ నందా ప్లానింగ్ కమిషన్ ఉపాధ్యక్ష పదవి వదులుకుని ఆయన స్థానంలో 'అపాయం'లేని వ్యక్తి రావాలిట.

ఇవి ఇలా ఉండగా కాబినెట్ హోదా లేని మంత్రులూ, ఉపమంత్రులూ ప్రమోషన్‌లు వస్తాయని కలలు కంటున్నారు. ఇటీవల ప్రధానమంత్రి కాశ్మీర్ వెడుతున్న సందర్భంలో విమానాశ్రయానికి వెళ్లిన ఒక ఉపమంత్రి ఆయనతోబాటు ఫోటోలో పడటానికి ప్రయత్నం చేశారు, ఆయనకి అధికారరీత్యా అర్హత లేకపోయినా, ఎలాగో సాధించారు కూడా.

ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పట్నాయక్ కాశ్మీర్‌కు పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్లారు. బహుశ, ప్రధానమంత్రికి తన అర్హతలను గురించి చెప్పుకుంటారేమో !

ప్రధాన మంత్రి కాశ్మీర్‌లో విశ్రాంతి ముగించుకుని రాజధానికి తిరిగి వచ్చేదాకా ఏవిషయమూ స్థిరపడదు. గత చరిత్రనిపట్టి ప్రధాన మంత్రికి పెద్దమార్పులు చేసే అలవాటు లేదని ఊహించవచ్చు. అసలు చేయవలసినది: కాబినెట్ సెక్రటరీ ... సెక్రటేరియట్‌ని పూర్తిగా పద్దేపర్చాట్ల ప్రణాళిక తయారు చెయ్యమని చెప్పాలి.

ప్రస్తుతం సెక్రటేరియట్ ('సచివాలయం' కన్నా ఈ పదమే బాగుంది.) హద్దు లేకుండా, నియమం లేకుండా పెరిగి పోయింది. కొత్త మంత్రి కోసం మంత్రి వర్గం శాఖలను మార్చి వేసేవారు. ఉత్పత్తి శాఖ మంత్రిని వేసినప్పుడు ఈ విధంగా జరిగింది ఇది పరిశ్రమల శాఖకి సంబంధించినది కాని చక్కెర, వనస్పతి పరిశ్రమలు వ్యవసాయ శాఖకిందనే ఉంటున్నాయి. భారీ పరిశ్రమల మంత్రికి ప్రభుత్వ రంగం సంస్థల మీద అధికారం ఉందంటారు కాని టెలిఫోన్, కేబిల్ ఉత్పత్తి సంస్థలు పోస్టల్ శాఖ ఆధ్వర్యాన పని చేస్తున్నాయి. అలాగే రైల్వే ఇంజన్‌లు, పెట్టెలు రైల్వే శాఖ క్రింద ఉన్నాయి. 'ఎకనామిక్ ఎండ్ డిఫెన్స్ కో ఆర్డినేషన్ మినిస్ట్రీ క్రింద 'డెవలప్‌మెంట్' శాఖ ఒకటి ఉన్నా శాస్త్ర పరిశోధన సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి శాఖ ఆధ్వర్యాన

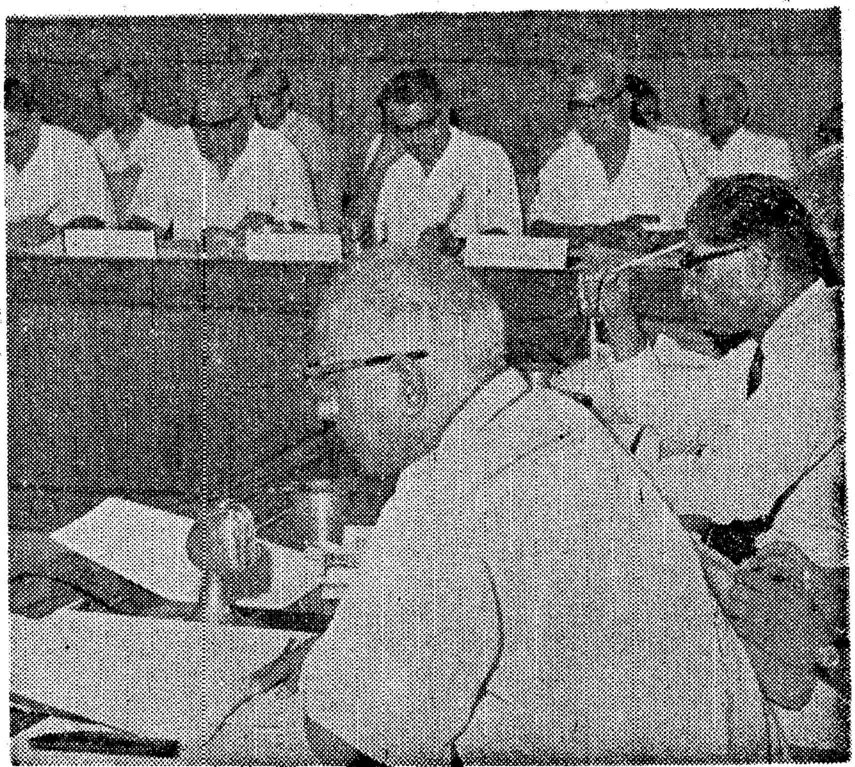

రాష్ట్రాలలో విద్యాసమస్యలకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలను చర్చించడానికి ఇటీవల ఢిల్లీలో జరిగిన రాష్ట్రవిద్యా కార్యదర్శుల సమావేశం దృశ్యం.

నడుస్తోంది. అత్యవసర పరిస్థితి అనేది ఉన్నప్పుడు కాబినెట్ చిన్నదిగా ఉండాలి.

మంత్రి వర్గంలో సవరింపులు జరిపేపుడు 'ఇరిగేషన్ ఎండ్ పవర్' (నీటి పారుదల, శక్తి ఉత్పత్తి), 'కమ్యూనికేషన్స్' (సమాచార ప్రసారం) శాఖలు రద్దుచేసి ఒకదానిని వ్యవసాయ శాఖతోనూ మరొక దానిని ఇంధనపు శాఖతోనూ కలపటం మంచిది. బొగ్గుని మాత్రం ఉక్కు మంత్రి శాఖకి మార్చాలి.

సమాచారంప్రసారంశాఖని రవాణా శాఖతో కలపవచ్చు.

'సంఘసేవ' శాఖలన్నిటినీ ఒక మంత్రిని చూడమనవచ్చు. ఈయన క్రింద కాబినెట్ హోదా లేని మంత్రులు విద్య, సంస్కృతి, ఆరోగ్యం, కార్మికులు— ఈ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన పని చెయ్యవచ్చు

ఆర్థిక వ్యవహారాల శాఖల— వ్యాపారం, పరిశ్రమ మొదలయినవి— విషయంలో కూడా సంస్కరణ అవసరం.

కీ. శే. సర్ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు సెక్రటేరియట్ సంస్కరణవిూద ఒక ప్రణాళిక తయారు చేశారు. అది ప్రణాళికగానే ఉండి పోయింది.

అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడగానే పరిపాలన పద్ధతులను మార్చే అవకాశం కలిగిందికాని ప్రధాన మంత్రి దానిని వినియోగించుకోలేదు. ఇద్దరు మంత్రుల రాజీనామాలతో ఈ అవకాశం మరొకసారి కలిగింది. అయితే దీనిని మాత్రం ఆయన వినియోగిస్తారా ?

శ్రీ కృష్ణమీనన్‌ని తిరిగి సింహాసనం మీద కూర్చోపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు ఆయన మిత్రులు కొందరు. ఇండియాలో 'తిరోగమనవాదులు' కనుక డలైలామాకి స్వాగతం ఇవ్వకపోతే ఇండియా— చైనా భాయ్‌భాయ్ సంబంధాలు చెడిపోయేవి కావంటున్నారు. చైనా— రష్యా మైత్రిని కూడా ఈ తిరోగమన వాదులే పాడుచేస్తున్నారని వాదించవచ్చు.

—49 వ పేజీ చూడండి

బ్రిటన్ పరువు ప్రతిష్ఠల పాలిట అగ్నికీల కీలర్!

రాజకీయాలలో వారకాంతా వ్యామోహం శృంగార భోగలాలసత కేవలం ప్రాచ్యదేశ జాడ్యాలే అనుకుంటారు. అంటూవుంటారు. కాని క్రిస్టిన్‌కీలర్ దుమారం యింతై అంతై చివరికి బ్రిటిష్ మాక్మిలన్ ప్రభుత్వాన్ని కూకటి వేళ్ళల్లో కుదిపేసింది. ఈ వారకాంత వ్యామోహం వలలో చిక్కినది, మరొకరూ మరొకరూ కాదు, బ్రిటిష్ (మాజీ) యుద్ధమంత్రి ప్రొఫ్యూమో యిరుక్కున్నాడు. అందువల్ల దేశరహస్యాలు రష్యా హస్తగతమై పోయాయా! అన్న అనుమానం తగిలింది. దేశం, ప్రభుత్వం రెండూ అట్టుడికి పోయాయి! తాచెడ్డ నాతి ...

[ప్రొఫ్యూమో పాపం!]

ఈ 'వగలాడి' కీలర్ వయస్సెంత అనుకున్నారు? 21 సం॥లు కాని యీ వృత్తి విద్యలో యీ అమ్మాయి అనుభవం 4 సం॥లు. ఇందులో చిక్కుకున్న పెద్దమనుష్యులు, దేశరక్షణకు దుష్టశిక్షణకు పూనుకుంటున్నామనుకొనే బాధ్యతాయుత జీవులు. కాని కాంతా దాసులై పోయారు.

ప్రొఫ్యూమో రాజీనామాతో బ్రిటన్ పరువు రచ్చకెక్కింది. ప్రతికల పాలైంది. కాని కీలర్ మాత్రం తన జీవితకథ యావత్తు రమ్యమైన రంకు గాథగా రాసి ఒక పత్రిక "న్యూస్ ఆఫ్ ది వరల్డ్"కు అమ్ముతున్నది. పాపం అయూబ్ ఖాన్‌కూడా యీమెతో జలక్రీడలాడినట్లు యీ 'స్ట్రిప్పర్' [దిగంబర నర్తకి] చెప్పేసింది, [మహానుభావులూ! బి వేర్!]

దుస్తులుంటే ఆమె అందం రాణించదు — ఈమె పేరు కీలర్. ఎర్రని జుట్టు, అందమైన శరీరం. ఈమె ప్రత్యేకతలు, ప్రియుల లెక్కలూ [illegible]

జాన్ ప్రొఫ్యూమో మంచి రికార్డ్ గలవాడే. పైగా భార్య సినీ తార వెలెరీ హాబ్సన్. కీలర్ ను రాజ వంశంలో సైతం మైత్రీ ప్రఖ్యాతి గల డా॥ స్టీఫెన్ వార్డ్ తన చిత్ర కళాపిపాస తీర్చుకొనే నిమిత్తం తెచ్చాడు! కాని దరిమిలాన 'బెర్క్‌షైర్'లో క్లీవ్ డెన్ 'మాయా'మందిరంలో యీమెను పెట్టి గొప్పవారందర్నీ 'దాసానుదాసులు'గా చేయడం [మంచివాడు ఎము కల శాస్త్రంలో సిద్ధహస్తుడు.] హాబీగా చేసుకున్నాడు (?)

కీలర్ ప్రియులు 'అసలు' వాళ్లు 'అయినవాళ్లు' 'కాని వాళ్లూ' అని అన్ని రకాలూ వున్నారు. కొందరామె అంటేను ఆమె నగ్న సౌందర్యమంటేనూ పడిఛస్తారు! కొందరంటే ముఖ్యంగా యిద్దరు వెస్ట్‌యిండియన్‌లు ఒకడిపేరు ఎడ్జ్ కోంబ్, రెండోవాడు గోర్డాన్'లు ఆమె ప్రియులు. వాళ్ళంటే ఆమె యిష్టపడుతుంది. కాని ఏం చేస్తాం! 'అగ్నికీల'(ర్) కదా యీ పడుచు!! కోంబ్‌కు తుపాకి పేల్చి యీమెను చంపవచ్చినందుకు 7 సం॥లు; కొట్టినందుకు గోర్డాన్‌కు 3 సం॥లు కఠినశిక్షలు వేశారు.

వలలో చిక్కిన ఘనులు

అసలు ప్రియులు 'శృంగారం' యివన్నీ ఒకఎత్తూ—సోవియట్ రాయబార కార్యాలయంలో నౌకావిభాగానికి చెందిన కెప్టెన్ యూజిన్ ఇవనోతో యీమెకు గల ప్రణయకాండ అంత మరోఎత్తు—ఇవనోవ్ ప్రొఫ్యూమో లిద్దరూ ఒకే కేళివినోద మాయమందిరంలో దోబూచులాడారని, 'కీలర్' ప్రియులందరిలోనూ యీ యిద్దరే దేశాన్ని కదిలించగలిగారనీ అనాలి. యుద్ధరహస్యాల్లాంటి మామూలు విషయాలు దేశంలోని నాయకులంతా యీ 'చింతామణి' పాదాల చెంత పిచ్చాపాటి మాటాడుకొనే వారట! [ఎలాన్! ఎ"లాన్"!]

పాపం! అందులో అందరూ మహానుభావులే! మాక్మిలన్ గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయగా పడ్డ ఈ 'ప్రొఫ్యూమో'-'కీలర్' ఉదంతం అన్ని దేశాలకు ఒక హెచ్చరిక! లేబర్‌పార్టీకి యింత మంచి అవకాశం గత పదేళ్ళల్లోనూ రాలేదని పెద్దపత్రికల అందనా! -వి ★

'మాడల్' కీలర్ స్నేహిరాలు. "మాండీ రైస్ డేవిస్" ఈమె మాట్లాడితే చాలు చాలా కథ తెలుస్తుంది. పైగా యీమె కోర్టులో "మాట్లాడుతోంది" యిప్పుడు....

సరాగమాల

వి ఎ కె రంగారావు

సంగీత జగతిలో సౌందర్యమంతా యెందులో పొదిపి ఉండేదన్న ప్రశ్న ఉద్భవిస్తే దానికి జవాబు ఏడేళ్లనాటి గీతాదత్ కంఠంలో అని చెప్పుకోవాలి. భజనలు, నృత్య గీతాలు, యుగళ గీతాలు, ప్రేమ గీతికలు, రకరకాల పాటలను తన గానకళా పాటవంతో పునీతం చేయటం ఆమె అలవాటు ఆరోజుల్లో వచ్చిన హిందీ చిత్రంలో హిట్ సాంగ్ ఉన్నదంటే అది గీతాదత్‌దే అయి ఉంటుందనడం ఒక చిన్న తరహా అతిశయోక్తి మాత్రమే. రంజిత్ వారి 'జోగన్' అంత ప్రజాదరణ పొందిన దానికి కారణాలు మూడు. నర్గిస్ నటన. కిదార్ శర్మ దర్శకత్వం మూడవది గీతా పాడిన మీరా భజనలు. ఆ చిత్రం విడుదలై ఇన్నేళ్లయినా అందులోని రెండు రికార్డులు ఇంకా దొరుకుతున్నవి. "జోగీ మత్ జా" అన్న భజన ఆ నాడు దశదిశలా మార్మోగిన పాట. ఈ పాట పతాక సందర్భంలో పై స్థాయిని గీతాదత్ యెంత సునాయాసంగా అందుకుంటుందో విన్నవారికే తెలుస్తుంది. రెండవ ప్రక్క "ఘరాథన్ జాతూ" అన్నది. ఈ రికార్డు నంబరు యన్. 36390.

మరొక రెండు అందమైన భజనలు ఎం. యన్. 36393లో ఉన్నాయి. 'ఘూంఘట్ కాపట్‌ఖోల్ మోరె పియా మిలేంగే' అన్న పాటలో ప్రేమ, భక్తి, అనురాగ భావాలు త్రివేణి సంగమంలా అతి పవిత్రంగా ప్రవహిస్తాయి. వెనుకనున్న "మై తో గిరిధర్‌కె ఘర్ జాఊ" పై పాటకు యేమాత్రం తీసిపోయిందికాదు. పైదానిలో సౌమ్యత్వం విరిస్తే ఇందులో 'నా కృష్ణుని కడకు నేను విడక మానను

వెళ్తున్నా" అన్న ధీమాతో కూడిన గర్వం మురుస్తున్నది. ఇవన్ని గీతా యెంత చక్కగా పాడేదంటే ఆ రోజుల్లో ఏ సంగీత దర్శకుడైనా భజన పాటలకు ఈమెనే కోరుకునే వాడు. పై పాటలకు ఉన్న వరసను కొద్దిగా మార్చి చేసింది బుల్. సి. రాణి.

సంగీత దర్శకుడు అవినాష్ వ్యాస్ నిర్దేశంలో 'రామభక్త' అన్న చిత్రంలో గీతా మరిరెండు మణిపూసల వంటి భజన గీతాలకు కాంతి ప్రతిష్ట చేసింది. "పాయోరీ మైనే రామ్ రతన్ ధన్ పాయో" ఒకటి, రెండవది "కోయీ మాంగే సోనా బందీ కోయీ ధన్ దాన్‌రే, మై తో మాంగు రామ్‌సే సదా భక్తి భావ్‌రే." రెండు పాటలకు యెంత సుతారమైన వాద్యగోష్ఠి యేర్పాటు చేశారో యెంత లలితంగా గీతా ఆ పాటలు పాడారో పదేళ్ల క్రిందట ఆ పాటలు ఒక్కసారి విన్న ప్రతి ఒక్కరికి ఇంకా జ్ఞాపకం ఉంటుంది. ఆ పాటల్లో, పాడటంలో అంతటి చెరగని అందం ఉంది. ఏనాటికైనా ఆనందం ఇచ్చే సోమతు ఉందా పాటలకు.

ఇదే సంగీత దర్శకునకు "నాగమణి" చిత్రంలో గీతా మరి రెండు భజనలు, తాత్త్వికమైన భజనలు పాడినది. 'తూనే ఖాక్ రచా భగవాన్" ఎం. ఎస్ 52193 అన్నది బహుళ ప్రజాదరణ పొందినది. దాకు సాహిత్యంవల్లనైతేనేం, అమర్చబడిన సరళ స్వరావళులవలనైతేనేం దీనికన్నా నచ్చింది. "ఆజ్ నహీతో కల్ బిఖరేంగే యే బాదల్, రాత్ కో భూలేహుయే ముసాఫిర్ సుబహ్ హుయీ ఘర్‌చల్ తూఘర్ చల్‌రే." "ఈ కారుమబ్బులు ఈ రోజు లేకపోతే రేపు, రాత్రి గడచిన పొద్దున పది! తెల్లవారింది. ఇక వచ్చింది ఇంటి పిలుపు." ఈ అర్థంలో యెంత అందం ఉందో గీతా కంఠంలోను అదే అందం ధ్వనించేది. ఎం. యన్ 52194.

ఇటువంటి అపూర్వమైన భజనలు మరెవరు పాడలేనంత మధురంగా గీతాదత్ యెన్నిపాడింది. 'నమీధో బన్'లో మై ప్రేమ్ దివాని,'' 'లంకా దహన్'లో "మేరే అంగ్ అంగ్‌మే రామ్ నామ్," 'జన్మాష్టమి'లో "మన్ మోహన్ ఆజీజి," 'మేరే భగవాన్'లో "అబ్ తో దర్శన్‌దో" ఇలా లెక్కవేస్తూ కొల్లలు చెప్పుకోవచ్చు. ఇప్పుడు అటువంటి భజనలు సినిమాలో ఉండటమేలేదు. ఇక గీతా పాడటం యెలాగ ?

ఈ భజనలను ఇంత భక్తి పారవశ్యంతో పాడిన ఈ గీతాదత్తే పాశ్చాత్య ధోరణినున్న గీతాలు ఓపలేని కైపుతో పాడేది. 'హందర్ద్' అనే చిత్రంలో "పప్పేతు రేఖు బులాయే ఆజా' అంతే లేచిపోవాలనిపించేది. 'బాజీ'లో "తద్ బీర్‌సే బిగడీహుయి" పాటలో దేవానంద్‌ని "హాహ్హాహా" అని వెక్కిరిస్తే విన్నవారి యువ హృదయం ఆనందంతో పిల్లి మొగ్గలు వేసేది. ఇటువంటి పాటల్లో ఇప్పుడు దొరికేవి 'సామా'లో "ధోకే మే తుమ్ మత్ ఆనా" ఎం.ఎస్. 52946, 'సుజాత'లో "హవాధీరే ఆనా" ఎం. ఎస్. 52983, 'ప్యాసా'లో 'జానే క్యాతూనే కహీ'ఎం. ఎస్52208,ఈ మూడు పాటలు నిజానికి ఒకలాంటివి కావు. వాటిల్లో ఒక పోలిక చూపాలంటే మాత్రం ఉన్నది. ప్రతి దానిలో, ప్రతి పల్లవిలో, ప్రతి చరణంలో ధ్వనించే యువత, నవ్యత, వయసు మీరిన వారు యువకులవాలంటే అడ్డమైన లేహ్యాలు మింగే బదులు ఈ పాటలు వింటే వారనుకున్నది సిద్ధిస్తుందనుకుంటాను.

నంబర్లిచ్చిన పై రికార్డులన్నీ కేటలాగ్‌లో ఉన్నవే. మీరడిగిన షాపులో లేకపోయినా ఆర్డరిచ్చి తెప్పించమనండి.

*　*　*

ఒక ఉత్తరం : గుంటూరు శ్రీనివాస్‌కిరణ్.

"ఈ మధ్య మా గుంటూరు నుంచి శ్రీ ముక్కామల నరసింహారావుగారు మద్రాసు వాణీమహల్లో సాయంత్రం ఆరు గంటలకు యేడవ తేదీన మువ్పావు గంటసేపు ('ప్రతాప రుద్రీయము. నాటకము ముందు) కచ్చేరి చేసిరని విన్నాము' ఆయన కచ్చేరీ విన్నామని, చాలా బాగుందని, గుంటూరులో ఇంతటి పాటకులు ఉన్నారా అని ఆశ్చర్యపోతూ మద్రాసు నుండి మా మిత్రులు కొందరు ఉత్తరాలు వ్రాశారు.

ఈ ముక్కామల నరసింహారావుగారే ఈ మధ్య గుంటూరులో శ్రీ పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు గారికి సన్మానం చేయించారు. పుర ప్రముఖులు చాలా మంది హాజరయారు. వారి గాత్రము విని అందరూ ఆనందించారు. మీరు పాటకులనూ, వాద్య గాంధ్రనూ చక్కగా విమర్శిస్తారు గనుక మీరు ఏమైనా వారి గురించి వ్రాస్తారేమో అనుకున్నాము."

నేను ఆ రోజున వూళ్లోలేను. అందువలన ఆ రోజు హాజరు కాలేకపోయాను. సంగీతం తెలిసిన నా మిత్రులు కొందరు బాగా పాడారని అన్నారు. ★

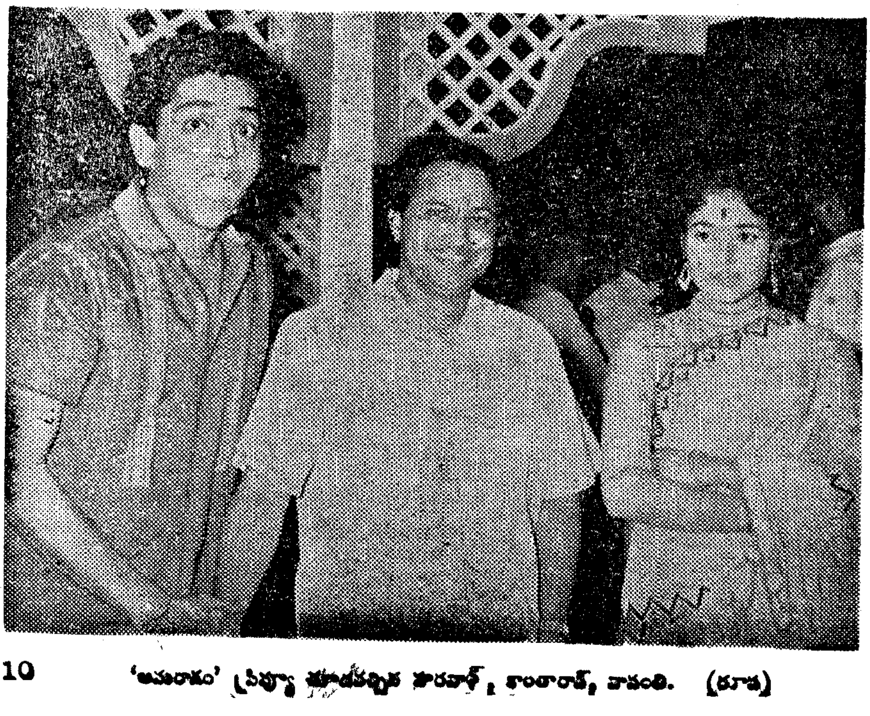

'అనురాగం' ప్రివ్యూ చూడవచ్చిన సారనాథ్, కాంతారావ్, వాసంతి. (రూప)

రాజకీయంగా కలుషితమైన సహకార సంస్థలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార మహాసభ, రాజధాని నగరంలో రెండురోజులపాటు జరిగింది. దానితోపాటు హైదరాబాద్ కేంద్ర సహకార సంఘ రజతోత్సవాలు జరిగినాయి. కాని ప్రతినిధులు వచ్చిగానే ఉండిపోయారు. సహకార మహాసభ అనగానే మొట్టమొదటగా అందరికీ తట్టేది సహకారం అనేమాటే ! అది ఇందులో ఎంత వరకుందో ఆలోచిస్తే అందరికీ నిరుత్సాహంగానే కనిపించింది. లాంఛనంగా సభలు జరిగినాయన్న మాటేకాని, సహకార నాయకులు చాల మటుకు రాజకీయ నాయకులు కూడా అవటం వలన, వాళ్ల దృష్టంతా గాంధీ భవనం మీదే ఉండిపోయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు వ్యవహారాలు రక్తి కట్టే మీటింగు కూడా, అప్పుడే ఉండటం వలన ధ్యాసంతా అటే ఉంది. అత్యవసర పరిస్థితుల వలన ఏర్పడిన పరిణామాల దృష్ట్యా సహకార సంస్థల పాత్ర అతి ప్రాముఖ్యమైనదని, కేవలం వ్యవసాయ రంగంలోనే కాకుండా, పారిశ్రామిక రంగంలో కూడా, సహకార ప్రాతిపదిక ప్రవేశపెట్టవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి, అహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు నొక్కి వక్కాణించారు. ఉపన్యాసాలు, తీర్మానాలు ఏవో చేశాము, మన బాధ్యత తీరిపోయింది అనుకున్నట్టే, ఈ మహాసభ ముగిసింది.

నిజానికి సహకారసంస్థలకు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యెంతో ప్రముఖమైన స్థానం ఉంది. సహకార బ్యాంకులు, వినిమయదారుల సహకార సంఘాలు, కొనుగోలు సహకార సంఘాలు, పంపిణీ సహకార సంఘాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటి సమస్యలేమిటి ! ఇప్పుడున్న సహకార పద్ధతిలోపాలేమిటో వాటిని సవరించాలసిన పద్ధతులేమిటో కూలంకషంగా చర్చించాలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికి వారు తమ బాధ్యత కాదన్నట్టు దాటేశారు. ఈ సంస్థల్లో కూడా రాజకీయ కలుషిత వాతావరణం చొచ్చుకొచ్చింది. ఉదాహరణకు కొండా లక్ష్మణ్ గారు (హైదరాబాదు కేంద్ర సహకార సంఘాధ్యక్షులు) తమ ఉపన్యాసంలో, సహకార సంఘాల్లో, ప్రభుత్వ జోక్యాన్ని తీవ్రంగా ఖండించారు. వెంటనే ఆర్థికమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, ప్రభుత్వ జోక్యాన్ని సమర్థిస్తూ, ఈ సహకార సంఘాల్లో అనేక అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని, వాటిని అరికట్టేటందుకు, ప్రభుత్వం జోక్యం చాలా అవసరమని వాక్రుచ్చారు. ఈ రెండు అభిప్రాయాలు కూడా స్థూలంగా చూస్తే, బాగానే ఉన్నట్టు కనిపిస్తాయి. కాని భావాలు వేరు. అర్థాలు వేరు. ఇప్పుడున్న రాజకీయ నీలికళ్ళి బట్టి చూస్తే పోనీ యేమైనా, రాజధాని నగరంలో ఉన్న సహకార సంస్థలైనా హృదయపూర్వకంగా పాల్గొన్నాయంటే అదీలేదు. సహకార నాయకులు ఎడమొహం పెడమొహంగానే ఉండిపోయారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ప్రముఖ సహకార నాయకులను, కార్యకర్తలను, సక్రమంగా ఆదరించలేక పోయారని, వాళ్ళ అనుభవాల్ని, సహకార సంస్థలను ఉపయోగపడే రీతిన ప్రభుత్వం వారు ప్రవర్తించలేక పోయారని తీవ్ర విమర్శ కూడా వచ్చింది. వీటన్నింటికి కారణాలేమిటో ఆలోచిస్తే, శ్రీయస్. కె. డే. (కేంద్ర సహకార మంత్రి) అన్న మాటలు జ్ఞాపకం వస్తాయి. సహకారోద్యమం పెరగక పోవటానికి కారణాలు, రాజకీయాలు కుతంత్రాలుగాని, డబ్బులేక పోవటం, పరిపాలనా దీక్షతలో, లోపాలుకావు ఇక్కడ ఈ సభలో సహకారం ప్రాముఖ్యాన్ని గురించి ఉపన్యాసాలు, అటు గాంధీ భవన్‌కు వెళ్లి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశంలోనూ, సర్వసభ్య సమావేశాల్లోనూ ఒకర్నొకరు దుమ్మెత్తి పోసుకోవటం. రెండు గ్రూపులుగా చీలిపోయిన, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సభ్యులు, బలాబలాలు తేల్చుకోవటం కంటె, ఒకర్నొకరు తీవ్రంగా నిందించటంలోనే నిమగ్నులయిపోయారు. ఈ ఈ దూషణ వల్ల, ఈ నిందలవల్ల, మామూలు ప్రజకు యేమీ ఉపయోగంలేదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న అత్యాచారాలు అక్రమాలు అని ప్రతిపక్ష సభ్యులు కురిపిస్తున్న విమర్శలే, కాంగ్రెసువారు కూడా ఒప్పుకున్నట్టే అర్థమవుతుంది. ఇంత బాహాటంగా బైటపడిన తర్వాతన్నా పరిపాలన సమర్థవంతంగానూ, నిష్పక్షపాతం గానూ, జరిగేటట్లు చూస్తే, ఈ విమర్శలు, నిర్మాణాత్మకమైన కృషికి దోహదకారిగా ఉంటాయి.

ఇక పోతే హైదరాబాదు కేంద్ర సహకార సంఘం 1952లో స్థాపించబడింది. అప్పుడు ఎన్నో ఆశయాలు పెట్టుకున్నారు. సహకార సూత్రాల్ని ప్రచారం చేయుటం, దానికి కావలసిన విద్యా సౌకర్యాలు, కలుగజేయుటం కూడ ఆశయాల్లో ఉన్నాయి. అనేకమంది ఈ సంస్థకు అధ్యక్షులుగానూ ఉపాధ్యక్షులుగానూ ఉంటూ, ఈ సంస్థయొక్క ఆశయ సిద్ధికి తోడ్పడుతూ వచ్చారు. దీని తాలూకు సహకార సమాచారము అను పత్రిక తెలుగులోనూ, హైదరాబాదు కోఆపరేటివ్ జర్నల్ అని ఇంగ్లీషులోనూ, వెలవెలా వెలువడుతూ ఉన్నాయి. పెద్ద లైబ్రరీ ఒకటి ఉంది. సహకార విద్యా వ్యాప్తికి తగిన క్లాసులను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఏ పదవుల్లోనూ లేకుండా సహకార సూత్రాల వ్యాప్తికి తోడ్పడే పెద్ద మనుష్యులు కొంతమంది ఉన్నారు. వాళ్ల మాట ఇప్పుడెవ్వరూ తలచరనుకోండి. మరి, అన్ని సంస్థల్లోనూ ఏదో పదవులో ఉంటూ మీటింగులకు హాజరవుతూ, 'తిష్ట కట్టాన్ని జేబుల్లో వేసుకుంటూ అసలు ఈ ఉద్యమం అంతా తమమీదనే నడుస్తోందనుకునే పెద్దమనుష్యులూ ఉన్నారు. నిన్న మొన్నటిదాకా, అంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థాపనకు పూర్వం, హైదరాబాదు మొత్తంమీద, అన్ని సహకార సంస్థలు గుత్తకు తీసుకుని ఈ ఉద్యమాన్ని గుప్పెట్లో పెట్టుకుంటూ పదవుల సంపిణీతో సతమత మవుతూ ఉన్న నాయకులు అయిదారుగురు కంటె, ఎక్కువలేరు. ఈ సంస్థల్లో, ఎన్నికలు సాధారణ స్థాయికి చేరుకున్నాయంటే ఆశ్చర్యంలేదు. ఈ నాటికి కూడా, వ్యక్తిగత ప్రాపకం మీదనే, సహకార ఉద్యమం పెంపొందుతుందనే నమ్మకం గల ఆత్మవిశ్వాసంగల ప్రముఖులు లేకపోలేదు. రజతోత్సవాల సందర్భంలోనైనా, కోఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంట్ విషయం గాని ఆయా సంస్థల విషయంగాని, తీవ్రంగా, ఆలోచించక పోవటం శోచనీయమైన విషయమని. అనుకున్న టైముకు ఏ కార్యక్రమం జరగటం గాని, తీర్మానాలు శ్రద్ధతో పరిశీలించి, చర్చించంతరం, ఓ రూపు నివ్వటంగానీ జరగలేదు. ఆచరణ భాగం అటుంచండి. పైగా ఈ రజతోత్సవాల సందర్భంగా కొన్ని బిరుదులు ఇవ్వటానికి సంకల్పించారు. సహకార రత్న అనే బిరుదు, కోఆపరేటివ్ యూనియన్ అధ్యక్షులుగా ఉన్న

63—వ పేజీ చూడండి

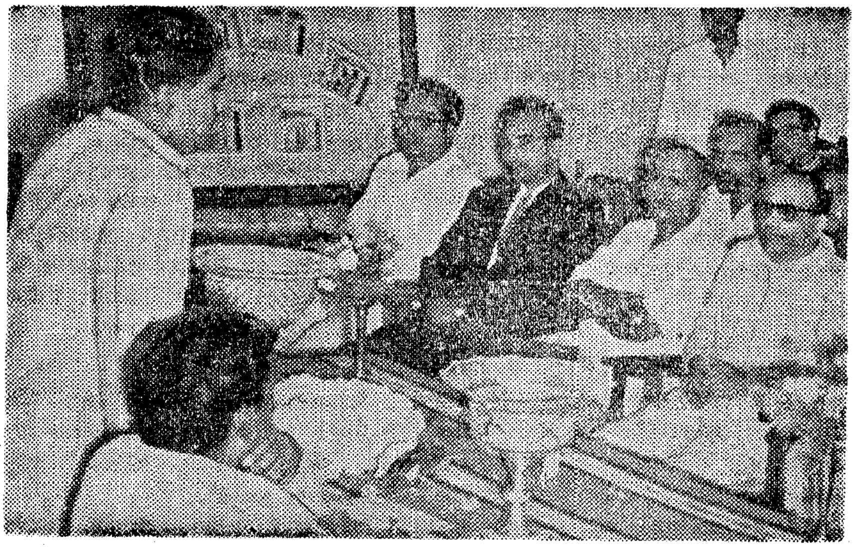

హైదరాబాద్‌లో జిల్లా గణాంకశాఖాధికారుల సమావేశానికి ఇటీవల ప్రణాళికల మంత్రి డా॥ ఎం. చెన్నారెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

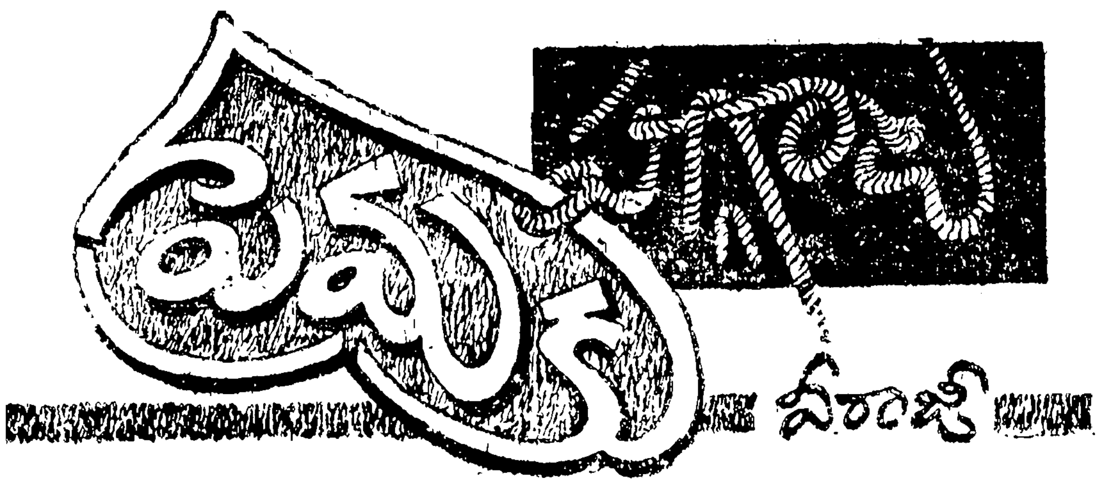

వీరాజీ

జరిగిన కథ

శాస్త్రులు గారు ఎమ్మెల్యే అప్లికేషన్ పెట్టి గుంటూరు నుంచి విజయవాడలో భాస్కరం—నేస్తం సత్యవతి తన నేస్తం సురేఖను భాస్కరానికి దగ్గర చేయాలనుకుంటుంది. భాస్కరం పిన్ని జానకమ్మగారు కూతురు వసంతకి పెళ్లిచేద్దామని; తర్వాత భాస్కరంపెళ్లి చేద్దామని, ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. సురేఖవాళ్ల దొడ్డమ్మగారిది విజయవాడే. చదువు వంక మీద భాస్కరంపెళ్లికి నిమిత్తం చూపుతూం టాడు. కానిజానకమ్మగారి మున్నటివేరు. ఆమెకు అధికారం, ప్రేమా—రెండూ ఎక్కువ.

8

ధనమ్మగారిది దట్టమైన ఛాయ. సుదూరాన [illegible]... ఎవరూ అనుమానించను కూడా లేరు. "ఏమంత రావు గమక?" — మీదంతా మొదట్నుంచి [illegible] విగ్రహమే నని ఆమె ప్రియాతిప్రియ, [illegible] అను గాక! ఆమె మాత్రం తనది [illegible] అంగీకరించి — అందుకు రాణించే [illegible] చీరలనే ధరిస్తుంది.

"ఆ ఘటం అట్లా రాణీవిత్ వెళ్లిపోవ [illegible]" అని నలుగురూ అనుకోవటంలోనే ఆమె ఆనందం ఉంటే అదేమైనా దోషమా ? [illegible] ఆమె భర్త బ్రతికి—ఉన్న రోజుల్లో మాత్రం ఆయన సరస్వతి కోసం పొందిక చీరలు అంటే ఎనలేకపోయింది; కోయంబత్తూరు, మధుర [illegible] చీరలు కట్టనిచ్చేవాడు.

ధనమ్మగారు, రామచంద్రరావుగారు, కాబోయే పెళ్లికొడుకూ — ముగ్గురూ [illegible] భాస్కరం, జానకమ్మ, సుబ్బారావుగారూ వదులగొప్పి [illegible] [illegible]. ధనమ్మగారు [illegible] [illegible]. కాబోయే వరుడు [illegible] మాత్రం [illegible] [illegible].

[illegible]

మరీ చూసి, [illegible] "[illegible] పసుపూ కుంకుమం తో వర్ధిల్లు" [illegible].

రామచంద్రంగారు [illegible] లేదూ, తాను కేవలం నిమిత్త మాత్రుణ్ణి అన్నట్లు కూర్చున్నారు.

అంతా ధనమ్మగారే మాట్లాడింది. ఒక పాట పాడమన్నదామె కాని, వసంతచేత రెండు పాటలు పాడించుకొని గాని తృప్తి పొందలేదు.

"పెద్ద చదువులు చదివించలేదు గాని, చది విస్తేనా, పిల్ల సరస్వతిని సాక్షాత్తుగా మెప్పించేది జానకమ్మగారూ!" అన్నది ధనమ్మగారు.

"అమ్మో ! పిల్లదానికి ఈవిడ అటు పొగానే దిష్టి తియ్యాలి" అనుకున్నది జానకమ్మగారు. లోపం—లోపం తన కూతురికి ధనమ్మగారు పెళ్లి చూపుల సందర్భంలోనైనా వంకలెట్టలేకపోయి నందుకు కించిత్ గర్వపడ్డది కూడాను.

* * *

పెళ్లి—చూపులకు వచ్చినవాళ్లు వెళ్లగానే "అయితే ఈ ధనమ్మకు రామచంద్రం మీద మంచి అధికారం ఉంది సుమండీ" అన్నది జానకమ్మగారు భర్తతో.

"కానూ ! కూడదా — కాదూ వ్యవహారం అలాగే ఉన్నది" అన్నారు సుబ్బారావుగారు.

[illegible] పూరుకున్నారా ? భార్యకేసి మెచ్చుగా చూస్తూ "ధనమ్మమీద, భాస్కరు అంటే వరుడు —వాడి తల్లిగా నీకూ ఉన్నదిగా ఆ అధికారం ?" అన్నాడు.

"పర్లేండి... ఆ మాటన్నా ఉండాల్సిందే.... నా భాస్కరు లాంటి అబ్బాయిని దమ్ము పెట్టి గాని దొరకడు" అన్నదామె. "నా భాస్కరు"ని అనడంలోని గర్వం [illegible]. అదే సుబ్బారావుగారి గర్వం కూడాను ! ఆయన [illegible] [illegible] కాలుస్తున్నాడు!

"అయితే ఈ రామచంద్రంగారు [illegible] ఈ ధనమ్మవద్ద కుదువపెట్టి ముకుందమనే తన అబ్బాయికి చదువు చెప్పించాడనుకుంటాను" అని "ఏమా ?" అన్నాడు ఆయనే మళ్ళీ.

"ఏమో మరి... మన భాస్కరం [illegible] [illegible] తెలుసునా?" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

చూసి, పోటాపోటీగా [illegible] [illegible] "ఈలోగా పిల్లని చూస్తారా.... అది. ఎంత! ఏదాది. కాదా ? ఇట్టే తిరిగిరాదూ ?" అన్నాడాయన భార్య మనసుని చదివినట్టు.

"ఏమో బాబూ ! ఈ రెండు పెళ్ళిళ్లూ చేసేస్తే గాని, నాకు గుండెలమీద భారం తగ్గదు" అన్నదామె.

"సరే ! అబ్బాయికి కదా ! ఆ ధనమ్మ గారినే అడుగుతాను— పెళ్లి విషయాల్లో యాభైవ అన్ని విషయాల్లో మాదనా అడగాల్సింది కాదుగా" అనుకున్నది కూడా ఆమె.

"భాస్కరుకి వాళ్ల అమ్మ బ్రతికుంటే, ఈ పాటికి ఎంత అందాల—పదేదో పెళ్లి చేస్తుండేదో..." అనుకుంటుందొక్కోసారి జానకమ్మగారు.

"ఆఁ !.... అదెక్కడి మాట.... నాకేం, నేను ఆవిడ కంటే ఏం తక్కువ చేశాను.... [illegible] చెయ్యను...." అనుకుంటుంది. మళ్లీ, "ఏ ! తన్ను గానేనే, వాడు నా కడుపునే ఎందుకు పుట్ట లేదూ ?" అని బాధపడుతుంది కూడా.

9

"కూడు వసంతా ! ఛా కబురు !" పిలిచాడు భాస్కరం.

వసంత పరుగుగా కంగారుగా వచ్చింది.

"అన్నయ్యా ! నీకు అమ్మ చెప్పమన్నది.... రేపు ఎక్కడికీ పోవద్దు .... మరేం .... కొందరు అంటే అదే పెళ్లికూతుర్ని చూడటానికి వెళ్తామట" వసంత సరదాగా చెబుతూ వున్నదల్లా అన్నయ్య ముఖంలోని మార్పులను చూసి పూరుకున్నది. అన్నమాటలు ఏళ్లకే [illegible]? అని కూడా అనుకున్నది. ఈ విషయానికి మొదటి కారణం అన్నయ్య, పెళ్లి అంటే [illegible] [illegible]—రెండోది—తనూ పెళ్లికూతుర్ని [illegible] అన్నయ్య అటు— [illegible] [illegible]

[illegible]

పండు వెన్నెల కాస్తోంది. గండు కోయిల కూస్తోంది. అది సముద్రమో, సరోవరమో సరిగ్గా జ్ఞాపకంలేదు కాని, ఆ ఒడ్డున కూర్చుని ఎవరికోసమో ఎదురు చూస్తున్నాను. ఇంతలో వెనక నుంచి మెల్లిమెల్లిగా అడుగులు వేసుకుంటూ హంసలా సురేఖ వచ్చి (వెనక నుంచి హంసలా వచ్చిందని నేను ఎలా చెప్పగలిగాను అని ఆలోచించకండి) నా కళ్ళు మూసింది. నా గుండె ల్లోకి మన్మధుడు బాణం వేసినట్లయింది. ఆ బాధ అంతా ఒక్క మాటలో తెలిసేటట్లు "సురేఖా" అన్నాను అదోలా—

"బారెడు పొద్దెక్కినా ఏమిటా మొద్దు నిద్దర. లేవండి. ఎవరైనా చూస్తే నవ్విపోయేరు." అని నా అర్ధాంగి కర్కశంగా నా మధుర స్వప్నాన్ని మట్టిచేసి, నన్ను నిద్రలేపేసింది.

కళ్ళు తెరచి చూసాను. గండు కోయిల లేదు. బయట కాకులు 'కావ్ కావ్'మని గోల చేస్తున్నాయి. బద్ధకం తీరక గట్టిగా ఆవలించాను.

"ఊఁ.... లేవండి"అని కసిరింది నా శ్రీమతి. లేవక తప్పిందికాదు. అంత నిర్దయగా మాట్లాడు తున్నది తనేనా అన్పించింది. ఒక్కసారి 'మనో పుస్తకంలో' మూడు సంవత్సరాలు పేజీలు వెనక్కి తిరిగాయి.

మూడేళ్ళ క్రితం, నాకు పెళ్ళికాక పూర్వం మామయ్యగారింటికి వేసంగి సెలవులకి వెళ్ళాను. అప్పటికి 'సురేఖ' నాకు కేవలం మరదలు పైగా ప్రేయసి మాత్రమే. అర్ధాంగి అవలేదు.

ఆ రోజు ఉదయం ఎనిమిదిన్నరయింది. నాకు మెళకువ వచ్చి అప్పటికే చాలా సేపయింది కానీ, మరదలుపిల్ల వచ్చి మేలుకొలుపు పాడుతుంది కదా అని ముసుగు తన్ని నిద్ర నటిస్తున్నాను.

ఇంతలో నా హృదయరాణి రానే వచ్చింది. వచ్చి, "లే బావా.... బారెడు పొద్దెక్కింది" అని ఎంతో హాయిగా, హృదయానికి తియ్యగా లేపింది. అయినా నేను వెంటనే లేవలేదు. "హూ" అని బద్ధకంగా ఇటుకేసి తిరిగాను.

నా నటన అంతా మరదలు కనిపెట్టేసింది కాబోలు "ఐతే నే వెళ్ళిపోతున్నాను...." అంది డాబా దిగి పోబోయి.

"హూహూహూ" అన్నాను అలాగే పడుకుని.

"మరయితే లే బావా" అంది ఇందాకటి కంటే తియ్యగా. కళ్ళు తెరిచాను. అప్పుడే తలంటి పోసుకుని వచ్చిందేమో ఎవరో అప్సరస ఆకాశం మీద నుంచి తిన్నగా డాబామీదకి దిగి వచ్చిందా అన్నట్టుంది.

"మరదలూ ! సురేఖా" అంది నా హృదయం. నేను మరికొంచెం సన్నిహితుడనవబోయాను.

"ఛీ.... ఏమిటి పాడు మోహంతో" అని మరదలు నన్ను మందలించింది. అయితే ఆ మంద లింపులో మృదుత్వం, మధురత్వం నేను ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను. ఇంతలో తర్వాత పేజీలన్నీ గిర్రున తిరిగిపోయి మళ్ళీ ఈ పేజీ వచ్చేసింది.

"ఏమిటలా దిక్కులు చూస్తారు ? లేవండి" అని మా ఆవిడ గర్జించింది. నిజం చెప్పొద్దూ— నాకు భయంవేసింది. చచ్చినట్టు లేచి పండుం పుల్ల పట్టుకుని నూతి దగ్గరకి పోయాను

మొహం కడుక్కొచ్చి "కాఫీ ఇయ్యవా ?" అని వినయంగానే అడిగాను. అయినా మా ఆవిడ చిరాకు పడింది.

"నేనేం ఆఫీసర్ పెళ్ళాన్నికాదుగా.... అన్ని పనులూ నేనే చేసుకోవాలి. పొయ్యిమీద ఇంకా పాలు పెట్టలేదు. ఈ లోగా పోయి స్నానం చేసి రండి"అని ఆజ్ఞాపించింది. ఆ మాటల్లోనే "ఒరేయ్ ! చంద్రశేఖరం ! నేను దురదృష్టవంతు రాల్ని కాబట్టే నిన్ను (లోవర్ డివిజన్ క్లర్కు)— పెళ్ళి చేసుకుని ఇలా కష్టాలు పడుతున్నాను. లేక పోతే...."అనే అర్ధం ఉందా అని నాకు అనుమానం వచ్చింది. కాని నా అంతరాత్మ ఒప్పుకోలేదు.

అందుకే స్నానానికి ముందు గెడ్డం గీసుకో డానికి ఉపక్రమించాను. పూర్వాశ్రమంలో గెడ్డం గీసుకోడాని వేడినీళ్ళు సరఫరా చేసేది సురేఖ ప్రేమతో— కాని ఇప్పుడు ! ఎందుకు లెండి నా రహస్యాలన్నీ మీతో చెప్పెయ్యడం.

నా భార్య మీద చిరాకంతా గెడ్డం మీద చూపించాను. కొన్ని చోట్ల చిట్లింది, మరికొన్ని చోట్ల తెగింది. మా ఆవిడ నన్ను చూసి "ఇన్నాళ్ళ నుంచి చేసుకుంటున్నా ఇప్పటికీ గెడ్డం సరిగ్గా గీసుకోవడం రాదు." అని పకపకా నవ్వేసింది.

అసలు అలా నవ్వడం సబబేనా మీరే చెప్పండి. 'పాపం ఏదో మొగుడుగారు గెడ్డం గీసుకుంటుంటే బ్లేడు తెగిందే, (బ్లేడు అంటే గెడ్డం అని అర్థం) అని కొంచెం అయినా సానుభూతి చూపించనక్కర్లేదూ ? నిజం చెప్పాలంటే నా గెడ్డం తెగడానికి మా శ్రీమతే కారణం. దానిమీద చిరాకు వల్లే అలా జరిగింది. పోనీలెండి ! తెగిన గెడ్డం మళ్ళీ ఏం చేసినా అంతే, ఇంకా ఎందుకీ గొడవ అని స్నానానికి బయల్దేరాను.

అది శీతాకాలం కాకపోయినా, ప్రేమతో వేడి నీళ్ళు తోడిపి ఉంచితే నా మనసెంత ఆనంది స్తుందో ఆ మాత్రం భార్య అన్న దానికి తెలియ దుటండీ ! అన్నీ తెలుసు. తెలిసే అంత నిర్లక్ష్యం. 'ఎంత మొగుడైనా మేనత్త కొడుకేగా' అనే అహంభావం.

స్నానం పూర్తిచేసి వచ్చి కాఫీ ఇచ్చేలోపులో కాలం వృధా చెయ్యడం ఇష్టంలేక అక్కడున్న పత్రిక తీసి యధాలాపంగా పేజీలు తిరగేస్తూ కూర్చున్నా.

ఇంతలో మా ఆవిడ కాఫీగ్లాసు పట్టుకుని దుమారంలో వచ్చి గ్లాసు అక్కడపెట్టి చేతి అందివ్వలేదు(పోనీలెండి) నిముగ్గా "ఏమండోయ్? మీరు అలా అవీ ఇవీ చదువుతూ కూర్చుంటే ఎలా ? ఆ కాఫీ ఏదో చప్పున తాగి బజారుకు పోయి కూరలు పట్టండి" అని నన్ను కోప్పడేసి మళ్ళీ దుమారంలాగే వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

గుప్‌చిప్‌గా కాఫీ తాగాను. ఆ నాడు నా మరద లైన సురేఖ ఇచ్చిన కాఫీ స్వర్గమైతే— ఈ నాడు నా భార్య సురేఖ ఇచ్చిన కాఫీ నరకం అవాలి.

అందుకే స్వర్గ నరకాలు ఇక్కడే ఉన్నాయన్నారు పెద్దలు.

పెద్ద లేమన్నా— నేను మాత్రం మారుమాట్లాడితే లాభం లేదు కాబట్టి బుద్ధిగా సంచీ పట్టుకుని కూరల మార్కెట్‌కి బయల్దేరాను. పక్కింటి వాళ్ళ వంటవాడు కూడా నాకు సాయం వస్తానన్నాడు.

కూరలమ్మే ముసిల్ది నన్ను చూసి జాలిపడి, నవనవలాడే వంకాయలు, లేత పిందెల్లాంటి బెండకాయలు, వెన్న పూసల్లాంటి దొండకాయలు పోసి కదా అని చవగ్గా ఇస్తానంది. పాపం ముసిల్ది అంత వరదా పడుతూంటే మనం కాదనటం భావ్యంకాదని సరకులన్నీ అక్కడే కొనుక్కుని సంచీలో వేసుకుని ఇంటి ముఖం పట్టాను.

దారిలో నా బ్రహ్మచారి మిత్రుడు ఒకడు వీధి మొగలో ఎవరో కాలేజీ అమ్మాయి కోసం నిరీక్షిస్తూ, అంత వరకూ ఉబుసుపోక కోసం కాబోలు నన్ను నిలేసి మా సంసారం బాగోగుల్ని అడగడం ప్రారంభించాడు. నాకు అసలే చిరాగ్గా ఉంది. అందుకనే గట్టిగా కసురుకున్నాను. దాంతోవాడికి కూడ కోపం వచ్చి "నేనేం నీ భర్త ననుకున్నావా అలా కసురుతున్నావ్ ?" అన్నాడు. ఆ మాటలో ఎంత అంతరార్థం ఉందో మీకు తెలుసు. నాలాంటి మంచి భర్తలుండబట్టే అటువంటి మాటలు వాడుకలోకి వస్తున్నాయి. అది వాడి తప్పుకాదు అనుకుని ఇంటికి వచ్చేసేను.

"1. ఇంత ఆలస్యం అయిందేం ?, 2. ఇంత చచ్చు వంకాయలు, ముదర బెండకాయలు, దొండపళ్ళు తెచ్చారేం ? 3. ఇలాంటి బోడి కూర గాయలకి రూపాయి మూడణాలు ఎందుకయింది?' అని వరుసగా ప్రశ్నల వర్షం కురిపించింది మా ఆవిడ.

నేను కూడా విజృంభిద్దా మనుకున్నాను. కానీ నవ దేశ నాయకుల ఫోటోలన్నీ ఎదురుగా, వరుసగా కన్పించాయి. అహింసా మార్గ దర్శకమైన భారత దేశంలో పుట్టి భార్యతో దెబ్బలాడటం ఆదర్శనీయంకాదని ఆగిపోయాను. అందుకే శాంతి దూతైన తెల్లపావురం ఒకటి ఎగిరివచ్చి నా భుజం మీద వాలి రెట్టవేసి మళ్ళీ పారిపోయింది.

కల్లోలితమైన నా హృదయ వాతావరణానికి మళ్ళీ, వంటగదిలో గిన్నెలు, గరిటలూ గ్లాసుల చప్పుడు కావడం ఆరంభించాయి. మా ఆవిడ నా మీద చిరాకుని అలా మన్నితంగా, నా మనసు కష్టపడకుండా వ్యక్తం చేస్తోంది. నేను ఏమీ తోచక కూనిరాగం తియ్యటం ప్రారంభించాను.

ఉన్నట్టుండి వంట గదిలో కోలాహలం ఆగిపోయింది. మా ఆవిడ ఒక చేత్తో గరిట పుచ్చుకుని ఇవతల కొచ్చింది. నేను ముద్దాయిలాగ ఫీలయి పాట మానేశాను.

నాకేసి తీవ్రంగా చూసింది. నా కళ్ళల్లోకి పూర్వం చాలాసార్లు గంటల తరబడి చూసేది గాని ఈ చూపు నేను తట్టుకోలేకపోయాను. ముద్దాయి నేరం ఒప్పుకున్నట్టు బుర్ర వంచేసుకున్నాను.

"ఏమండోయ్ ! అలా పెళ్ళి కూతురిలాగా బుర్ర వంచుకుని కూర్చునే బదులు కుక్క పిల్లకి నీళ్ళుపోసి స్నానం చేయించరాదూ." అంది. ఆ కుక్కపిల్ల అంటే మా ఆవిడకి వంచ ప్రాణాలు. ఎందుకంటే తను అత్తారింటికి వచ్చేటప్పుడు 'సారె'తో పాటు దాన్ని వాళ్ళనాన్న అంటే మా మామయ్య. (అందరూ ఆయన్ని అగ్గిరావుడు అంటారు) ప్రేమతో పంపించాడు. ఆ కుక్కపిల్ల మా మామయ్యకి ప్రతినిధిలాంటి దన్నమాట అది ఎందుకైనా 'కుయ్యొ్యా' మంటే నా ప్రాణాలు పైనే పోతాయి. మా ఆవిడ వచ్చి నన్ను చివాట్లతో రేవు పెట్టేస్తుంది. అందుకే ఆ కుక్కని చూస్తే నాకు అసూయ. దాని మీద మా ఆవిడకి ఉన్న ప్రేమలో కనీసం నా మీద వందో వంతైనాలేదు అని అప్పుడప్పుడు నాకు అనిపిస్తూంటుంది. కాని నా అంతరాత్మ నాతో ఏకీభవించదు.

మారు మాట్లాడక మవునంగా లేచి కుక్కపిల్ల దగ్గరికి వెళ్ళాను. అదినన్ను చూడగానే "ఖంయ్" మంది. నేనంటే ఆఖరికి దానికి కూడా లోకువే బిస్కట్లేస్తానని బతిమాలి నీళ్ళు పొయ్యడం ప్రారంభించాను. సగం స్నానం అయ్యేసరికి, మా పక్కింటి వాళ్ళకుక్క కన్పించి అది పరిగెట్టుకుని పారిపోయి వాళ్ళకుక్కతో ఆడుకోడం మొదలుపెట్టింది మట్టిలో దొర్లుకుంటూ.

"రా.... నీళ్ళు పోసుకుందువుగాని" అని నేను ఎంత పిల్చినా అది రాలేదు. అసలు నా మాటే ఖాతరు చెయ్యలేదు. తెలుగు మర్చిపోయిందేమో అని "కం హియర్" అని ఇంగ్లీషులో చెప్పాను ఆయినా లాభం లేకపోయింది. "ఇంగవా" అన్నాను. అరవంలో, "ఇదర్ ఆవ్" అన్నాను హిందీలో, అబ్బే ! కుక్క బుద్ధి ఎక్కడికి పోతుంది. రాలేదు. చివరిసారి ప్రయత్నిద్దాం అని మాతృ భాషలోనే "రా ఇలా" అని గట్టిగా పిల్చాను. అది రాలేదు కాని మా ఆవిడ వచ్చింది. నేను బిక్క చచ్చిపోయాను. మా ఆవిడ ఏమీ కోప్పడలేదు కాని 'మింగేస్తా జాగ్రత్త !' అన్నట్లు చూసింది.

"అది కాదు. మనకుక్కపిల్ల నా మాట వినకుండా, నీళ్ళు పోయించుకోకుండా పోయి వాళ్ళ కుక్కతో ఆడుకుంటోంది" అని కుక్కపిల్లమీద మా ఆవిడకి ఫిర్యాదు చేసేసాను.

"పోనీ.... అది ఆడుకుంటూంటే ఇప్పుడే పొయ్యాలా నీళ్ళు ! దాన్ని ఆడుకోనివ్వండి" అంది మా ఆవిడ. ఇదేమిటి ? ? ? మవ్వేగా నీళ్ళు పొయ్యమన్నావ్ ! అని నేను ఆశ్చర్యపోయేలోగా "రండి వడ్డిస్తాను అంది.

వెంటనే వెళ్ళకపోతే విబంగానే పడ్డిస్తుం దేమో నని అర్జంటుగా వెళ్ళాను. భోజనం మొదలు పెట్టాను.

అన్నం చిమిడి ముద్దయిపోయి హల్వాలా తయారైంది. పళ్ళులేని మా తాతయ్య కోసం అలాగే ప్రత్యేకం వండేవారు నా చిన్నతనంలో. ఇక పోతే— పప్పులో ఉప్పు వెయ్యలేదు.

"పప్పులో ఉప్పు సరిపోయిందా ?" అడిగింది మా ఆవిడ.

"ఓ.... బ్రహ్మాండంగా సరిపోయింది." అని నేను వంచిన తల ఎత్తకుండా దేవుణ్ణి తలుచుకుంటూ భోజనం కొనసాగించ బోయాను.

"మీరలా అంటారని నాకు తెలుసు. ఎందుకలా అబద్ధాలాడతారు. కావాలనే నేను ఉప్పు వేయలేదు. కానీ భార్యకి అబద్ధం చెప్పొచ్చా ?" అని నిలేసి అడిగింది.

"ఉప్పు లేకపోయినా నీ చేతివంట అమృతం" అని నేను కూర్చుని మళ్ళీ భోజనం మొదలు పెట్టాను. వంకాయ వేపుడు శుభ్రంగా మాడిపోయింది పుటం వేసినట్టు.

"కూరెలా ఉంది?"

"అమోఘం" అన్నాను. మాడిపోయిందంటే ముందు చిన్న బుచ్చుకుని తర్వాత ఏడ్పైనా వేత పుచ్చుకుంటుందనే అనుమానంతో.

"ఎందుకలా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడుతారు ? అంతగా కష్టమైతే...." అని ఏడవడం ప్రారంభించింది మా శ్రీమతి.

నన్ను తిట్టినా, కొట్టినా బాధపడముగాని ఏడిస్తే మాత్రం నేనా బాధ సహించలేను. చూసిన వాళ్ళెవరైనా నేను ఏడిపించానని అనుకుంటారని నా భయం. "అబ్బే నే నేడిపించలేదు. అదే సరదాగా ఏడుస్తోంది." అని చెపితే ఎవరు నమ్ముతారు చెప్పండి అందుకే నాకు కళ్ళంట నీళ్ళు కారాయి. పూరుకో పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"ఏడవకు.... నువ్వేడుస్తే నాకూ వస్తుంది ఏడుపు.... సాయంత్రం సినిమాకి వెడదాం రెడీగా ఉండు" అని చెప్పి, నేను కూడా లాంఛనంగా ఏడ్చేసి, బట్టలేసుకుని, బయటపడి ఆయాసపడుతూ ఆఫీసు చేరుకున్నాను.

—41 వ పేజీ చూడండి

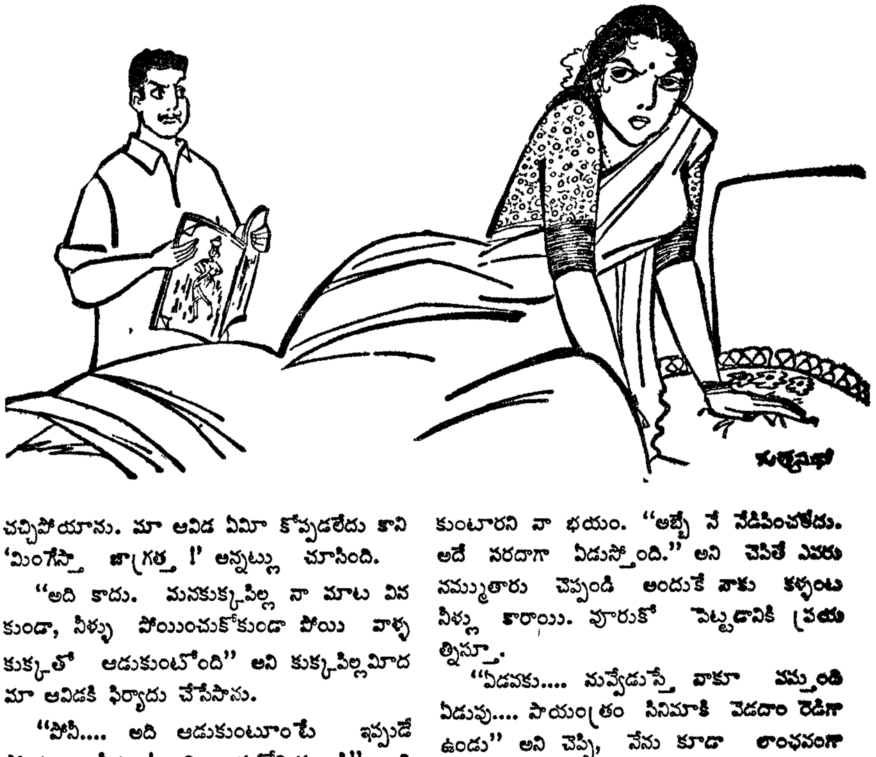

దైనందిన జీవితంలో ప్రథమ చికిత్స అవసరం

హృదయశ్రీ

ప్రథమ చికిత్స అనేది నిత్యజీవితంలో ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. అందులోను స్త్రీ జీవితంలో ఇదొక ప్రముఖపాత్ర వహిస్తుందని చెప్పటం అసమంజసము కాదేమో ననిపిస్తుంది. ఎందుకంటే, దానికి కావాల్సిన ఓర్పు, నేర్పు, శ్రద్ధ స్త్రీలో అధికంగా కనిపిస్తూంటాయి. దేశానికి ధన రూపంగా, బంగారం రూపంగా సహాయం చేయుటంతోపాటు ఈ ప్రథమ చికిత్సను నేర్చుకొని ఇంటా బయటా కూడా ఉపయోగించి అందరి మన్ననలకు పాత్రులవవచ్చు. అలా అయినట్లయితే ఫ్లారెన్సు నైటింగేలు తిరిగి మన మధ్య నిలిచిందేమో అనే భ్రాంతి కూడ కలుగుతుందేమో! ఇహ అసలు విషయానికి వద్దాం. ఈ వ్యాసంలో కొన్ని వివరాలు వ్రాస్తున్నాను.

ప్రథమ చికిత్సను చేసేముందు మూడు ముఖ్య విషయాలను గమనించాలి. అవి (1) గుర్తులు లేక చిహ్నాలు, (2) చరిత్ర, (3) లక్షణాలు.

మొదటిది—దెబ్బలు, కాలటం మొదలయినవి సంభవించినప్పుడు మనకు దాని చిహ్నాలు కనిపిస్తాయి. దెబ్బలు తగిలితే—అంటే గోడ రాసుకోటమో, ఏదైనా గీసుకోవడమో అయినప్పుడు దానిపైన కొబ్బరినూనె గాని, వ్యాసలైను గాని పూసి సల్ఫానామైడు పొడరు వేసి, దూది వేసి, శుభ్రమైన బట్టతో కడితే రెండు రోజుల్లో మానుతుంది. ఒక్కొక్కసారి గాలికి వదిలినా తగ్గిపోతుంది కాని కొన్ని "కోతిపుండు బ్రహ్మరాక్షసి" అయినట్లవుతుంది. నాకు తెలిసిన ఒకమ్మాయి మామూలుగా ఆడుతుంటే గడప ఎక్కేటప్పుడు కాలు జారి కొద్దిగా గీసుకొన్నట్లయింది. మామూలుగా ఆటల్లో తగిలిన దెబ్బను పెద్దవాళ్లకు చెప్పటమెందుకని చెప్పలేదు. ఆ తర్వాత రెండు రోజులకు కాలంతా వాచిపోయి దెబ్బ తగిలినచోట చీము పట్టి అటు ఇటు కదపనివ్వలేదు. డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకు వెడితే మందు వేసి కట్టు కట్టి 5, 6 పెన్సిలిన్ (సెక్లోఫిన్) ఇంజక్షన్లు ఇచ్చాక గాని తగ్గలేదు. అదే మొదట్లోనే కాస్త మందు వేసిఉంటే ఇంతదాకా వచ్చేదికాదు. కనుకనే స్వల్పవిషయమైనా దీనిని అశ్రద్ధ చేయకూడదు.

రెండవది— చరిత్ర: ఒకరి పరిస్థితులు (బాధలు) పరోక్షంగా యితరులు కనుక్కోవటమే చరిత్ర అంటారు. వళ్లు తెలియకుండా పడిపోవట మనేది నీరసంవల్ల గాని, ఎక్కువగా రక్తనష్టము జరిగినప్పుడు గాని (దెబ్బలు తగిలినప్పుడు) కావలసినంత ప్రాణవాయువు లభించకపోవటంవల్ల గాని, అనుకోని విషయాలు తెలిసినప్పుడు గాని సంభవిస్తుంది. తీరని కోరిక లున్నప్పుడు కూడ అలా స్పృహ లేకుండా ఉండవచ్చు. దానిని ఫిట్సు అంటారు. అది హిస్టీరియా కూడ అవుతుంది. అలాంటి సందర్భంలో ముందుగా ఇనుప తాళంచెవులను చేతికిచ్చినా గాని, లేకపోతే ఉల్లిపాయను కోసి వాసన చూపించినా గాని, చల్లని నీళ్లు ముఖముపై జల్లినా గాని స్పృహ—వస్తుంది. ఆ తర్వాత శరీరంలోని ఇంద్రియాలకు ఉత్సాహం కల్పించటానికిగాను కాఫీ లేక టీ గాని, వేడి పానీయాన్నివ్వాలి. రక్తనష్టము సంభవిస్తున్నప్పుడు తగిలిన దెబ్బకు పైగా గట్టిగా కడితే, రక్త ప్రవాహం కొంత కట్టుబడుతుంది. ఆ కట్టు 15 ని. కి ఒకసారి విప్పి మళ్లీ కట్టాలి. దెబ్బకు మందు వేసి కట్టు కట్టాలి. ప్రాణవాయువు లభించని వ్యక్తిని బోర్లగిల పరుండబెట్టి, మొఖమును ఒక ప్రక్కకు తిప్పి యుంచిన గాలి పీల్చుకొనుటకు వీలవుతుంది. చేతులను తల దగ్గరకు వచ్చేలా పెట్టి, తలవైపు మోకాళ్లపై కూర్చొని, పరున్న వ్యక్తియొక్క మోచేతులవద్ద పట్టుకొని పైకి కిందకు కదుపుతున్నప్పుడు, ఊపిరితిత్తులు విస్తరించినప్పుడు, గాలి లోనికి కుంచించుకొన్నప్పుడు బయటికి వస్తుంది. అంటే ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలు జరుగుతాయి. అలా నిముషానికి పది— పన్నెండుసార్లు చేస్తే సమంగా ప్రాణవాయువు లభించి శ్వాస బాగా ఆడుతుంది. అనుకోని సంఘటన జరిగినప్పుడు వాళ్లకి కొంత బాధ తగ్గేలా సహృదయంతో మాట్లాడాలి. వాళ్లని మరీ నీరసపడేలా చేయకుండా ఉత్సాహం కలిగించేటట్లు మాట్లాడాలి.

ఇహ మూడవది—లక్షణాలు — లక్షణాలనుబట్టి ప్రథమ చికిత్స చేయాలి. దీనికి చరిత్ర కూడ తోడ్పడుతుంది. అయినా యిక్కడ కొంచెం విచక్షణ కావాలి. రోగి ముఖ, శరీర లక్షణాలను శ్రద్ధగా, జాగ్రత్తగా గమనించాలి. ఇంట్లోగాని, బయట గాని, ఎవరన్నా ఏ జిల్లేడుకాయో, మరేదైనా విషపదార్థమును పొరపాటున గాని, తెలిసి గాని తిన్నారనుకోండి. కొంచెంసేపయ్యాకగాని శరీరం స్వాధీనం ఉండదు. వెను వెంటనే డాక్టరుకు కబురు చెయ్యాలి. డాక్టరు వచ్చేలోపుగా రోగి పరిస్థితి మరింత దిగజారుతుంది. అతని ముఖము నల్లనల్లగా మారుతుంది. ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలు అతి—కష్టంమీద జరుగుతుంది. నాడి బలహీనంగా నెమ్మదిగా కొట్టుకొంటుంది. సాధారణంగా ఇళ్లల్లో ఫినాయిల్, డెట్టాలు ఉంటుంది గనుక అది నాలుగు బొట్లు రెండు చెంచాల (టీ స్పూన్లు) నీళ్లలో వేసి త్రాగించాలి. అది కడుపులోనికి పోయిన తక్షణం బయటకు వాంతి అయి వచ్చేస్తుంది. కృత్రిమంగా (పైన చెప్పిన విధంగా) శ్వాస క్రమ పద్ధతిలో జరిగేలా చూడాలి. ఉత్సాహం కలిగించేందు కేదైనా పానీయము నివ్వాలి. ఆమ్లములు త్రాగినప్పుడు రోగికి కడుపులో మండుతూంటుంది. అటువంటప్పుడు వాంతి అవటానికివ్వకుండా అక్కడే దానిని నీరసముగా (బలహీనముగా) చేయటానికి మజ్జిగ యివ్వాలి. డాక్టరు సలహా తీసుకొని మరొక మందేదైనా వాడాలి.

ఎత్తునుండి క్రిందకు పడ్డప్పుడు ఎముకలు విరగటం మొదలగునవి సంభవిస్తుంది. అప్పుడు దానిని కదలకుండా బాండేజితో కట్టి యుంచాలి. రోగిని కదుపటానికి వీలుగా ఉన్నట్లయితే డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకెళ్లాలి; లేకపోతే డాక్టరునే యిక్కడకు పిలవాలి.

ఇప్పుడు చాలమంది యిళ్లల్లో "గ్యాస్ స్టౌ"లు వాడుకలో ఉంటున్నాయి. ఒక్కొక్కసారి గ్యాస్ ఉధృతంగా బయటికి వచ్చేసి ఆ గది అంతా నిండిపోతుంది. పొరపాటున అందులో ఎవరన్నా ఉన్నట్లయితే, వాళ్లని బయటికి తీసుకురావటానికి ముందుగా, లోపలికి వెళ్లేవాళ్లు ముక్కుకి తడిగుడ్డను (వాయువు చప్పున ముక్కుకు తగలదు) చుట్టుకొని వంగుతూ (వాయువు తేలిక కనుక పైన వ్యాపించినంతగా క్రింది భాగమున ఉండదు, వ్యక్తి ఉన్న చోటికి వెళ్లి, వాళ్ల ముక్కుకి కూడ

ప్రథమ చికిత్స

తడిగుడ్డను చుట్టి బయటకు తీసుకువచ్చి కృత్రిమ శ్వాసక్రియను జరిపించి వేడి పానీయము ఇవ్వాలి. డాక్టరు సలహా పాటించాలి.

"గ్యాస్ స్టౌ"ల వల్లనే గాక మామూలు స్టౌల మూలముగా కూడ ప్రమాదాలు సంభవిస్తుంటాయి. పొరపాటున చీర కొంగు అంటుకొనో లేక నిప్పులు బట్టతో దింపేటప్పుడు బట్ట అంటుకొనో ప్రమాదం జరిగినప్పుడు కేకలు వేస్తూ అటూ ఇటూ పరిగెత్తే బదులు చేతితో నలిపివెయ్యాలి. మరీ ఎక్కువగా అంటుకొన్నప్పుడు గొంగళితో గాని, గోనె సంచులతో గాని శరీరాన్ని కప్పెయ్యాలి. అంతే గాని, నీళ్ళు పోయగూడదు; పొక్కుతుంది. శ్వాస సరిగ్గా ఆడకపోతే కృత్రిమ శ్వాసక్రియ ఉండనే ఉంది. వేడినీళ్ళు శరీరంపై పడి బొబ్బ లెక్కినప్పుడు వాటిని చిదుపకుండా కొబ్బరినూనె, సున్నపు తేటను కలిపిన నవనీతాన్ని పూయాలి. అది చిటికెం తర్వాత ఏదైనా మందువేసి కట్టు కడితే తగ్గిపోతుంది.

ముందు ఎండల్లో చాలమంది పెద్దవాళ్ళకు, పసిపిల్లలకు వడదెబ్బ తగులుతుంటుంది. స్కూళ్ళకూ (మార్చి నుండి కొన్ని ప్రాంతాల్లో మే వరకు) ఒంటిపూట బళ్ళు (స్కూళ్ళు) ఉంటాయి. ఎండలో బడి నుంచి రాగానే వెంటనే చల్లని నీళ్ళు గాని, నిమ్మకాయ నీళ్ళు గాని త్రాగినట్లయిన జలుబు చేస్తుంది. ముందు రాగానే చన్నీళ్ళతో కాళ్ళు, చేతులు, ముఖము కడుక్కోవాలి. రెండు మూడు నిముషాలు అయ్యాక అప్పుడేదైనా త్రాగాలి. తాటి ముంజలు తింటే మంచిది. ముంజల్లోని నీటిని ముఖానికి పూసుకోవాలి. పసిపిల్లలకే కాక, పెద్ద వాళ్ళకు కూడ ఖర్జూరపు నీళ్ళు త్రాగటానికి ఇవ్వటం ఆరోగ్యరీత్యా చాల మంచిది.

ఈవిధంగా ప్రథమ చికిత్సలో కొన్ని స్వల్ప విషయాలు (చిట్కాల వంటివి) తెల్సుకొని ఉంటే ఎంతో మంచిది. చైనాతో యుద్ధం చేస్తున్న (అప్పుడు) జవాన్లకు ప్రథమ చికిత్స చేయటానికి అనేకమంది వెళ్ళారు. దేశంలో ప్రతివారు కాస్త కూస్త ఈ ప్రథమ చికిత్సను గూర్చి తెలుసుకోవాలన్న దృష్టితో ప్రతి రాష్ట్రము కూడ కొన్ని కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేసింది. ఇదే కాకుండా హోంగార్డ్స్—నర్సింగుకూడ నేర్పుతున్నారు. కొంతమందికి దీన్ని గూర్చి చెబితే "ఆ .... మన ఇంట్లో ఏం అవసరమొస్తుంది" అనుకొని త్రోసి వేస్తారు. పురుషునికన్న స్త్రీకి ఎక్కువ విరామం లభిస్తుంది. అదికాక నేర్చుకోవాలన్న కోరిక, చేయటానికి ఓర్పు, నేర్పు స్త్రీకెక్కువగా ఉంటాయి. కొంతమంది స్త్రీలకు దేశానికి సేవ చేయాలని ఆశ, కోరిక ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు ఇటువంటివి నేర్చుకొంటే, తమ ప్రాంతంవాళ్ళ కుపకరించినప్పుడు కొంత కాకపోతే కొంతైనా సేవ చేసినట్లే కదా! కనుక యువతులెక్కడైనా అలాంటి కేంద్రాలుంటే తప్పక చేరి నేర్చుకోండి. దానివల్ల మీకే లాభం! నేర్చుకొన్న తర్వాత పరీక్ష ఉంటుంది. ఆ పరీక్షను నాలుగైదుసార్లు మంచి మార్కులతో పాసయినట్లయితే "డాక్టరు ఆఫ్ [illegible]" అని బిరుదు ఇస్తారు. ఇది మన కెంతో మేలయినది. ★

వనితా వాణి

ముఖంలో పెరుగు రోమ నివారణకోసం

సి. వసంతకుమారి అడిగినదానికి నాకు తెలిసిన చిన్న చిట్కా చెపుతాను. రెండు గిద్దల బియ్యానికి గిద్దెడు మినపప్పు కలిపి మెత్తగా విసురుకోవాలి. రెండు చెంచాల పిండిలో ఒక చెంచా పసుపు చల్లి ముఖానికి రాసుకోవాలి. ముఖానికి రాసిన పిండి కొంచెము ఆరిన తరువాత నలుగు పెట్టిన, గుణం కనుపించును. ముఖానికి రాసిన తరువాత ఎక్కువగా ఎండిన, మినప్పప్పు కలుస్తుంది గనుక పిండి జిగురుగా ఉండును. పిండి ముఖానికి రాసిన తరువాత, ఎక్కువ ఎండనీకుండా నలుగు పెట్టాలి. స్నానానికి ముందు ఈ పని చెయ్యాలి. ముఖాన పిండి పోయిన తరువాత కొంచెము మంచినూనె రాచి, స్నానము చేసిన మంచిది. పిండి కొంచెము ఎండగానే నలుగు పెట్టాలి. ఇట్లు చేసిన మంచిది. మినప్పప్పు ఎండలో పెట్టి బియ్యంలో కలపాలి.

డి. రోహిణి (ఉల్లిపాలెం)

"బొంబాయిలో పొరుగు పిల్లలతో పాట్లు"

స్వానుభవముపై 'సత్యభామ' గారు వ్రాసిన పై వ్యాసము పూర్తిగా చదివితిని. 'మా పూలో పిచ్చాసుపత్రి' ఉంది. అనే ముగింపులో హాస్యరసం పూర్తిగా ఉంది. బొంబాయిలోనే కాదు; అన్ని చోట్లా అద్దెకొంప వాటాలలో నివసించేవారికి ఆ పాట్లు తప్పవు. కాఫీలు, టిఫెన్లు చేసుకొనే వేళకు పిల్లల సమేతంగా పొరుగింటావిడ తయ్యారవుతుంది. 'టిఫిను చేసేరా? అట్లు పోస్తున్నారా?' అని కుశల ప్రశ్నలు వెయ్యడం అలవాటు. ఇదిగాక పప్పుకని, ఉప్పుకని చిల్లర అప్పులు అడుగుటకు పిల్లల ద్వారానే రాయబారం నడిపి, తీర్చేవేళకు మరిచిపోతారు. ఇల్లాలు ఈ పాట్లన్నీ అనుభవించ వలసినదే.

మరువాడ వెంకటరమణమ్మ (కాశీబుగ్గ)

* * *

వ్యాసం చదివాక నాకు ఆవిడ పడ్డ అవస్థ గురించి జాలి వేసింది. జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఆమె రాసిన దాంట్లో అసత్య మేమీ లేదు. తమ పిల్లలు ఇంట్లో అల్లరి చేస్తున్నారని అస్తమానం ఎదుటివాళ్ళిళ్ళకి పంపించే వనితలు కొందరు బొంబాయిలోనే కాదు; అన్ని చోట్లా ఉన్నారు. అంతేకాని, తమ పిల్లలని ఎల్లప్పుడూ ఎదుటివాళ్ళింటికి పంపిస్తే, వాళ్ళింట్లో ఏమి అల్లరి చేస్తున్నారో, వాళ్ళకు ఎంత చికాకుగ ఉంటుందో తెలుసుకోలేరు. ఇలాంటి వనిత లందరికీ ఈ వ్యాసం కొంత కాకపోతే కొంతయినా కనువిప్పు కలిగిస్తుందని నా ఊహ.

భాగవతుల లక్ష్మీకుమారి (మచిలీపట్నం)

* * *

సత్యభామగారు వ్రాసినట్లుగా ఉండదు. చాలా మంది పిల్లలు, ప్రొద్దుటే స్కూలుకి వెళ్ళిపోయి సాయంత్రముగాని రారు. సాయంకాలమప్పుడు ఏ షికారో వెళతారు. ఇంక సెలవులు వచ్చాయంటే సాధారణంగా స్నేహితుల ఇళ్ళకో, పిక్చరుకో వెళుతూ ఉంటారు. అక్కడ పిల్లలు ఎక్కువగా అల్లరి చేయరు. ఎక్కడో తప్ప సత్యభామగారు అనుకున్నట్లు ఉండరని నా అభిప్రాయము.

కుమారి ఎం. సత్యవతి (రాజమండ్రి)

వంటలు - చిట్కాలు

జయశ్రీగారు పై శీర్షిక వ్రాసిన వివిధ చిట్కాలు నాకు చాల ఉపయోగంగా ఉంటాయి. ఇవాళ ముద్దయిన అన్నం వంటగదిలో గోడకు అంటించాను. "ఇవి గృహిణులకు ప్రతిరోజూ ఉపయోగంగా నుండును" అన్నారు. "బ్రాకెట్లో బ్రహ్మచారులకై స్వయంపాకం చేసుకుంటున్నవారికి" గూడా అనవలసినది.

ఒకరోజు హోటల్లో తింటే మేకుల్లేని కొరత తీరిందని నేను నగలంటే, ఆఫీసులో పేస్టయిపోయిందన్న విచారమూ లేదని రాత్రి నా స్నేహితుడన్నాడు. అప్పటినుంచి శుభ్రముగా వండుకొని అందరు ఇచ్చుచున్న చిట్కాలు ప్రయోగిస్తున్నాము.

కె. వి. ఎస్. ఎస్. మూర్తి (చోడవరము)

* * *

చిట్కాలు చాలా బాగున్నయి. ఇటువంటివే నిత్య గృహకృత్యాలలో పనికివచ్చే ఇంకొన్ని చిట్కాలు తెలుపుతారని ఆశిస్తున్నాము.

జయశ్రీ గారికి మా ధన్యవాదములు.

కె. వి. ప్రేమలత, ఉమాదేవి (కరీంనగరము)

* * *

'వంటలు—చిట్కాలు' బాగుంది కాని, నిమ్మపండు రసం వేడిమీద పిండితే చేదైపోతుందని రాశారు. మేము నిమ్మపండు రోజూ వాడ్తాము. చారులో గాని, దేంట్లో వాడినా పిండి, మళ్ళీ సెగ పెట్టాము కూడా. కాని, ఏమీ చేదుకాదు. చాలామంది సోదరీమణులకు అదే అభిప్రాయము. ఒకసారి యిలా చేసి చూడండి.

టి. వి. అన్నపూర్ణ (రేణిగుంట)

* * *

సుశీలా రామకృష్ణగారు వ్రాసిన సింధి పప్పట్, మిగతావి అన్నీ నాకు చాలా నచ్చినాయి. రుచిగా ఉన్నవి. వారికి నా ధన్యవాదాలు. పేలాల వడియాలు చెప్పేరు. కాని ఏ పేలాలో చెప్పలేదు. జొన్నలా? లేక వడ్లా? తెల్పకోరుతాము.

గాంధి మాణిక్యమ్మ

(హైద్రాబాద్)

'హృదయశ్రీ' చిరునామా తెలియను గాన వారు పంపగలరు. సం॥

కొలంబా

రచన: ప్రాస్పర్ మెరిమె

జ రి గి న క థ

కర్నల్ థామస్‌నెవిల్, తన కుమార్తె లిడియాతో ఇటలీ యాత్రానంతరం ఫ్రాన్స్‌వస్తాడు. లిడియా సాహసం గల యువతి. చిత్రలేఖనం తెలుసు. 'కార్సికా' ఫ్రాన్సు ఇటలీల దరిని గల ద్వీపం. అక్కడికి వెళ్ళడం కష్టకష్టాలతో కూడిన పని ఐనా లిడియా, నెవల్‌లు మిత్రుడు కాప్టెన్‌ఎల్లిన్‌తో ప్రయాణ మవుతారు.

2

బయలుదేరే రోజు ఉదయం సామానంతా సిద్ధం చేసి నావలో పెట్టించారు. సాయంత్రం గాలి వీచటం ప్రారంభం కాగానే తెరచాప ఎత్త వచ్చునని నిశ్చయించారు. ఇంతలో కర్నల్ తన కుమార్తెతో బాటు కాలినడకమీద చిన్న 'షికారు'కి వెళ్లాడు. కొంతసేపు తర్వాత నావ కాప్టెన్ అతన్ని సమీపించి తన మొదటి కొడుకు తాలూకు కుర్రవాడొకడు కార్సికాకి తిరిగి వెడుతున్నాడనీ, ఆ కుర్రవాడిని కూడా తిసుకు వెళ్లేందుకు అనుమతి ఇవ్వవలసిందనీ కోరాడు.

"పిల్లవాడు మాత్రం చాలా మంచివాడు లెండి" అన్నాడు కాప్టెన్ మాతె, "మిలిటరీలో ఆఫీసర్ కూడాను. ఇన్‌ఫెంటరీవాడు మరొక సందర్భంలో అయితే కర్నల్ కాకమానడు!" (నెపోలియన్ అధికారంలో ఉంటే అని మాతే ఉద్దేశ్యం—అనువాదకుడు.)

"అయితే మిలిటరీ వాడన్నమాట" అన్నాడు కర్నల్ గారు.

"నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు... కాని మిస్ లిడియా ఊరుకోలేకపోయింది: "ఇన్‌ఫెంటరీయా!" (తన తండ్రి కావల్‌రీవాడు కాబట్టి తక్కిన రకాల వారందరంటే ఆమెకి చులకన) ... "బహుశ బొత్తిగా ఒక్కముక్క చదువుకోని మనిషయి ఉంటాడు, సముద్ర ప్రయాణానికి తట్టుకోలేక జబ్బుపడి పోయి మా ఉల్లాసాన్ని కూడా చెడకొట్టేస్తాడేమో!" అన్నది విసుగుగా.

నావ అధిపతికి ఇంగ్లీషు అసలు రాదు కాని మిస్ లిడియా మూతి ముడవటం చూసి విషయం తెలుసు

కున్నాడు. వెంటనే ఆమె తండ్రి వైపు తిరిగి అయన్ని విపరీతంగా పొగడటం ప్రారంభించాడు. చివరికి రాబోయే ప్రయాణికుడు ఎంత మంచి కుటుంబానికి చెందినవాడో ఎలా కర్నల్ గారికి ఏ విధంగానూ ఇబ్బంది కలిగించకుండా ఉంటాడో నచ్చచెప్పాడు. అతనేకాక అతని తండ్రి నయితం సైన్యంలో కార్పొరల్ గా పనిచేసేవాడని తెలిపాడు. ఎవరి కంటా పడకుండా నావలో ఒక మూల పడి ఉంటాడన్నాడు.

తండ్రీ కొడుకూ కూడా కార్పొరల్ గా పనిచేసే కార్సికా కుటుంబాలు ఉంటాయా అని కర్నల్ గారు, మిస్ లిడియా కొంతసేపు ఆశ్చర్య పడ్డారు. ఇన్ ఫెంటరీలో కార్పొరల్ గా ఉండటం అంటే ఏమిటో ఆలోచించి చూశారు. నావ కాప్టెన్ దయదలచి సహాయంచేస్తున్న వ్యక్తి ఎవరో అయిఉంటాడు పాపం, అనుకున్నారు. అతనే కనుక ఆఫీసర్ అయితే అతనితో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉండేది కాని కేవలం ఒక కార్పొరల్ ఏపాటివాడు? తుపాకి పట్టుకుని ఆఫీసర్లు ఎటుపొమ్మంటే అటు నడుస్తాడు, అంతేగా!

"ఈ మనిషి సముద్ర ప్రయాణానికి తట్టుకోగలడా?" అని అడిగింది మిస్ లిడియా, పొడిగా.

"తప్పకుండా; దిట్టమయిన గుండె కలవాడే!"

"సరే. తీసుకురావచ్చు!" అంది మిస్ లిడియా.

"తీసుకురావచ్చు" అన్నాడు కర్నల్ గారు కూడా. ఇద్దరూ ఈ సంభాషణవల్ల ఆగిపోయిన షికారు కొనసాగించారు.

సాయంత్రం అయిదు గంటలు కావస్తున్నదనగా కాప్టెన్ మాతె వారిని వెతికి తీసుకువచ్చి పడవ ఎక్కించాడు. నావదగ్గరగా వెళ్లేందుకు వాడే ఈ చిన్న పడవలో పొడుగుగా ఉన్న యువకుడు ఒకడు కూర్చుని ఉన్నాడు. నీలం యూనిఫారం ధరించాడు. ఎండలో బాగా తిరిగేవాడేమో చర్మం ఎర్రగా ముదిరిఉంది. నల్లటి కళ్లతో చురుకుగా కపటం ఎరగని వానివలె కనిపించాడు. భుజాలు బిగించిపట్టే ధోరణి, మీసం కత్తిరించిన విధానం చూస్తే మిలిటరీవాడని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

కర్నల్ గారిని చూడగానే యువకుడు తలమీద 'హెల్మెట్'ని తీసి మర్యాదగా మాట్లాడాడు. తన ధన్యవాదాలు తెలిపాడు.

"నీకు సహాయపడ నంటావా అబ్బాయి! దానికే ముందిలే!" అన్నాడు కర్నల్ గారు తల పంకిస్తూ. పడవఎక్కి కూర్చున్నాడు.

"మీ ఇంగ్లీషువాడికి నవ్వు మొహం లేనట్లుందే?" అని మెల్లిగా అడిగాడు యువకుడు ఇటాలియన్ లో నావ యజమానిని.

ఆ పెద్దమనిషి తనచూపుడు వేలు కుడికంటిమీద ఉంచి అంగీకార పూర్వకంగా పెదవుల కొనలు దించాడు. ఈ సంజ్ఞలకి అర్థం: ఇంగ్లీషు మనిషికి ఇటాలియన్ వచ్చు, కొంచెం వింతస్వభావం కలవాడు, అని. యువకుడు చిరునవ్వుతో నుదురుమీద వేలుతో చూపాడు ఇంగ్లీషువారందరికీ కొద్దిగానో గొప్పగానో తిక్క ఉంటుందని సూచించాడన్న మాట.

మాతెకి సహాయపడటంలో నిమగ్నుడయిపోయాడే కాని మిస్ లిడియాని ఒక కంట కనిపెడుతూనే ఉన్నాడు - అమర్యాదగా మాత్రం కాదు.

"ఈ ఫ్రెంచి సోల్జర్లకి మంచి బలమయిన దేహాలుంటాయి"

—38 వ పేజీ చూడండి

వివిధ ప్రాంతాల వింతలు 14

"మకావో"

'మకావో'ను పోర్చుగీసులకు చైనీయులు 1557 యిచ్చేశారు. రెడ్ చైనాకు పొరుగునున్న ఈ "మకావో" చిన్న ద్వీపకల్పం. మూడు వేపులా రెడ్ చైనా ఉన్నది. హాంగ్‌కాంగ్ నుంచి నౌకమీద 40 మైళ్ల ప్రయాణం చాలు—

మకావోలో ఒక బజారు

మకావోలో అన్ని రకాల వస్తువులు కొనుక్కోగలుగుతాం.

మకావో "షాపింగ్ పిచ్చి" ఉన్న వాళ్లకు స్వర్గం లాంటిది.

ఇక్కడ మందుగుండు సామాను విరివిగా చేస్తారు. ముమ్మరంగా ఎగుమతి చేస్తారు. వెనుకటికి అన్ని రకాల వ్యసనాలకు ఆలవాలమని పేర్గాంచి ఈ మకావోలో యివాళ కొన్ని జూదగొండిశాలలు తప్ప, మరేం లేవు. మకావో రెండుమైళ్ల పొడవు సుమారు ఒక మైలు వెడల్పూ ఉంటుంది. కాని 94 రకాలు "విలాస యాత్రికులకు కుతూహలం కలిగించే వింత" లున్నాయి యిక్కడ అంటారు.

మకావో 7 కొండలమీద వెలసిన నగరమని అంటారు కాని ఆ కొండల వైనం మనకి తెలియదు అవి అగుపించవు.

కామోయిన్స్ అనే ప్రఖ్యాత కవిని పోర్చుగల్‌నించి బహిష్కరించగా యిక్కడ నివసించాడు. అతను యీ మకావోను అద్భుతంగా వర్ణించాడు.

విలాస యాత్రికులకు అన్ని సౌకర్యాలు వసతులు గలదీ మకావో—

—టెంపిల్ మానింగ్ ★

పెద్దకుమార్తె పెళ్ళి విషయంలో ఇంటిలో వారందరికీ తాపత్రయపడవలసిన అవసరం లేకపోయింది. సుబ్బయ్యకు. ఎవరో ఒక మధ్యవర్తి ద్వారా సంబంధం కుదిరింది. మూడు ముళ్ళూ పడ్డవి. ఇప్పుడు భర్త, ఆమె, పిల్లలూ కలిసిమెలిసి తింటూ సుఖంగా ఉంటున్నారు. రెండవ కూతురు నాగమణి పెళ్ళి విషయంలోనే వచ్చింది గొడవ అంతా.

పెద్ద అమ్మాయి కంటె నాగమణి చిన్నప్పటి నుండి కాస్త ఉషారైనది. దానికి తోడు సుబ్బయ్య ఆమెను ఫస్టుఫారం వరకే చదివించాడు. ఇదే సుబ్బయ్య చేసిన పెద్ద పొరపాటు. పెద్ద కూతురులాగ అసలు చదువు చెప్పించకపోయినా బాగుండేది. లేదా పూర్తిగా చెప్పించినా బాగుండేది. ఈ సగం చదువు నాగమణికి కేవలం సినిమా పత్రికలు చదివి అర్థం చేసుకోగల జ్ఞానం మాత్రం కలిగించింది. ఆమె తలలో అనేకమైన ఆలోచనలు కలిగాయి. తను చాలా అందమైనదని అనుకొనేది. తనకు నటన కూడా బాగా తెలుసునని ఆమె అభిప్రాయం. తను సినిమాలో నటించి పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకుంటానని ఆమెకు అభి

ఆశ కలిగింది. స్నేహితురాళ్ల సలహా కోరింది. అందరూ ప్రోత్సహించారు. ఆమెకు సినిమాలో నటించాలనే సంకల్పం రానురాను ఎక్కువ అయింది ఒకసారి తండ్రిని అడిగింది.

"అందులో చాలా చికాకులున్నాయి. చిన్న పిల్లవి. నీకు తెలియదు. మన కుటుంబంలో ఇంత వరకు ఎవ్వరూ సినిమాల జోలికి పోలేదు. లేని రివాజు తెచ్చిపెట్టకు. అక్కయ్యలాగే నీకు ఒక మంచి సంబంధం చూచి పెళ్లి చేస్తాను. పిచ్చి వూహలు పెట్టుకోకు" అని సుబ్బయ్య చెప్పాడు.

తండ్రి చెప్పింది నాగమణికి ఎంతమాత్రం రుచించలేదు. ఆ తర్వాత అతడితో ఎన్నడూ నాగమణి ఆ ప్రస్తావన తీసుకురాలేదు. కాని తను సినిమాలో నటించితీరాలన్న వాంఛ ఆమెలో రెట్టింపు అయింది. ఒకరోజు రాత్రి తండ్రి పెట్టెలోనివి రెండువందల రూపాయలు సంగ్రహించి నాగమణి ఇంట్లోంచి మాయం అయింది.

మర్నాడు నాగమణి కన్పించకపోవడం సుబ్బయ్య ఆయన భార్య కంగారుపడ్డారు. ఎంత వెతికించినా ఆమె జాడ తెలియలేదు.

పెట్టెలోనివి రెండువందల రూపాయలు కూడా మాయం అయినట్లు తెలుసుకొన్నాక సుబ్బయ్యకు అనుమానం కలిగింది. నాగమణి ఇదివరకు సినిమాలలో నటిస్తానని చెప్పటం అతడికి గుర్తుకు వచ్చింది ఈ సొమ్ముతో మద్రాసు వెళ్లిపోయి ఉంటుందని అతడు నిశ్చయించుకొన్నాడు. వెంటనే మద్రాసు వెళ్లడానికి బయల్దేరి రమ్మంటూ తన బావమరిది వెంకట్రావుకి కబురు పంపాడు.

వెంటనే రాలేకపోయాడు వెంకట్రావు. మంచి వ్యవసాయపు పనుల రోజులు. అప్పట్లో ఎక్కడికీ కదలడానికి అతడికి అవకాశం లేకపోయింది. వెంకట్రావు లేకుండా సుబ్బయ్య ఒక్కడూ వెళ్లడానికి ధైర్యం చాలలేదు. దీనినుంచి చివరకు ఇద్దరూ మద్రాసు వెళ్లడంలో కొంత ఆలస్యం జరిగింది.

మద్రాసులో నాలుగు రోజులు ఇద్దరూ తిరిగారు. ఎవర్ని అడిగినా వీళ్లు చెప్పిన పోలికలు గల అమ్మాయిని యిక్కడ చూచామని, అక్కడ చూచామని చెప్పి అనవసరంగా వాళ్లని తిప్పి తిప్పి చంపారు. చివరకు నాగమణి ఒకరోజు ఉదయం ఒక స్టూడియో గేటువద్ద కన్పడ్డది. గూర్ఖా ఆమెను లోనికి వెళ్లనివ్వడంలేదు. ఆమె ప్రాధేయ పడుతున్నది. మాసిన బట్టలు, రేగిన జుత్తు, లోతుకు పోయిన కళ్లు, దగ్గరకు వచ్చేవరకు సుబ్బయ్య, వెంకట్రావు ఆమెను గుర్తు పట్టలేక పోయారు. నాగమణి వాళ్లను చూడగానే సిగ్గుపడి పోయింది. కళ్లంట నీరు కార్చింది. "ఇంటికి పోదాం పద" అని సుబ్బయ్య అంటే మారు మాట్లాడకుండా వాళ్లతో వచ్చేసింది. ఇంటికి వచ్చాక సుబ్బయ్య ఆమెను చావ దెబ్బలు కొట్టాడు

నాగమణి తన ప్రయత్నం విఫలమయిందని విచారించింది. ఆమె ఒక విషయం గ్రహించింది. సినిమా రంగంలో ప్రవేశించాలంటే దానికి సంబంధించిన వ్యక్తి ఒకరైనా తెలిసి ఉండాలి. లేకపోతే ప్రవేశం దొరకడం అసాధ్యం. తనకు తెలిసినవాళ్లెవరూ లేకపోవడంనుంచి తనకు ఎవ్వరూ సరియైన పరిచయాలు కల్పించలేదు. మోసగాళ్లు మాత్రం కావలసినంత మంది దొరికారు. వారివలన నాగమణి చాలా అనర్థాలకు గురి కావలసి వచ్చింది. అందుచేత తండ్రివెంట తిరిగి ఇంటికి రావలసి వచ్చింది. కాని ఎప్పటికైనా సినిమా రంగంలోకి వెళ్లకపోతానా అనే ఆశ ఆమెకు పోలేదు.

నాగమణి సినిమాలలో నటించడానికి మద్రాసు వెళ్లడం తండ్రి తిరిగి ఆమెను ఇంటికి తీసుకు రావడం వూళ్లోవాళ్లకి, బంధువులకి తెలిసిపోయింది. ఎవరికి తోచినట్టు వారు అనడం ప్రారంభించారు. చివరకి తేలిన విషయం ఏమిటంటే ఎంత కట్నం ఇస్తామన్నా నాగమణికి ఎక్కడా పెళ్లి సంబంధం కుదరలేదు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ సుబ్బయ్యకు ఆతృత హెచ్చింది. వెంకట్రావుని రమ్మంటూ ఉత్తరం వ్రాశాడు. వెంకట్రావు రాగానే పరిస్థితి అతడికి పూర్తిగా చెప్పాడు.

"అమ్మాయికి పెళ్లి చెయ్యకుండా ఎంత కాలమో అట్టే పెట్టడానికి వీలులేదు. మళ్లా ఏ అఘాయిత్యం చేస్తుందో! ఎంత ప్రయత్నించినా ఈ చుట్టుపట్ల సంబంధాలు కుదరడంలేదు. నువ్వు ఏ దూరపు ప్రాంతాలో వెళ్లి ఏదైనా మంచి సంబంధం చూడు. నీ ఖర్చుల నిమిత్తం రెండు వందల రూపాయలు ఇస్తాను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

వెంకట్రావు వరాన్వేషణకి బయల్దేరాడు. ఒక వూళ్లో దిగాడు. అక్కడ అతడికి దూరపు బంధువులున్నారు. తను వచ్చిన కారణం వాళ్లకి చెప్పాడు.

"మా పోస్టాఫీసులో గురునాథరావనే కుర్రవాడు ఉన్నాడు. పోస్టుమేను పని చేస్తున్నాడు. తెలివైన వాడు. బుద్ధిమంతుడు. గుమాస్తా కూడా అవుతాడు. పాతిక సంవత్సరాలు ఉంటై. ఇంకా పెళ్లి కాలేదు" అని చెప్పారు ఆ బంధువులు.

"ఇంతవరకూ ఏ సంబంధం నిశ్చయం కాలేదా?" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"కొన్ని సంబంధాలు వచ్చాయి. కాని గురునాథరావు ఇష్టపడలేదు. ప్రస్తుతం ఏవో పెళ్లి మాటలు జరుగుతున్నాయి. ఈ దగ్గరలోనే ఒక గ్రామం ఉన్నది. అక్కడివాళ్లెవ్వరో మొన్న గురునాథరావుని తీసుకువెళ్లి కూతుర్ని చూపించారట. నువ్వు కూడా ప్రయత్నించు. అదృష్టం బాగుంటే మీ సంబంధమే స్థిరపడవచ్చును" అన్నారు బంధువులు.

వెంకట్రావుకి ఈ సమాచారం సంతోషాన్ని కలుగజేసింది. అతడు వెంటనే వెళ్లి గురునాథరావుని కలుసుకొన్నాడు. తను వచ్చిన పని చెప్పాడు.

"అమ్మాయి నా మేనకోడలు. చూడడానికి లక్షణంగా ఉంటుంది. థర్డుఫారం వరకు చదువుకొన్నది. బుద్ధిమంతురాలు. నువ్వు ఒకసారి చూశావంటే తప్పకుండా ఇష్టపడతావు. నువ్వు వస్తానంటే నిన్ను మా సుబ్బయ్యగారింటికి తీసుకువెళ్తాను" అన్నాడు వెంకటరావు.

"నేను ఇంతవరకు ఏ సంబంధం నిశ్చయించుకోలేదు. మీరు చెప్పిన అమ్మాయిని చూడడానికి నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. ఇవాళ శుక్రవారం. రేపు రాత్రి రైలులో వెళ్తే తిరిగి నేను ఆదివారం రాత్రి రావచ్చును" అన్నాడు గురునాథరావు.

తను వచ్చినపని ఇంత సునాయాసంగా జరిగినందుకు వెంకట్రావు సంతోషించాడు. తను ఒక మంచి సంబంధం చూచానని ప్రారంభించి, గురునాథరావు పేరు, ఉద్యోగం వగైరా వివరాలు పూర్తిగా వ్రాసి, శనివారం రాత్రి ప్యాసింజరులో బయల్దేరి పెళ్లికొడుకుని తను తీసుకు వస్తున్నానని, ఆదివారం తెల్లవారుజామున సుబ్బయ్యను స్టేషనుకు రమ్మని, ఒక ఉత్తరం వెంటనే వ్రాసి పడేశాడు వెంకట్రావు.

శనివారం ఉదయం వెంకట్రావు ఒక్కడూ కూర్చున్నప్పుడు అతడి వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. "ఫలానా వూరినుండి వచ్చింది మీరే కదా" అని ప్రశ్నించాడు.

"నేనే" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"మీ సంగతి మాకు నిన్న సాయంత్రం తెలిసింది. పెళ్లికొడుకుల కోసం వెతుకుతున్నారట కదూ. మా గ్రామంలో మంచి కుర్రాళ్లు ఇద్దరు ముగ్గురు ఉన్నారు. మీవైపు వాళ్లతో సంబంధాలు చేసుకుందామని వాళ్లకి సరదాగా ఉన్నది. మా గ్రామం రండి ఇక్కడకు దగ్గరే. అన్నీ మాట్లాడుకో వచ్చును" అన్నాడు ఆ వ్యక్తి.

తను బయల్దేరిన వేళావిశేషం. లేకపోతే ఈ పెళ్లికొడుకుల పోటీ ఏమిటి? సుబ్బయ్య ఎలాగైనా అదృష్టవంతుడు అనుకొన్నాడు వెంకట్రావు.

"మీ వూరు ఇప్పుడే వెళ్దాం పదండి. ఇక్కడ నాకేం పనిలేదు. సాయంత్రానికి మాత్రం తిరిగి రావాలి. ఈ రాత్రి నేను గురునాథరావును తీసుకొని బండికి వెళ్లాలి" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"మీరు గురునాథరావు ప్రసక్తి వదులుకో వచ్చును. మా సంబంధాలలో ఏదైనా ఒకటి మీరు ఇష్టపడక తప్పరు. అదిగాక ఈ రాత్రిలోగా మీరు తిరిగి మా వూరునుంచి రాలేకపోవచ్చును. అందుచేత గురునాథరావుతో ఈ రాత్రి ప్రయాణం లేదని చెప్పెయ్యండి" అన్నాడు ఆ వ్యక్తి.

ఇరుకులో పడ్డాడు వెంకట్రావు. గురునాథరావు తనకు అన్నివిధాలా నచ్చాడు. అతడిని వదలుకోవడం వెంకట్రావుకి ఇష్టంలేదు. పైగా ఈ వ్యక్తి ఎవరో తెలియదు. ఇతడు చెప్పిన సంబంధాలు ఎటువంటివో తెలియదు. ఆలోచించాడు వెంకట్రావు. తను రాకపోయినా ఈ రాత్రి గురునాథరావు ప్రయాణం కావాలి. తను ఇతర సంబంధాల కోసం ప్రయత్నిస్తున్నటు అతడికి తెలియకూడదు. గురునాథరావు సంబంధం గురించి తను ఇంకా శ్రద్ధ వహిస్తున్నట్లు ఈ వ్యక్తికి తెలియకూడదు. చివరకు ఒక ఉపాయం తట్టింది వెంకట్రావుకు. వ్యక్తిని అట్టే పెట్టి అతడు గురునాథరావు వద్దకు వెళ్లాడు.

"అన్నట్టు చెప్పడం మరిచిపోయాను. ఈ దగ్గరలోనే మా చెల్లెలు ఇంకొక ఆమె ఉన్నది. పాపం ఆమెకీమధ్య చాలా జబ్బు చేసింది. నేను ఇంత దూరం వచ్చి ఆమెను చూడకుండా ఎలాగ వెళ్లగలను? అందుచేత నేను ఇప్పుడు వాళ్ల వూరు వెళ్లి సోమవారం వస్తాను. మనం అనుకున్న ప్రకారం నువ్వు మాత్రం ఈ రాత్రే వెళ్లు. స్టేషనుకు మా సుబ్బయ్య వస్తాడు. అతడు నిన్ను ఇంటికి తీసుకువెళ్తాడు. తిరిగి నువ్వు ఆదివారం రాత్రి ఇక్కడకు రావచ్చును. సోమవారం ఇక్కడ మళ్లా కలుసుకుందాం. నీకు పిల్ల నచ్చినట్లు నాతో చెప్తే నేను వెళ్లి తక్కిన వ్యవహారం చూచుకొంటాను." అన్నాడు వెంకట్రావు.

గురునాథరావు సరే అన్నాడు. దారి ఖర్చుల నిమిత్తం వెంకట్రావు అతడికి ఇరవై రూపాయలు ఇచ్చాడు.

33—వ పేజీ చూడండి

12-7-1963 శుక్రవారము మొదలు 18-7-1963 గురువారము వరకు

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

గ్రహస్థితి

మిథునంలో శుక్ర రాహువులు, మిథున కటకాలలో సూర్య బుధులు, సింహ కన్యలలో అంగారకుడు, ధనుస్సులో కేతువు, మకరంలో శని, మీనంలో గురువు, కుంభ మీన మేష వృషభ మిథునాలలో చంద్రుడు.

ఈ వారము ధరలు

ధాన్యము కొద్దిగా పెరిగి తగ్గుతుంది. వేరుశనగపప్పు ధర పెరుగుతుంది. నూనె ధర కూడా స్వల్పంగా పెరుగుతుంది. శనగల ధర ముందు మందీ వచ్చి వారాంతంలో పెరుగుతుంది. ప్రత్తి ధర నిలకడగా ఉంటుంది.

మేషం :

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈ సమయంలో తొందర పనికిరాదు. క్రమంగా అన్ని వ్యవహారాలు దారికి వస్తవి. అధికారులవల్ల మీరు అనుకొంటున్న చిక్కులు ఉండవు. ఆదాయం కొద్దిగా పెరుగుతుంది. కోరినచోట సహాయం లభిస్తుంది. నిర్భయంగా మాట్లాడ గలుగుతారు. విలువగల వస్తువులు కొనే ప్రయత్నాలు నిదానంగా నెరవేరుతవి. వృత్తి వ్యాపారాలలోను, సంఘ కార్యాలలోను కనుపించే ఆలస్యాన్ని గురించి విసుగు చెందవద్దు. చివరలో ఫలితం బాగుంటుంది. సందేహాలు విడిచి మీ కార్యక్రమాలను సాగించవలసిన సమయం. ధర్మకార్యాలకు ఆటంకాలు వస్తవి. 12, 13 లలో ప్రయాణము శుభవార్త.

* * *

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

కుటుంబంలో అసంతృప్తి కలిగించే సమయం. తరచు అనారోగ్య బాధలు కనుపిస్తవి. మీ వృత్తిలో అధికారుల వత్తిడి కలుగగల సూచన లున్నవి. శుభవార్తలు తెలుస్తవి. ఎప్పటికప్పుడు ముందు శ్రమచేసి ఫలితానికి ఎదురుచూస్తూ ఉండవలసి వస్తుంది. ఏది అవసరమో, ఏది అనవసరమో తెలియకుండా ధనం వినియోగించి పశ్చాత్తాప పడవలసి వస్తుంది వారం రెండవ భాగంలో ఒకరిద్దరు మిత్రులు తమ తప్పులను మీ మీదకు నెట్టటానికి చూస్తారు. అగ్ని, యంత్రసంబంధమైన పనులలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఈ సమయంలో ఇతరులచేతికి పోయిన వస్తువులు రావటం కష్టం. 13, 14 లలో ధనలాభం.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

వృత్తి ఉద్యోగాలలో విరుద్ధ వాతావరణం కనుపిస్తున్నా ఆశ మాత్రం మిమ్ముల్ను విడవదు. బంధువుల భారం అధికమవుతుంది. శుభకార్యాలలో మీ అంచనా దాటి ఖర్చు అవుతుంది. అయితే గౌరవప్రదమైన కాలం. వ్యవహారరంగంలో సాహసం చూపగలుగుతారు. నౌకరులవలన మృదువుగా పని జరుపుకొన గలుగుతారు. తలవని తలంపుగా ప్రయాణాలు చేస్తారు. మోసపుమాటలను నమ్మి మీ బాధ్యతలను మరచిపోతారు. గొప్పతనం అనే పేరుతో ఖర్చులు పెరుగుతవి. ఆకస్మికంగా కష్టవార్తలు తెలుస్తవి. అన్ని వృద్ధి ప్రయత్నాలలో ప్రతిబంధకాలు కనుపిస్తవి. 14, 15 లలో శుభవార్తలు. అధికారుల స్నేహం.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

చుట్టుపక్కల నున్నవారితో జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం. ప్రయాణాలు చేస్తారు. ఆదాయాన్ని మించిన ఖర్చులు కుటుంబంలో అభిప్రాయభేదాలు వస్తవి. ఈ సమయంలో పట్టుదలలు, ప్రతిజ్ఞలు ఉపయోగించవు. వృత్తిలో వెంటనే ఫలితం కనుపించదు. కాని, కార్యసిద్ధి సూచనలు, గౌరవము ఉంటవి. మీ సలహాను అధికారులు పాటిస్తారు. సుఖం నిమిత్తం ధన వ్యయం పెరుగుతుంది. చేతికి ఎంత ధనం వచ్చినా చాలనట్లే తోస్తూ ఉంటుంది. ఈ సమయంలో ఏర్పడే స్నేహితులను గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. వారాంతంలో మానసిక ఆందోళన కలుగుతుంది. 15, 16 లలో గౌరవప్రాప్తి, శుభకార్యాలు.

* * *

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

అవసరంకొద్దీ సాహసంతో ముందుకు పోగలుగుతారు. మీరు ఎదురుచూడని విధంగా ధనం లభిస్తుంది. సంఘంలో పేరు లభిస్తుంది. మధ్యలో మీ ఆరోగ్యం కొంత తగ్గుతుంది. కాని, వెంటనే మేలు కలుగుతుంది. బంధుమిత్రులను గురించి అసంతృప్తి కలుగుతుంది. ముందు ముందు చేయబోవు పనులకు ఆరంభం జరుగుతుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో మీరు మొదట తొందరపడినా పొరపాట్లను జాగ్రత్తగా సవరించుకొంటారు. ఇతరుల కార్యక్రమాలయందు ఆసక్తి చూపలేకపోతారు. ఉష్ణ శైత్య ప్రకోపాలవల్ల చిన్న చిన్న బాధలు వస్తవి. 16, 17 లలో శుభకార్యాలవల్ల ఖర్చులు, మంచివారి స్నేహం.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2,3,4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

అవకాశంలేని చోటనే ఆశ పెట్టుకొంటారు. అందువల్ల ఏమీ సాగదు. శక్తిని అనుసరించి కార్యభారాన్ని సవరించుకొనటం అవసరం. కొంచెం ఆలస్యం జరిగినా మిత్రులు మీకు సహాయం చేస్తారు. పనుల తొందరలో ఆరోగ్యాన్ని అశ్రద్ధ చేస్తారు. ముందు నిరాశ తోచినా అవసరాలకు తగిన ధనం లభిస్తుంది. మాటలలో తొందర అనేది లేకుండా చూచుకొనండి. ప్రస్తుతం జరిగే ప్రయాణాలు భుక్తికి, ముక్తికి కూడా కలసి ఉంటవి. వృత్తిలో మీ సమర్థత బాగుంటుంది. ఒకానొక సమయంలో కారణంలేని భయం పట్టుకుంటుంది. కుటుంబ విషయాలలో గాని, వృత్తిలో గాని శ్రమ కనుపించినా కార్యం అనుకూలిస్తుంది. 17, 18 స్వల్ప ఆదాయం. విసుగుదల.

* * *

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

మీ ప్రయత్నాలు ఫలించటానికి కొంచెం ఆలస్యం కావచ్చు. కష్టం వృధా అవుతుందని అనుకోవద్దు. ధన విషయంలో సహాయం చేస్తామన్నవారు తాత్కాలికంగా వెనుకకు పోతారు. స్వశక్తివల్ల విరివిగా సంపాదించి క్రమంగా కావలసిన హంగులను ఏర్పరచుకొన గలుగుతారు. పిల్లల

మూలంగా సంతోషం లభిస్తుంది. దైవకార్యాలు, పరోపకారము మొదలయిన వానిలో తరచుగా పాల్గొంటారు. మీకు వివరం తెలియని వ్యవహారాలలో తలవనితలంపుగా మంచివారి సలహా, సహాయం లభిస్తుంది. మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. రాజకీయాలలో పేరు బాగుంటుంది. వృత్తిలో మీమీ విద్యను, శక్తిని క్రొత్త పద్ధతులలో వినియోగించ గలుగుతారు. 17, 18 లలో శ్రమ, కష్ట వార్తలు, ఖర్చు.

* * *

వృశ్చికం:

(విశాఖ 4-వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

మీవల్ల పని జరిగే వరకు స్తోత్రం చేస్తూ ఉంటారు. చాటుగా మిమ్మలను చులకనగా మాట్లాడుతుంటారు. వృత్తిలో, సాటివారితో వివరంగా వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది. ఏవేవో ఆలోచనలు చేస్తారు. కాని, అన్నీ ప్రస్తుతం జరుగవు, అధికారులతో అభిప్రాయబేదాలు రావచ్చు. మధ్యలో మీ ఆరోగ్యం తగ్గుతుంది. మీ వ్రాతలవల్లను. మీ పనుల వల్లను ఎదటివారి మనస్సును మార్చ గలుగుతారు. వారం రెండవ భాగంలో ఆకస్మాత్తుగా ఇతరుల మాటలకు భ్రమించి లేనిపోం ఖర్చులు పైన వేసుకొనవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో క్రొత్తవారి సంబంధం ఏర్పడుతుంది. నిలిచిపోయిన వ్యవహారాలను గురించి బాధ కలిగినా చివరకి ఫలితం బాగుంటుంది. 16, 17 లలో లాభవార్తలు ప్రయాణం.

* * *

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ప్రతి విషయంలోను కొంచెం ముందుకు పోగి వెనుకకు తిరగవలసి వస్తూ ఉంటుంది. మీ స్నేహితులు కూడా ఎదటివారి మాటనే అనుసరిస్తారు. వృత్తిలో మీ చేతికి అడ్డు తగిలేవారు ఉంటారు. తలవనితలంపుగా బంధువులవల్ల అశాంతి కలుగుతుంది. సాధ్యమైనంతవరకు ఇతరుల సలహాలను తొందరపడి పాటించకుండా ఉండటం అవసరం. కుటుంబంలో సంతోష సుఖాలు లభిస్తవి. వారం రెండవభాగంలో ధనాదాయం బాగుంటుంది. ఇతరులతో ఒప్పుకొన్న ప్రకారం మీ బాధ్యతలను నెరవేర్చుకొంటారు. తెలియకచేసిన పొరపాట్లవల్ల కష్టనష్టాలు రాకుండా సవరించుకొంటారు. పిల్లల ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్త. 15, 16 లలో సంతోష వార్తలు, పుణ్య కార్యాలు.

* * *

మకరం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ఇతరుల మాటలను ఖాతరు చేయవలసిన అవసరం ఉండదు. దైవానుగ్రహంవల్ల శక్తి సామర్థ్యాలు బాగుంటవి. కుటుంబ విషయాలలో ధైర్యము, సుఖము లభిస్తవి. చెయిదాటి పోయిందని అనుకొనే వ్యవహారాలలో మంచి మార్పు వస్తుంది. ధనం చేతికి రావటానికి ఆలస్యం అవుతుంది. శరీర సంబంధమైన శ్రమ కూడా తగ్గుతుంది. దైవ కార్యాలకు ఆటంకాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. నిబ్బరంతో జరుపుకొనటం అవసరం. మీ స్నేహితులవల్ల కొంత అసంతృప్తి కలుగుతుంది. కాని, సమయంలో కావలసిన సహాయం లభిస్తుంది. ఆదాయ మార్గాలలో క్రొత్త విశేషాలు తెలుస్తవి. భారీగా పెట్టుబడి పెట్టవలసిన అవసరం కలుగవచ్చు. 14, 15 లలో ధన లాభం, వ్యవహార అనుకూలత.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఆలోచిస్తూ కూర్చునే పద్ధతిని మార్చుకుంటారు. సమయానుకూలంగా దొరికిన మార్గములో ఫలితం పొందగలుగుతారు. మనస్సుకు, దేహానికి కూడా తగినంత పని ఉంటుంది. వృత్తి వృద్యోగాలలో నిరుత్సాహ సూచనలు పోతవి. ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవారి స్నేహ సంబంధాలు ఏర్పడి పేరు ప్రతిష్ఠలు పెరిగే అవకాశా లున్నవి. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు జరుగుతవి. వారం మొదటి భాగంలో రకరకాల ఆలోచనలతో చికాకు కలిగినా క్రమంగా స్వశక్తిమీద నమ్మకము లభిస్తుంది. పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఇతరులకు సహాయం చేయటంలో మీరు చూపే ఆసక్తి అవతలివారికి కనుపించదు. 13,14 లలో ధనలాభం. విలువగల వస్తువులు కొంటారు.

* * *

మీనం:

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి.)

మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. కాని దేహ సౌఖ్యం తగ్గుతుంది. బంధువులవల్ల ఉపకారం జరిగినా, మరొక ప్రక్క చిక్కు సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. ఈ సమయంలో దూరంగా ఉండే బంధుమిత్రులవల్ల ఉపకారం బాగా లభిస్తుంది. చేతికి ఆదాయం రాకముందే ఖర్చులు ఎదురుచూస్తూ ఉంటవి. ప్రయాణం చేయవలసి రావచ్చు. వృత్తిలో గతవారం కన్నా నిరుత్సాహ వాతావరణం కనుపిస్తుంది. అయితే మీ పట్టుదల వల్ల కొంతవరకు కార్యానుకూలత, ధనలాభము పొందగలుగుతారు. డబ్బు ఇచ్చి తగాదాలు చుట్టుకొనే అవకాశాలున్నవి. అధికారులవద్ద మీ మాటను నిలబెట్టుకొంటారు. వారాంతంలో అసౌఖ్యం కనుపిస్తుంది. 12, 13 లలో మంచివారి స్నేహం. పుణ్య కార్యాలు, శుభవార్తలు. ★

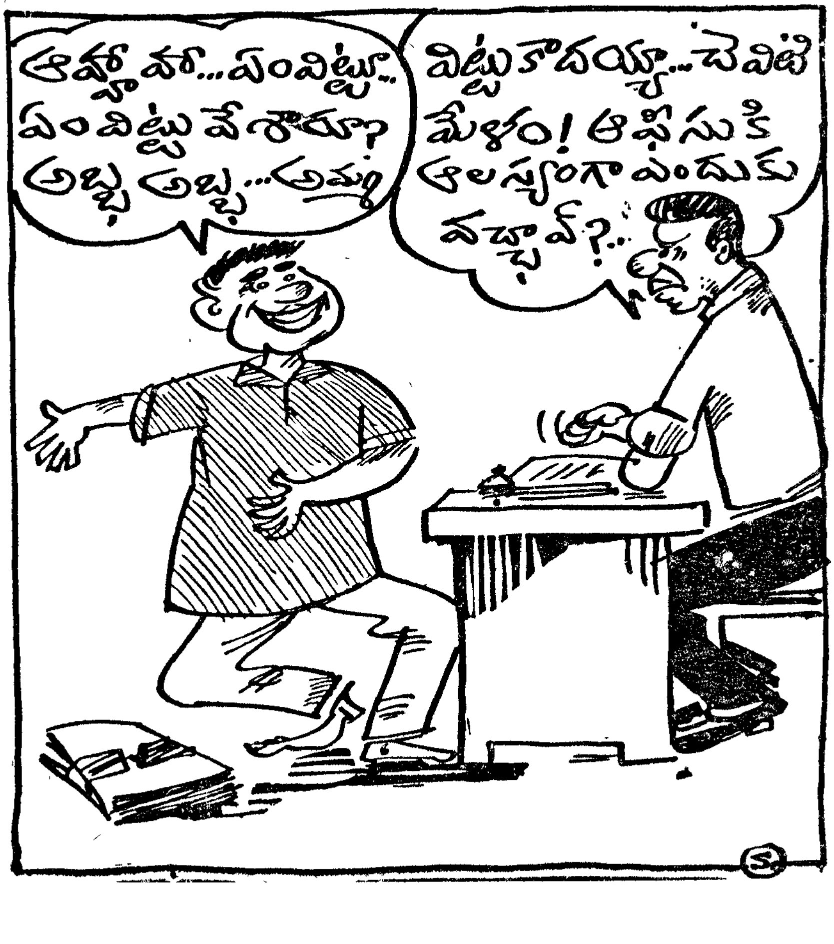

ఆమె రూపవతి... ఆమె పాండ్స్‌ను వాడుతుంది
FOUNDATION
POND'S
Vanishing Cream
మృదువైన, యవ్వనవంతమైన ముఖ చర్మమునకు
పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ వాడండి—
అది జిగురుగా లేకుండా దివ్యముగా ఉంటుంది!
పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు మనోహరముగా చేస్తుంది ... ముఖముమీద ఉన్న నల్లని కాయలను మరియు చిన్న చిన్న కళంకములను పోగొట్టుకొనుటకు సహాయ పడుతుంది. పౌడరును అద్దుకొనే ముందు రాసుకొనుటకు అది దివ్యముగా ఉంటుంది! వెలుగురిలోనూ ఆకర్షణీయముగా కనపడుటకు పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ ఫేస్ పౌడరును వాడండి. అది మీ చర్మపు రంగులో కలిసిపోతుంది. ఏకరీతిగా అంటుకొంటుంది మరియు చిన్న చిన్న లోపములను కప్పుతుంది.
పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్
ప్రతి రాత్రి, పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్‌ను ముఖముమీద, మెడ చుట్టూ రాయండి, రెండు నిమిషముల తరువాత ఎక్కువగా అంటుకొన్న క్రీమును తుడిచివేయండి. అది నీటితో తొలగిపోని, ముఖముమీది దుమ్మును మరియు పాత పౌడరు మొదలగు వాటిని తొలగిస్తుంది!
చీస్‌బ్రో-పాండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ (పరిమిత బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

"వేచివున్న ఉరితాడు"

పోలీస్ చీఫ్ హెర్మన్ లిక్‌హాక్ బ్లూ (డూయిస్ బర్గ్ - జర్మనీ)

ఓహో అని మెచ్చుకోడం — ఛీ, ఛీ అని చీదరించుకోడం — ఈ రెండు అనుభూతులు జర్మని చాలాసార్లు పొందింది. ఈనాడు — ఆనాటి వలెనే — మా దేశం గురించి చెప్పుకో వలసివస్తే — బీతోవెన్, హైన్, గెటే వంటి గొప్పగొప్ప మేధావులు గుర్తుకు వస్తారు. వారితో పాటు దుండగీళ్ళు, అవినీతి పరులు కూడా గుర్తుకు రాకమానరు. నేను పోలీసు ఉద్యోగినే కాని, 'చరిత్రకారుడిని' మాత్రంకాదు. కానీ, మిగతా అన్ని దేశాలలో కన్నా— మా దేశంలో చట్టానికి, న్యాయానికి కట్టుబడేవారు, అవినీతికి, అన్యాయానికి భయపడేవారు ఎక్కువమంది ఉన్నారని చెప్పితీరాలి. జర్మనీ ప్రజా—ప్రభుత్వ పాలనలోకి వచ్చాక, నియంతలను, అవినీతిపరులను, వారి చరిత్రలను మారణహోమం చేసి, పాతిపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. జర్మనీ ఈ నాడు అవలంబిస్తున్న ప్రజాప్రభుత్వ పద్ధతిని ప్రపంచమంతా ఆమోదించేలా చేస్తున్నాము.

'నా అనుభవంలోకి ఇదే పెద్ద పరిశోధన' అలాగని ఏ ఒక్క సంఘటన కూడా చెప్పడానికి వీల్లేదు. నా అనుభవంలో అన్నీ పెద్ద పరిశోధనలే ! ! ప్రతి పరిశోధన — మానవ విషాద విషాదాలతో అపరాధాలతో నిండిన సంఘటనే ! !

ఇప్పుడు నేను చెపుతున్న సంఘటన — పెద్ద గొప్పదేం కాకపోయినా, ఆశ్చర్య ఉత్సాహాలతో కూడినది. నా కది చాల గొప్ప సమయం. స్కాట్లండ్ యార్డ్ చూసే భాగ్యం— నా వృత్తివల్ల (కానీ ఖర్చు లేకుండా) లభించింది. ఏ జర్మన్ పౌరుడు— తన దేశంలో—బ్రిటిష్ వారినిగాని, మరి యే ఇతర దేశస్తులను గాని— చూడడానికి ఇష్టపడడు— కానీ, అలా వచ్చిన వారిని, తూర్పు దేశాల క్రూర పాలనకు భయపడి, తట్టుకునే శక్తిలేక శరణు జొచ్చిన పౌరులుగా — భగవంతునిచే పంపబడిన వారుగా ఎంచుకుని, గౌరవిస్తాము.

ఈ 'పరిశోధనలో' నా ప్రమేయం చాలా తక్కువయినప్పటికీ — ఈ సంఘటన మాత్రం మరపు—రాని సంఘటన. ఏ మనిషయినా—నేరస్తుడుగా నిరూపింప బడేవరకు — అతడు నిరపరాధిగా, అమాయకుడుగా చలామణి అవుతాడు. నా సోదర ఆఫీసర్లు — బ్రిటిష్‌వారి ఆలోచనా పద్ధతులు, వారి పరిశోధన మార్గాలు చూసే అవకాశం లభించింది.

డూయిష్ బర్గ్‌లో బసచేసిన బ్రిటిష్ సైన్యం— డానినములు, పశ్చిమ జర్మనీ మొత్తానికి ఒక ఆకర్షణ అయింది. వారితో కాని, వారి నిత్య కృత్యాలతో కాని, పద్ధతులతో కాని, మాకు సంబంధ బాంధవ్యాలు లేవు.

కాని— ఆ రోజు (1953— మార్చి 30) అర్ధరాత్రి నా కో ఫోను వచ్చింది. సార్జంట్ 'రెజినాల్డ్ టిచ్ వాటర్స్' ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్టు ఫోనులో చెప్పారు. మా సొంతానికి— ఆ విషయం ఫైల్సులో రాసుకుని అట్టేబెట్టుకోవాలి. హతుడు బ్రిటిష్ దేశానికి చెందినవాడు. పోస్ట్‌మార్టమ్ సమయంలో, డాక్టర్ ఎల్లన్, నామక్‌కి సహాయపడమని ఓ జర్మన్ డాక్టర్ని లాంఛనప్రాయంగా కోరాము. బ్రిటిష్ దేశంలో 'టిచ్ వాటర్స్' పుట్టడంవల్ల అతని జీవితానికి సంబంధించిన వివరాలు మా దగ్గర లేవు. బ్రిటిష్ సైన్యానికి సంబంధించిన డాక్టరుకి ఒకానొక జర్మన్ డాక్టర్ సహాయం చెయ్యాలనే విషయంమీద వాళ్ళం తగా ఆలోచించా రనుకోను.

వాటర్స్ మరణ వార్త మామూలు పద్ధతిలో డూయిస్‌బర్గ్ పోలీసు — శాఖకు తెలియబరచబడింది. ఓ దూలానికి తాడేసుకుని, బాల్చీ ఎక్కి, ఉచ్చులో తల దూర్చి, ఉరేసుకు చనిపోయిన, ఓ బ్రిటిష్ సార్జంటు కేసుమీద, జర్మన్ పోలీసులకంతగా ఉత్సాహం కలుగలేదు. ఉబ్బిన కళ్ళు, వాచిన మెడ చూస్తే — ఉరేసుకు— కావాలని చచ్చినట్టు తేలుస్తునే ఉంది.

హతుడు వాటర్స్ — మియాబెర్తి, అనే ఆమెను వివాహం చేసుకున్నట్టూ, ఆమె మేనమామ డూయిస్‌బర్గ్‌లో ఉంటున్నట్టూ, రికార్డులవల్ల తేలింది. మియా—ఇంగ్లిషువారిలో కొంచెం ఛాయ తక్కువదైనా, చూపరి. చక్కని అందం కలది, పొడగరి కూడాను. మియా మేనమామ, ఆల్బర్ట్‌కి — వాటర్స్ మరణం సంగతి, దాని వివరాలు ఏమైనా తెలుసేమోనని ఓ ఇద్దరు పోలీసు ఉద్యోగస్తుల్ని పంపారు.

ఆయన వాటర్స్ మరణ వార్త విని, ఓ క్షణం అట్టే ఉండిపోయి, అనక "వాటర్స్ చాలా మంచివాడు. అతను తన జీవితాన్ని ఎందు కలా అంతం చేసుకోవాల్సి వచ్చిందో నా కర్థం కావటంలేదు. కానీ — కొంచెం పొట్టివాడవడంవల్ల అప్పుడప్పుడు మధనపడేవాడు. మరీమరీ పొట్టి — చాలా పొట్టి — ఐదడుగు లుంటాడేమో !! పైగా లావు కూడాను. ఇంకా గనుక లావైతే— ఉరేసుకు చస్తానని నాతో మాట, వరస కోసా రన్నాడు. కానీ మియా మాత్రం చాలా పొడగరి. ఇతరులను మురిపించి, మరిపించే అంత అందం కలది. ఆమెను చూసి, అత నప్పుడప్పుడు చాలా అసూయ పడుతూండేవాడు. బహుశా తన పొట్టి—తనానికి దిగులు పడేవాడనుకుంటాను. కానీ, ఆ మాత్రం—దానికి ఆత్మహత్య చేసుకుని ఉంటాడని నమ్మలేకుండా ఉన్నాను" అన్నాడు.

అతను చెప్పినదంతా రాసి, బ్రిటిష్ అధికారులకు పంపాను. మియావాటర్స్‌ని వివాహం చేసుకోవడంవల్ల — బ్రిటిషు వనిత అయింది. కనుక ఆమెను ఏవిధమైన ప్రశ్నలూ వేసు వెయ్యకూడదు. బ్రిటిష్ అధికారులే వారి సొంత విషయాలను తేల్చుకోగలరు — కనుక జర్మనీలో వున్న బ్రిటిష్ పోలీసు ఉద్యోగి—వాటర్స్ కేసు, జర్మనీకి సంబంధించినంత వరకూ అయిపోయినట్టే అని నిబ్బరంగా గాలి పీల్చాను.

కాని నే నూహించినది శుద్ధ తప్పు!

* * *

వాటర్స్— మియా అస్తమానూ పోట్లాడుకునే వారనీ, రోజూ — రివాజుగా పోట్లాడుకునే వారనీ, వాటర్స్ భార్యని చూసి పొద్దస్తమానూ అసూయ-పడుతూనే ఉండేవాడనీ—వా రింటి పొరుగాయన రాబర్ట్ బేవర్‌మన్ అనే ఆయన వద్ద నుంచి నా కో ఉత్తరం వచ్చింది. ఒకసారి పోట్లాటలో "మియా గనుక నన్ను ఈ సారి వెటకారం చేస్తే— ఉరేసుకు ఛస్తా" అంటుండగా తను విన్నానని కూడా చెప్పాడు.

"ఐతే??"

వాటర్స్ హత్య గావింపబడలేదనీ, అది ఆత్మహత్యేననీ, బ్రిటిషు అధికారులకు తెలుసునని నే నూహించాను. నా కతని కేసు విషయంలో ఉత్సాహం లేకపోయింది.

కానీ, ఉన్నట్టుండి — వాటర్స్ మరణం ఆత్మహత్యకాదనీ, హత్యేననీ, బ్రిటిష్ అధికారులకు, డూయిస్‌బర్గ్ వర్గాలకు పుకార్లు చేరాయి. ఆ పుకారు కేవలం పుకారేననీ, వట్టి చెత్తనీ, వాటర్స్‌ని హత్యచేసినది అతని సొంత చెయ్యేగాని, పరాయి చేతులేవీ కావని నేను రాశాను.

మియా భవిష్యత్ జీవితాన్ని గురించి నేనాట్టే వూహించలేదు. టిచ్ వాటర్స్‌ని ఆమె 1948లో మొదటిసారి కలుసుకున్నటు తెలిసింది. ఆ రోజుల్లో ఆమె నైట్ క్లబ్‌లో పని చేసింది. ఆ హోటల్‌లో జీతానికి ఉండేదని కొందరూ, కాదు — 'బార్ మెయిడ్'గా (సారా మొదలగు అంగళ్ళలో సరుకులమ్మే స్త్రీ) ఉండేదని మరికొందరూ అన్నారు. ఏది ఏమైనా — ఆమె సంగతి చెప్పిన ప్రతీవాడూ కూడా, ఆమె చాలా మంచి నడవడిక గలదనీ, మంచిదనీ చెప్పారే కాని, మరే విధంగానూ చెప్పలేదు.

* * *

కొన్ని నెలలు గడిచాక — స్కాట్లండ్ యార్డ్‌లో కొందరు నన్ను కలిసి, 'ఆ కేసు' విషయం అడిగారు. సార్జంట్ ఫ్రెడరిక్ ఎమిట్‌డన్‌ని గురించి గాని, అతని సవితి కొడుకు ప్రివేట్ రోనాల్డ్ ఎమిట్ గురించి గాని, మా రికార్డులలో ఏమైనా ఉందేమోనని అడిగారు. వాటర్స్ చనిపోయిన కాలంలో ఆ ఇద్దరూ డూయిస్ బర్గ్‌లోనే ఉన్నారు. మా రికార్డులన్నీ చూశాం కానీ ఫలితం కనబడ

—31 వ పేజీ చూడండి

నా అనుభవంలో కెల్లా పెద్ద పరిశోధన-16

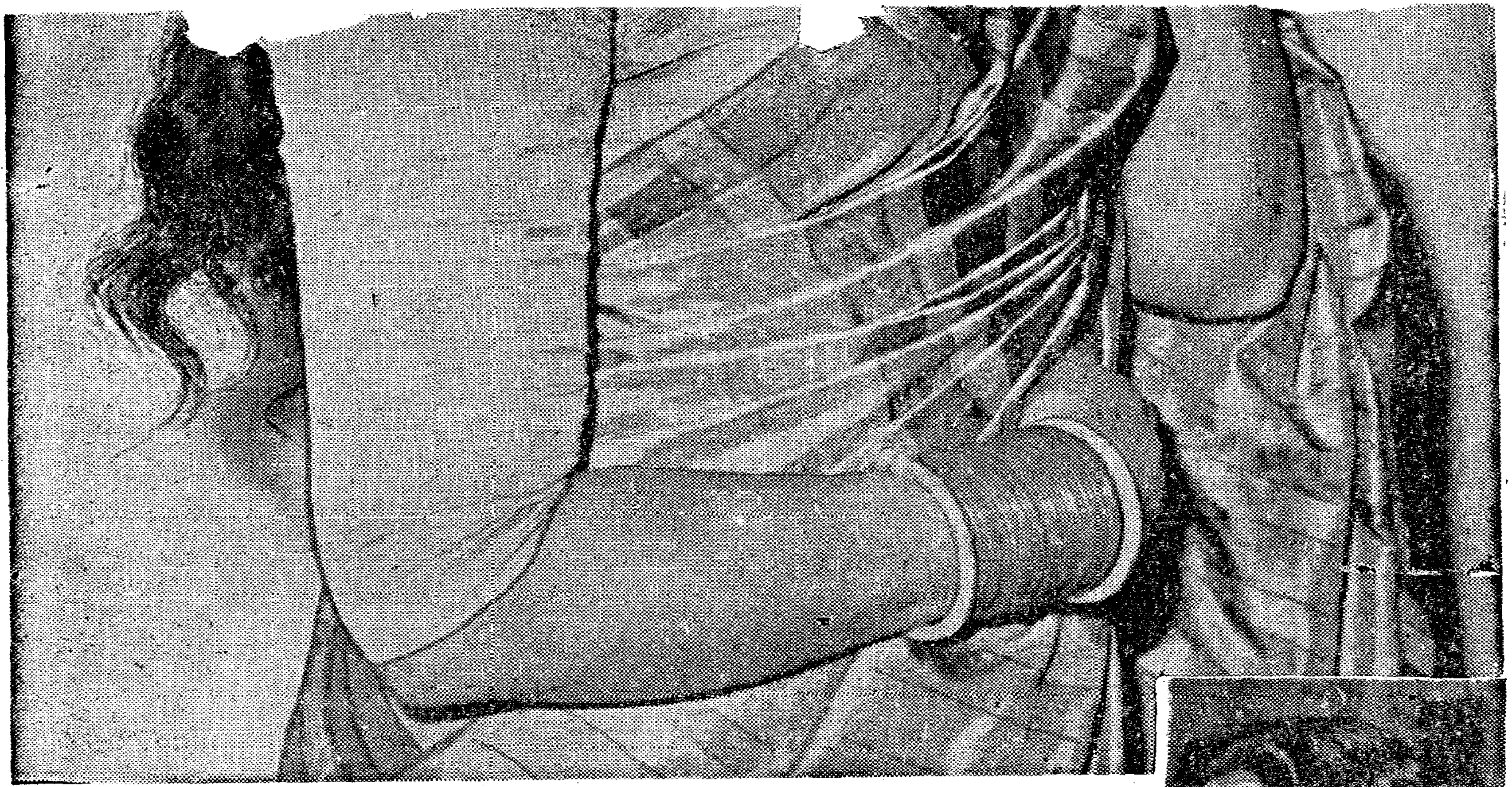

వికసించిన పువ్వు
లాంటి ఈ నవ్వు
దీని కథే వేరు
ఇది తారాపథాన జమున పేరు
నిలుస్తున్న తీరు :

జ యించ గల కనులు గలదీ
ము చ్చటైన ముక్కు గలదీ
న టించి ప్రశంసలు పొందగలదీ

'గంభీర మైన
సంగీతంలా
లోతైన పెద్దకనులు
ఈ అమ్మాయికి
పెట్టని నగలు'

(తెరమీద—తెరవెనుక 8—3—63)

కొందరు 'అతిశయం' వున్నదంటారు. అతిశయోక్తి కాదామాట అంటారు. ఏమైతేనేం చాల తెలుగు చిత్రాలలో రాణిస్తున్న అందాల తార "జమున"

క్రిటిక్

నిరాల సబ్బు

ఉతుకు పనిని సులభము
చేయును

సమృద్ధియగు
నురుగు ధర్మమా అని

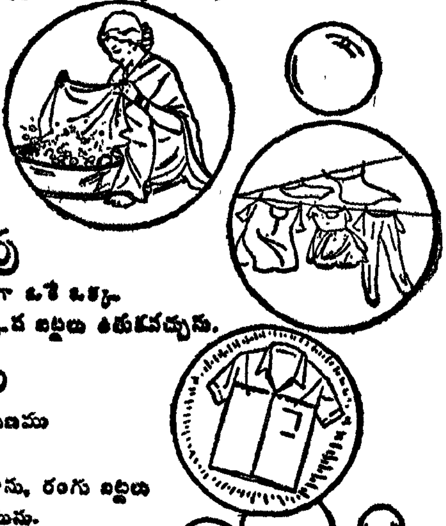

పొదుపు

ఎందుచేతనవగా ఒకే ఒక్క
దానితో ఎక్కువ బట్టలు ఉతుకవచ్చును.

మేలురకము

అందులో శుభ్రముచేసే గుణము
ఎక్కువగానుండుటచే
తెల్లబట్టలు మరింత తెల్లగాను, రంగు బట్టలు
ప్రకాశవంతముగాను చేయును.

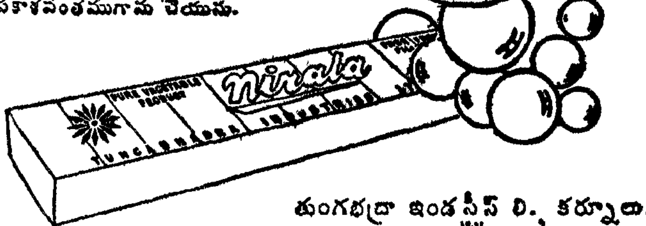

తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లి., కర్నూలు.

ASP/N-3

ఇంటిల్లిపాదికీ ఆనందం చేకూర్చే
ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక
తప్పక చదవండి!

హైబ్రో

గర్భాశయ రోగ నివారిణి

కృష్ణా లేబరేటరీ బెజవాడ

యూనిటీ

సేఫ్టీ పిన్నులకు
బదులు
మరొకటి లేదు

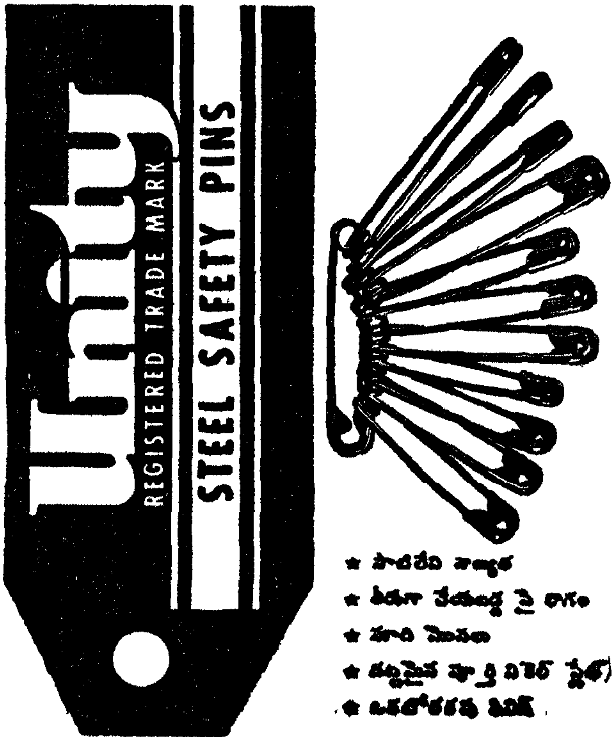

'యూనిటీ' రిజిష్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు
జార్జి గుడ్‌మన్ లిమిటెడ్ వారిది;
రిజిష్టర్డ్ వాడుకదారు :
గెస్ట్, కీన్, విలియమ్స్, లిమిటెడ్
కలకత్తా - బొంబాయి - మద్రాసు - ఢిల్లీ

లేదు. అనేక వూళ్ళో కొందర్ని ప్రశ్నించి ఆరాలు తియ్యడంవల్ల కొన్ని వివరాలు తేలాయి. డూయిస్‌బర్గ్‌లో ఎమిట్‌డన్‌కు స్త్రీల సాంగత్యం ఎక్కువగా ఉన్నటు తెలిసింది. కాని, ఇదేం పెద్ద ఆశ్చర్య పడవలసిన విషయంకాదు, జర్మనీలో ఉండే బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, బెల్జియం, నార్వే, అమెరికన్ జాతి సిపాయిలకు ఇది ఒకరకం 'అలవాటని' చెప్పాలి.

ఎమిట్‌డనే వాటర్స్‌కి ప్రాణ స్నేహితుడు. వాటర్స్ సజీవంగా ఉండగా అతన్ని ఆఖరిసారి చూసినవాడు ఈ ఆరడుగుల మూడంగుళాల— అందమైన— ఎమిట్‌డన్ ఒక్కడే ! అదే కారణం మీద అతన్ని ముందు అరెస్టు చేసినా, పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టు—ఆత్మ హత్యగా నిరూపించాక— అతన్ని వదిలివేశాము. మూణ్ణెల్లు గడిచాక, మళ్ళీ ఈ కేసు ఉన్నట్లుండి చలరేగింది. స్కాట్లండ్ యార్డు నుంచి ఆఫీసర్లు మూయిస్ బర్గ్ వచ్చి నా బల్లమీద ఉత్తరం పెట్టారు. నేను దాన్ని చదివాను.

"— వాటర్స్‌చావు ఆత్మహత్య ఫలితంకాదు. నచ్చి హత్య— ఆత్మ హత్యగా నిరూపించ బడింది. అంతే ! ! డూయిస్ బర్గ్ పోలీసు అధికారులు వారు చేతగలిగినంత వారి ధర్మం నిర్వర్తించి ఉంటే ఈ పాటికి హంతకుణ్ణి పట్టుకుని ఉండేవారు. వాటర్స్ భార్య మియా ఇప్పుడు ఎమిట్‌డన్‌ని వివాహం చేసుకుంది. అతనామె పాత ప్రియుడు. పాత ఇంగ్లండులో హేర్ హిల్స్ ఎవెన్యూ (Hare Hills Avenue) లో 54వ నెంబరింట్లో ఉంటున్నారు. త్వరలో ఎమిట్‌డన్ జర్మనీ వచ్చేస్తాడు. హంతకులు మా మధ్య ఉండ నక్కరలేదు—" అని ఉంది.

అలాటి ఆకాశరామన్న ఉత్తరాలు ఒక్కొక్కసారి నిజాల్ని వెల్లడిస్తాయి. కూడా. ఈ ఉత్తరం నకలు కాపీ ఒకటి బ్రిటిష్ అధికారులకు పంపాము. సూపరెంటెండెంటు మాక్టిగాల్— ఈ కేసు విషయంలో సాయం చెయ్యమని లీడ్స్ పోలీసు శాఖని కోరాడు. ఆ ఉత్తరంలో ఉన్న ఎడ్రసు— ప్రదేశంలో 'మియా వాటర్స్' నివసించినటూ, 1954లో వెళ్ళిపోయినట్లు తెలిసింది. ఆ నాటికామె తిరిగి వివాహం చేసుకుని 'వింతంతుత్వా'నికి స్వస్తి చెప్పలేదు. ఆమె భర్త ఆత్మహత్య చేసుకున్నందువల్ల ఆమెకు ఆర్మీలో పనిచేసే వ్యక్తులు చనిపోతే వారి వారికి వచ్చే పెన్షను వంటి దేమీ రాలేదు. ఆ-నాటి గృహం యజమానురాలు మియాని చూసి బాగా గుర్తించుకుంది. "చెరుగ్గా డ నవిలినట్టు కరుకుగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతుంది ఆమె" అని చెప్పింది. మియా టాన్టన్‌కి వెళ్ళిఉంటుందని కూడా చెప్పింది.

సోమర్సెట్ పోలీసుశాఖ ఆట్టే కష్టపడకుండానే ఆమె కొత్త ఎడ్రసు కనుక్కొన్నారు. అనుకోని సంఘటన మరొకటి కూడా కనుక్కొన్నారు. సార్జంట్ ఫ్రెడరిక్ ఎమెట్‌డన్— టాన్టన్‌కి కొంచెం దూరంలో ఉన్న కాంప్‌లో ఉన్నట్టు కూడా కనుక్కొన్నారు. మియా— 1954 జూన్ మూడవ తేదీన ఎమిట్‌డన్‌ని వివాహం చేసుకుంది. పదిహేను నెలలు ఆమె నిశ్చింతు జీవితాన్ని గడిపిందన్నమాట.

"తన భర్త ప్రాణ స్నేహితుణ్ణే— ఏరి, కోరి మియా వివాహం చేసుకుందన్న మాట— అంటే ?

'వేచివున్న ఉరితాడు'

27— వ పేజీ తరువాయి

ఏమో ! !" అనుకున్నాను. నేను.

స్కాట్లండ్ యార్డ్— ఈ విషయాన్ని మరింత శ్రద్ధగా పరిశోధిస్తారేమో నని నేను ఆత్రత పడ్డాను. నేనే గనుక ఆ స్థితిలో ఉంటే— ఆ ఆకాశరామన్న ఉత్తరం నిరాధారమని అనేసి ఉండేవాణ్ణి. బ్రిటిష్ పోలీసు అధికారు లేమని నిర్ణయించుకున్నారో నాకు బోధ పడలేదు. సూపరెంటెండెంటు మాక్టిగాల్ తన అసిస్టెంటు సార్జంట్ బారెట్‌ని మాత్రం ఈ విషయంలో వినియోగించినట్లు తేలింది.

* * *

బారెట్ చాలా తెలివైనవాడు. అతన్ని కలుసుకునే అవకాశం నాకు కలగకపోయినా, అతను రాసిన రిపోర్టులన్నీ శ్రద్ధగా చదివేవాణ్ణి (నాకు నారే పంపేవారు.) ఎమిట్‌డన్ రికార్డంతా అతను సంగ్రహ పరిచాడు.

ఎమిట్‌డన్ జర్మనీలో స్థిరపడే ముందు ఐరిష్ గార్డులో మెంబరనీ, మర్చంట్ మారిన్ (వ్యాపార నౌకలు), బ్రిటిష్ నావీ లోనూ

ఒకావిడ 'పాదుకోంప' అనే పుస్తకం చదువుతూ అందులో అయిదురూపాయలనోటు పెట్టి మర్చిపోయింది. ఓ అరగంట తర్వాత ఆ నోటు ఎక్కడుందీ కనపడక "ఛీ, ఛీ ఈ పాదుకోంపలో ఏం పెట్టినా కన్పడి చావదు కదా" అని విసుక్కుంది.

కామేశ్వరి (కళ్యాణదుర్గం)

పనిచేసేవాడనీ, 1939— సైన్యంలో చేరాడనీ, మూడుసార్లు గాయపడ్డాడనీ, జర్మన్లు అతన్ని ఇటలీలో 'ఏంజియో' బీచ్‌లో పట్టుకుని గాయపరిచారనీ రాశాడు. యుద్ధఖైదీగా అతనున్న రోజుల్లో — నాజీగార్డులు అతని వీపుమీద కాల్చారనీ, స్టెన్‌గన్ (ఓరకం తుపాకీ అయ్యుండచ్చు) కాల్పుల వల్ల నాశనమయిన అతని వెన్ను మరింత గాయపడిందనీ కూడా అతను రాశాడు.

కాని మా శాఖలో డన్‌ని గురించిన ఎటువంటి వివరాలు కూడా లేవు. డన్ పటాలంలో ఉండే రోజుల్లో డూయిస్‌బర్గ్ — 'స్పోర్ట్స్ స్టోర్స్' (ఆటవస్తువులు దొరికే కొట్టు)లో పనిచేసే ఒకామెతో సంబంధం ఉన్నట్టు తేలి, ఆ విషయం నాహ సంబంధమైన వ్యాయస్థానం వరకూ వెళ్ళి కోర్టువారి చేదోషిగా నిరూపించబడ్డాడని— బెర్ట్ రాశాడు.

కాని వీటివల్ల అతన్ని హంతకునిగా నిరూపించలేము. నేను, నాతోపాటు మా శాఖవారు కూడా దీని హత్యగా నమ్మలేదు. కాని— బ్రిటిష్ వారు మాత్రం పట్టుదలతో తమ పరిశోధన కొనసాగిస్తూనే ఉన్నారు.

బ్రిటిష్ వారికి చేసిన సహాయం చాలా నిర్దిష్టమైనది. ఆల్బర్ట్ బెర్ట్‌ని కలుసుకుని— మియాకీ ఫ్రెడరిక్ ఎమిట్‌డన్‌కి కల సంబంధాన్ని గురించిన వివరాలను రాబట్టాను. మియా తన వదిన గారింట్లో ఉండేరోజుల్లో మేన మామకు ఒక ఉత్తరం రాసిందట. ఆ ఉత్తరంలో యథాలాపంగా— సార్జంట్ డన్‌ని గురించి కూడా కొంత రాసిందట. ఓ నాటి సాయంత్రం — డన్— ఇన్‌గ్రామ్ ఆరమ్స్ హోటలుకు వెళ్ళాడు. (1954 మార్చి) ఆ హోటలు యజమానురాలు ఆడాడి క్లిఫర్డు ఆమె వాటర్స్ అక్క. అతను మాటల సందర్భంలో ఆ విషయం తెలుకున్నాడు. క్లిఫర్డు మియాని ఆ నాడు పిలిపించింది. ఈ విధంగా వారు మళ్ళీ తిరిగి కలుసుకున్నారు.

కొన్నాళ్ళు పోయాక అనుకోకుండా వారిద్దరూ ఓ సినిమా హాల్లో కలుసుకున్నారు. దైవం కూడా వారిద్దరి కలయికకు ఇష్టపడేవాడేమో— ఇష్టపడ్డాడేమో ? ! చివరికి మూడు నెలలు గడిచే సరికి వారిద్దరూ వివాహం చేసుకున్నారు.

కాని, నేను ఆల్బర్ట్‌బెర్ట్ వద్ద నుంచి సేకరించిన విషయం స్కాట్లండ్ యార్డ్ వారికి అంతగా ఉపయోగ పడలేదు. కాని, కేసునిర్ధారణ కోసం— ఎంత చిన్న వివరాలనైనా సరే — డూయిస్‌బర్గ్‌లో హత్యకు ముందుగాని, వెనుకగాని జరిగినవి సేకరించుకున్నారు.

లండన్ నించి వచ్చిన మరో ఉత్తరంతో కథ రంగు మారింది. మియా వదిన క్లిఫర్డ్‌ని ప్రశ్నించగా మరికొన్ని వివరాలు తేలాయి.

"అతను చనిపోయాడన్న సంగతి ముందు నేను నమ్మనేలేదు. కానీ ఇప్పుడు అనుమానంగా ఉంది. మియా గదిలో చెత్తకాగితాల బుట్టలో ఒక ఫోటో ఉంది." అంటూ కార్డుబోర్డుమీద అతికిన, చిరిగిన ఫోటో ఒకటి చూపించింది. ఓ పెద్ద సైజు ముక్కాలిపీటను ఎత్తి—పొట్టివాడైన టిక్ వాటర్స్ బుర్ర వెయ్యిముక్కలు చేసే పద్ధతిలో — ఫ్రెడరిక్‌డన్ పట్టుకున్నాడు.

"ఈ బొమ్మవల్ల ఫ్రెడరిక్ హంతకుడేమో నని నా కనుమానంగా ఉంది." అందామె.

ఆ ఫోటో కాపీ ఒకటి తీసుకుని— డూయిస్‌బర్గ్‌లో ఉన్న ప్రతి ఫోటోగ్రాఫర్‌కి చూపించి— ఆ ఫోటో తీసిందెవరో నాకబుచెయ్య నారంభించాము.

నే నా ఫోటోగ్రాఫర్ని వెతికి పట్టుకునేసరికి సూపరెంటెండెంట్ మాక్టిగాల్ డూయిస్ బర్గ్ వచ్చాడు. టిక్ వాటర్స్ హత్య విషయం అంతు తేలాలని అతనితోటి ఆఫీసర్లు చాలా ఆత్రంగా ఉన్నారనీ, ఈ కేసు బ్రిటిష్ జర్మనీ పోలీసులు సంయుక్తంగా పరిశోధించాలని వారభిప్రాయ పడ్డారనీ చెప్పాడు. మాక్టిగాల్ రాకనన్నానంద పరచింది. అతను కాంప్‌లోకి కూడా వెళ్ళి అనుమానించిన వారినందర్ని ప్రశ్నించగలడు. నాకా అధికారం లేదు.

ఆ ఫోటోగ్రాఫర్ — జర్మన్, బ్రిటిష్ పోలీసు అధికారుల ముందు— ఆ ఫోటో తను తీసిన స్థితిగతులను వర్ణించి చెప్పాడు.

"— ఆ నాడు అంటే ఒకనాడు గోల్డెన్ హార్స్ (సారా అమ్మేచోటు)కి వెళ్ళాను. తాగి తందనా లాడుతున్న గుంపొకటి కనుపించింది. వాటర్స్— ఎమిట్‌డన్ పక్కపక్కన కూర్చుని ఉన్నారు—"

"వాళ్ళ పేర్లు నీకెలా తెలుసు ?" అన్నాను నేను.

'వేచివున్న ఉరితాడు'

"ఫోటోలు తియ్యమని చెప్పి— వాళ్ళు తమ పేర్లుకూడా చెప్పారు."

"ఊఁ ఆనకేం జరిగింది ?"

"— వినండి. ఏమంత ఆరోగ్య కరమైన విషయమేమీ కాదు. వారంతా తాగి తూలుతుంటే నికరమైన, మూర్తీభవించిన తాగుడు ముఠా ఫోటో తీద్దామని నేను ఉబలాటపడ్డాను. ఇంతలో వాటర్స్ నా మీద విరుచుకుపడి, ఫోటో తీయడానికి వీల్లేదని ఇంగ్లీషులో ఝూడించాడు—"

"నువ్వేం చేశావప్పుడు ?"

"—నేను మాట్లాడే లోగానే ఎమిట్‌డన్ అతన్ని పడ చివాట్లువేసి, తియ్యనియ్ ఆగాగు ఒక్క నిముషం — మనిద్దరం ఓ మంచి ఫోజులో నించుందాం, అన్నాడు."

"వాటర్స్‌ని చంపేసే పోజులో ఎమిట్ బల్ల ఎత్తి పట్టుకోవడం అసలెలా సంభవించింది ?"

"ఆ విషయంలో నా ప్రమేయం ఏమీలేదు. డన్ తనకి తోచింది చెప్పాడు. చెప్పగానే ఓ కుర్చీ బల్లతీసి, దిగ్గున ఎత్తి నిలబడ్డాడు— వాటర్స్‌ని చావ గొట్టే పోజులో నిలబడ్డాడన్న మాట — 'ఇదంతా ఉట్టి నటన— నాకే పాపం తెలీదు— నే నెన్నడూ ఈగకి కూడా అపకారం తలపెట్ట లేదు. టిచ్ వాటర్స్‌ని నే నసలు చంపే కోర్కె లేదు—'" అని డన్ ఆ నాడు తనతో చెప్పాడని ఆ ఫోటోగ్రాఫర్ నాతో చెప్పాడు. డన్ జర్మన్ భాషలో మాట్లాడిన మాటలు ఫోటోగ్రాఫర్ నా కప్పగించేసరికి— నవ్వొచ్చింది.

అతను చెప్పేనది వినడానికి, నమ్మడానికి బానే ఉంది. భాగా తాగి మత్తెక్కిన ఇద్దరి ఆట— అది చివరికి వారిద్దర్లో ఒకరి చావుకి దారి తీసింది. దాని నకలు కాపీమాత్రం ఆ ఫోటో అయ్యింది.

అతన్ని పంపించేసి— జర్మన్, బ్రిటిష్ పోలీసు అధికారుల సమావేశ మయ్యాము. మాకు లభ్యమయిన వివరాలన్నీ చెరిగి, గాలించి, విసిరి, వస్త్రకాళితం పట్టి అసలు విషయాన్ని లాగ నారంభించాము. స్కాట్లండ్ యార్డ్ వారి (అపరాధ పరిశోధనలలో ఖ్యాతి పొందిన శాఖ) ప్రత్యేక నైపుణ్యానికి నే నాశ్చర్యపడ్డాను. సాయంత్రానికల్లా ఓ పథకం తయారు చేశాము.

మొదటిది : హత్యనాటి రాత్రి ఏడుంపావుకు— వాటర్స్ కాంప్‌కి ఓ మైలు దూరంలో ఉన్న తన ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు. వెళ్ళే ముందు పెడరిడన్ అనే అతను తన కోసం వస్తాడని, అతనితో కాంప్ (Camp)కి వెళ్ళాలనీ, అందుకని వెంటనే వచ్చేస్తానని చెప్పి వెళ్ళాడు.

రెండు : ఆ నాడే అతను తనకారు అమ్మేశాడు. అమ్మిన కారణం తన భార్య మియాతో చెప్పలేదు. ఆమెకు తెలీదు.

మూడు : ఎమిట్‌డన్ ఏడూ నలభైకి తన కాంప్‌కి ఒంటరిగా తిరిగి వచ్చాడు.

నాలుగు : ఎమిట్‌డన్ తన కారుని కార్‌పార్కు (కారులు ఆపే స్థలం) లో పెట్టడం చాలా మంది చూశారు. ఎనిమిది గంటల ప్రాంతానికి కార్డ్ గేమ్‌కోసం తన స్నేహితులతో వెళ్ళిపోయాడు.

(సశేషం)

ఘటన

23—వ పేజీ తరువాయి

వ్యక్తిని తిరిగి కలుసుకొన్నాడు వెంకట్రావు. అతడితో వారి గ్రామం వెళ్లాడు.

2

పెళ్లిళ్ల రోజులు కావడం నుంచి ఆ రాత్రి గురునాథరావు ఎక్కిన రైలులో జనం కిటకిట లాడుతున్నారు. ఒక మూలను నిలబడడానికి మాత్రం అతడికి స్థలం దొరికింది. గోల, గొడవ విపరీతంగా ఉన్నవి. తన పంట్లాం జేబులోంచి మనీపర్సు సగం పైకి వచ్చినట్టు గురునాథరావు చూచుకోలేదు.

కాని గురునాథరావు పక్కనే నిలబడిఉన్న రంగా దానిని గమనించాడు. రంగా మనీపర్సులనే గమనిస్తూ ఉంటాడు. గురునాథరావు మనీపర్సు చూడగానే అతడికి ఎక్కడలేని సంతోషం కలిగింది. మెల్లిగా తన చేతిని పోనిచ్చి మెరుపులాగ దానిని అందుకొన్నాడు. కాని రంగా ఆత్మ విశ్వాసం ఎక్కువ కావడంచేతనో, పర్సు అప్పటికే చాలాభాగం జేబుని విడిచిఉండడంచేతనో అతడి చెయ్యి తగలగానే అది క్రింద పడిపోయింది.

పర్సు కింద పడగానే చూచుకొన్నాడు గురునాథరావు.

'మీ పర్సు కింద పడిపోయింది" అన్నాడు రంగా.

"అవును. నేను పరధ్యానంగా ఉన్నాను" అంటూ పర్సు తీసుకుని యథాస్థానంలోనే భద్రపరిచాడు గురునాథరావు.

"అంత పరధ్యానంగా ఉండకండి. జేబులు కొట్టేవారు ఉంటారు" అన్నాడు రంగా.

రంగా ఆ స్టేషను విడిచి ఎప్పుడూ వెళ్లడు. రైలు వచ్చి జనం దిగుతున్నప్పుడు, ఎక్కుతున్నప్పుడు రంగా వాళ్లమధ్య ప్రవేశిస్తాడు. ఒకటో, రెండో పర్సులు సంపాదిస్తాడు. ఈరోజు అలాగే జనం దిగుతున్నప్పుడు ఆ పెట్టెలోకి తను ఎక్కుతూ ఒక పర్సు సంపాదించాడు. ఒక నిముషం ఆగి తిరిగి దిగుదా మనుకుంటున్న సమయానికి గురునాథరావు పర్సు అతడి కంట బడడం, తను ప్రయత్నించడం, విఫలుడు కావడం జరిగాయి. ఇదివరకు ఎన్నడూ తను చెయ్యి వేసిన పర్సు రంగాకి తప్పిపోలేదు. అతడి అభిమానం దెబ్బతిన్నది. ఎలాగైనా గురునాథరావు పర్సు కొట్టాలనే పట్టుదల అతడిలో హెచ్చింది. వ్యవధి ఇచ్చి ప్రయత్నించవచ్చును అనుకొన్నాడు రంగా. రైలు కదిలినా అతడు దిగలేదు.

కొంతసేపటికి గురునాథరావుగారికి కూర్చోడానికి స్థలం దొరికింది. ఎవరికీ అనుమానం కలుగకుండా రంగా కూడా అక్కడికి చేరడానికి చాలా కాలం పట్టింది. ఆ తర్వాత పర్సుకోసం ప్రయత్నించడానికి కొంతకాలం వరకు అవకాశం దొరకలేదు. చివరికి టైము నాల్గు ఘంటలు కావస్తోంది. బండిలో చాలాకు నిశ్శబ్దం అయింది. కొందరు నిద్రపోతున్నారు కొందరు కునుకుపాట్లు పడుతున్నారు. గురునాథరావు కూడా కూర్చొని కునుకుపాట్లు పడుతున్నాడు. వీలు చూచుకొని రంగా అతడి పర్సు కొట్టేశాడు.

తన పర్సు పోయిన అయిదు నిముషాలకు గురునాథరావు లేచి నిల్చున్నాడు. వచ్చే స్టేషనులోనే అతడు దిగాలి. అప్రయత్నంగా అతడి చెయ్యి జేబులోనికి పోయింది. జేబు ఖాళీగా ఉన్నది. హడావిడిగా వెతకడం మొదలెట్టాడు.

"ఏమిటి వెతుకుతున్నారు ?" అని అడిగాడు రంగా.

"నా పర్సు మళ్లీ ఎక్కడో పడిపోయింది." అన్నాడు గురునాథరావు.

రంగా కూడా గురునాథరావుతోబాటు పర్సు వెదకడం మొదలుపెట్టాడు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఇంతలో ఆ స్టేషను వచ్చింది. తను వెళ్తున్నది పెళ్లిచూపులకి. ప్రస్తుతం చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు. టిక్కెట్టు కూడా పర్సులోనే ఉండిపోయింది. రైలు దిగగానే పర్సు పోయిందని, టిక్కెట్టు లేదని కాబోయే మామగారికి చెప్పుకోవాలి. ఆయన ఏదో సహాయం చేస్తాడు. కాని తను లోకువ అయిపోతాడు. ఇదంతా బూటకం అని ఆయన అనుకోవడానికి కూడా అవకాశం ఉన్నది. ఈ పరిస్థితులలో తను రైలు దిగకపోవడమే మంచిదని హఠాత్తుగా నిశ్చయానికి వచ్చాడు గురునాథరావు. తను తరువాత వచ్చే స్టేషనులో దిగి తిరుగు రైలులో తన వూరు వెళ్లిపోవచ్చును. టిక్కెట్టు లేకుండా తిరిగి ప్రయాణం చెయ్యడం ప్రమాదం. కాని తనకు గత్యంతరం లేదని, తను బయల్దేరినవేళ బాగులేదని అనుకొన్నాడు గురునాథరావు.

అతడు రైలు దిగలేదు. కాని తిరుగు రైలుకోసం రంగా ఆ స్టేషనులో దిగిపోయాడు.

ఆ స్టేషనులో దిగినవారు ఆ చివర ఒక వృద్ధురాలు, ఈ చివర రంగా మాత్రమే. అందుచేత టార్చిలైటు వేసుకుంటూ సుబ్బయ్య తిన్నగా రంగా వద్దకు వచ్చాడు.

"ఒక్కడివే వచ్చావా బాబూ" అని రంగాని పలకరించాడు సుబ్బయ్య.

రంగా మాట్లాడలేదు.

"వెంకట్రావు రాలేదా" అని తిరిగి ప్రశ్నించాడు సుబ్బయ్య.

"నాతో ఎవరూ రాలేదు. మీ రెవరు ?" అన్నాడు రంగా.

"నేనే సుబ్బయ్యని. నీకు వెంకట్రావు చెప్పే ఉంటాడు. ఇంటివద్ద అన్ని విషయాలు మాట్లాడుకోవచ్చును ఇక్కడికి సుమారు ఆరు మైళ్లు ఉంటుంది మా వూరు. రిక్షా సిద్ధంగా ఉన్నది మనం ఇంటికి చేరేసరికి ఆరు ఘంటలు అవుతుంది. నువ్వు వెంటనే స్నానం అదీ చేసి కాఫీ తీసుకొని ఎనిమిది ఘంటలలోగానే మా పిల్లను చూడాలి. లేకపోతే వర్జ్యం వస్తుంది. వర్జ్యం పోయాక తిథి మారిపోతుంది." అన్నాడు సుబ్బయ్య.

ఒక కాబోయే పెళ్లికొడుకుగా తనని సుబ్బయ్య భావిస్తున్నాడని, ఇప్పు డింటికి తీసుకువెళ్లి తన కూతుర్ని చూపించబోతున్నాడని రంగా గ్రహించాడు. సుబ్బయ్య అనుకొంటున్న వ్యక్తి తను కాదని చెప్పబోయాడు రంగా. కాని ఇదొక దిక్కుమాలిన స్టేషనులాగ కన్పిస్తున్నది. ఇక్కడ కనీసం అణా రకం టీనీళ్లు కూడా దొరికేటట్లు లేదు. సుబ్బయ్య ఇంటికి వెళ్తే కాఫీ ఫలహారాలు దొరకడం గ్యారంటీ. వాటికోసం అయినా వెళ్లవచ్చును. అనుకొన్నాడు రంగా. ఇంతలో సుబ్బయ్య వేసుకొన్న లాల్చీ పక్క జేబులోనున్న చక్రవాకంలాంటి మనీపర్సు రంగా కంట పడింది. సుబ్బయ్య వెంట

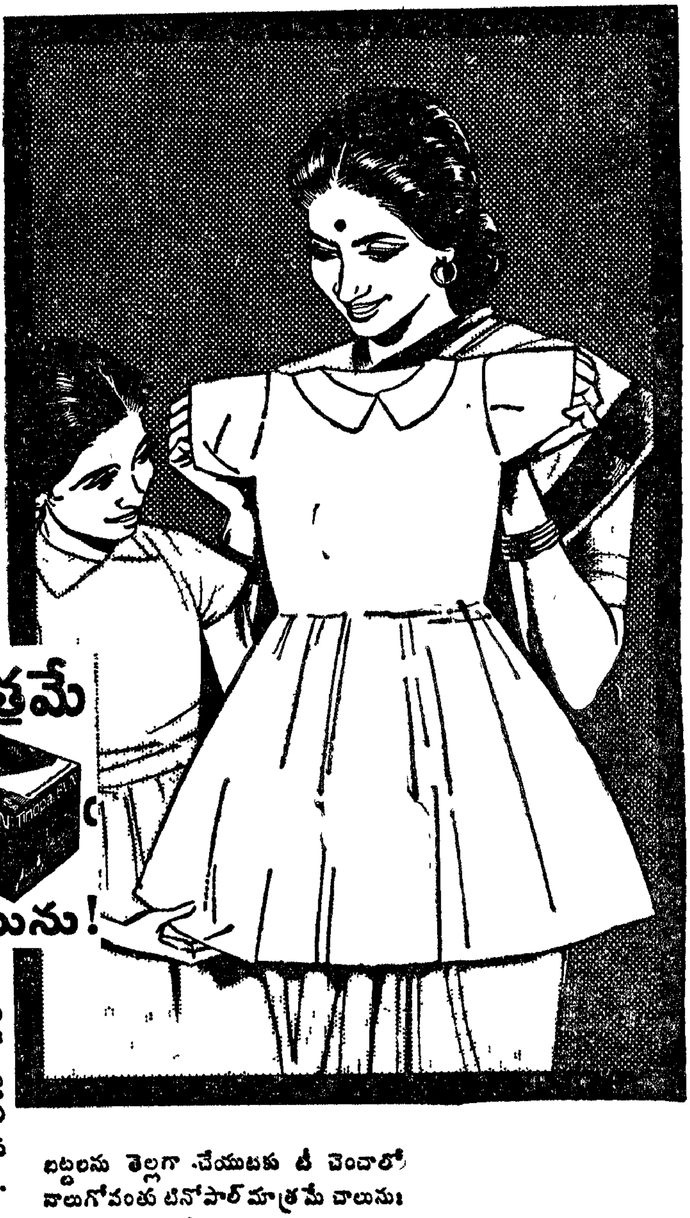

టినోపాల్ మాత్రమే బట్టలను అదనంగా తెలుపు చేస్తుందని తెలివైన తల్లులకు తెలియును!

టినోపాల్ యిచ్చే మెరుగును పెట్టండి తళతళలాడే తెల్లని యూనిఫార్మ్ తొడుగు కొన్న మీ పిల్లలను చూతడానికి ఎంతో ముచ్చటగా ఉంటుంది. తెల్లని దుస్తులకు కళ్లు మిరుమిట్లు గొలిపే అదనపు తెల్లదనము కలిగించుటకే టినోపాల్ ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినదని తెలివైన తల్లులకు తెలియును.

ఎంతో పొదుపు కూడ

టినోపాల్ మెరుగు పెట్టుకొనుటకు మీకు ఏమీ ఎక్కువ ఖర్చు కాదు. - ఒక బాల్చీడు బట్టలను తెల్లగా చేయుటకు టీ చెంచాలో నాలుగోవంతు టినోపాల్ మాత్రమే చాలును. టినోపాల్ యిచ్చే తెల్లదనము త్వరగా పోదు; మీరు బట్టలను ఉతుక్కొనే ప్రతిసారి టినోపాల్ను ఉపయోగించ నక్కరలేదు.

జ్ఞాపకముంచుకోండి -

కొంచెము
టినోపాల్
తెల్లని దుస్తులను అన్నిటికన్న
తెల్లగా చేయును

టినోపాల్ జె. ఆర్. గెయిగి, ఎస్. ఏ. బాసెల్ స్విట్జర్లాండ్ వారి రిజిస్టర్డు చేయబడిన ట్రేడ్ మార్కు

ఉత్పత్తిదారులు :
సుహృద్ గైగి లిమిటెడ్ వడ వాడి, బరోడా

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
సుహృద్ గైగి ట్రేడింగ్ లిమిటెడ్ పోస్ట్ బాక్స్ 965, బొంబాయి-1 బి.ఆర్.

వెళ్లడానికి రంగా వెంటనే నిశ్చయించాడు.

జేబులు తడుముకొంటూ "అరే, టికెట్టు కని బడడంలేదే" అన్నాడు రంగా.

"ఏమీ భయంలేదు. ఈ స్టేషను సిబ్బంది చాలా మంచివారు ఎవర్నీ టికెట్టు అడగరు" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

ఇంటివద్ద సుబ్బయ్య రంగా రిక్షా దిగారు. రిక్షావాడికి డబ్బులు ఇవ్వడానికి పర్సు కోసం జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు సుబ్బయ్య. మనీపర్సు లేదు.

"ఏదీ ఏదీ" అంటూ కంగారుపడుతున్నాడు సుబ్బయ్య.

"ఏమిటి" అన్నాడు రంగా".

"మనీపర్సు కనబడడంలేదు' అన్నాడు సుబ్బయ్య

"మనీపర్సే ? ఎక్కడైనా పడిపోయుందా ? లేక పోతే యిక్కడ కూడా జేబులు కొట్టేవాళ్లు ఉన్నారా ?" అని అడిగాడు రంగా.

"ఇప్పటివరకు ఎవ్వరూ లేరు" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"రిక్షా కిరాయి నేను ఇచ్చేస్తాలెండి" అంటూ జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు రంగా.

"వద్దు వద్దు. ఇంట్లోంచి తీసుకువచ్చి నేనే ఇచ్చేస్తా. రిక్షాకి నీచేత డబ్బులు యిప్పించేటంతటి అమర్యాదమనిషిని కాను" అంటూ సుబ్బయ్య ఇంట్లోకి వెళ్లి డబ్బులు తీసుకువచ్చి రిక్షావాడిని పంపారు.

రంగా స్నానంచేసి కాఫీ ఫలహారాలు సేవించాక నాగమణిని సుబ్బయ్య, అతడి భార్య చూపించారు. సుబ్బయ్య పెట్టించిన ఆ ముహూర్తంలో కొంత బలం లేకపోలేదు. ఎంతమంది అమ్మాయిలనో చూచాడు రంగా కాని నాగమణి అతడి మనస్సు నాకర్షించినట్లు ఇంకెవ్వరూ ఆకర్షించలేదు. నాగ మణి కూడా మద్రాసు వగైరా తిరిగి వచ్చి నదే. కాని ఆమెకు రంగా కన్పించినంత ఆకర్ష ణీయంగా ఇదివరకెవ్వరూ కన్పించలేదు. ఇద్దరి మనసులూ కలిశాయి.

"ఏం నాయనా! మా అమ్మాయి నచ్చిందన్నమాట? ఎలాగున్నది ?" అని ప్రశ్నించారు. సుబ్బయ్య.

"అద్భుతంగా ఉన్నది" అన్నాడు రంగా.

"మరి చేసుకోవడానికి అంగీకరించినట్లేనా?" అన్నాడు సుబ్బయ్య ఆనందంతో.

"పూర్తిగా ఇష్టమే" అన్నాడు రంగా.

"ముహూర్తం వీలైనంత త్వరలో పెట్టి స్తాను" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"తప్పకుండా" అన్నాడు రంగా.

"కట్నాలు, లాంఛనాలు గురించి నీ ఉద్దేశం ఏమిటి ?" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"మీకు కల్గినంతా, తోచినంతా ఇవ్వండి ఆ విషయాలలో నాకేమీ షరతులు లేవు" అన్నాడు రంగా.

రంగా బయటకు వెళ్తే ఎవరు ఏమిటి చెప్పి స్తారో అన్న భయంతో సుబ్బయ్య అతడిని ఇల్లు దాటి ఎక్కడికీ పోనివ్వలేదు. సుబ్బయ్య మాత్రం వెళ్లి ముహూర్తం పెట్టించి వచ్చాడు. పదిహేను రోజులలోనే కుదిరింది.

3

[illegible] లేదా కారణంగా చూచారు

ఘటన

ఆ వ్యక్తి వాళ్లూను. కాని సాయంత్రం వరకు పెళ్లి కొడుకుల్ని చూపించడంగాని, పెళ్లి విషయాలు మాట్లాడడం గాని ఎవ్వరూ చెయ్యలేదు. ఏమిటి కారణం అని వెంకట్రావు వ్యక్తిని ప్రశ్నించాడు.

"నేను శరభయ్యగారి పెద్ద అల్లుణ్ణి. వారు ప్రస్తుతంగా గ్రామాంతరం వెళ్లారు. రేపు ఉద యము తిరిగి వస్తారు. ఈ విషయం మీతో వారే మాట్లాడాలి" అన్నాడు వ్యక్తి.

శరభయ్య ఆ గ్రామంలో పెద్ద మోతుబరి కాక పోయినా చుట్టుపట్ల ఆయనకు పెద్దమనిషి అని చాలా పేరు ఉన్నదని వెంకట్రావు తెలుసుకొన్నాడు శరభయ్యది పెద్ద సంసారమని, అతడికి తొమ్మండు గురు ఆడపిల్లలని, పురుష సంతతి లేదని కూడా తెలిసింది. పెళ్లికొడుకులు శరభయ్యకు ఎవరో దగ్గరవారై ఉండాలి అనుకొన్నాడు వెంకట్రావు

మరునాడు శరభయ్య వచ్చాడు. అతడు వచ్చిన వెంటనే వ్యక్తి అతడికి అన్ని సంగతులు చెప్పాడు అతర్వాత వెంకట్రావుని పరిచయం చేశాడు.

ఓ అధికారి 'అతి రహస్యం' అని ఉన్న కవర్ని తన క్రింద ఉద్యోగికి ఇచ్చాడు. అందులో ఇలా ఉన్నది!

"మా శ్రీమతి ఆరు గంటల బండికి ఢిల్లీ వెళ్ళాలి. స్టేషన్‌కు పంపించారా!"

రాధానాథ్ (బెంగుళూరు)

తొమ్మిదయ్యాక శరభయ్య అసలు విషయంలోకి వచ్చాడు.

"నాకు తొమ్మండుగురు ఆడపిల్లలు. ఇప్పటికి ఎనిమిదిమందికి అనుగుణమైన సంబంధాలు చూసి పెళ్లిళ్లుచేసి అత్తవారిళ్లకు పంపాను. ఇప్పుడు ఏడవది పెళ్లికి సిద్ధంగా ఉన్నది. దానిని గురునాథరావుకి ఇచ్చి పెళ్లి చెయ్యా లని మా సంకల్పం. గత ఆదివారం అతడు వచ్చి మా పిల్లను చూశాడు. నచ్చినట్లే కన్పించాడు. ఇంతలో మీరు గురునాథరావుకి ఇంకొక సంబంధం తెచ్చినట్లు, అక్కడకు వచ్చిన మా పెద్ద అల్లు డికి దైవికంగా తెలిసింది. సమయమ్మాఫల్లి కం వాడు కాబట్టే మిమ్మల్ని మర్యాదగా ఇక్కడకు తీసుకువచ్చాడు. వైవాహికాలలో పోటీపడ్డవాడు. ఇది అసలు సంగతి. మిమ్మల్ని ఇక్కడకు తీసుకు వచ్చిన కారణం గ్రహించే ఉంటారు. మీకు ఒక సంగతి చెప్పాలి. మేము గురునాథరావు ఈ ప్రదేశా లకి చెందినవాళ్లం. మీరు ఎక్కడినుండో వచ్చి స్థిరపడుతున్న మా సంబంధానికి పోటీపడడం న్యాయంకాదు. మీరు గురునాథరావుని విడిచి ఇంకెక్కడైనా ప్రయత్నాలు చేసుకోండి" అన్నాడు శరభయ్య.

ఇక లాభం లేదనుకొన్నాడు వెంకట్రావు తను మంచి సంధిలో పడ్డాడు. శరభయ్య మాటలు కాదన్నాడా—ఇది వాళ్ల స్వగ్రామం, తను ఒంటరి గాడు. ఏం చేసినా [illegible]

కట్టు ఒప్పుకుంటే ఇంతవరకు తను చేసిన ప్రయత్నము విఫలమయిపోతుంది. ఏమిటి చెప్పడమో తెలియక మౌనం వహించాడు వెంకట్రావు.

వెంకట్రావు జవాబు ఇవ్వకపోవడం చూచి శర భయ్య మళ్లా చెప్పాడు. "మీరు ఇంతవరకు ఈ సంబంధం గురించి శ్రమపడ్డారు. సొమ్ము కూడా ఖర్చు చేశారు. మీ కష్ట బాధకాలు నాకూ తెలు సును. మీ శ్రమకు ప్రతిఫలంగా ఏదో ముట్ట చెప్తాను. మీరు సంతోషంగా వెళ్లండి."

ప్రతిఫలం ముట్టచెప్తానని శరభయ్య అనడంతో వెంకట్రావు సమ్మతించాడు. "మీరు చెప్పింది సబబుగా ఉన్నది. అయితే సేను శలవు తీసు కొంటాను" అంటూ లేచాడు

"ఇంత ఎండలో వెళ్లడం ఏమిటి ? సాయం త్రము వెళ్లండి" అన్నాడు శరభయ్య.

విశ్రాంతితీసుకొని సాయంత్రం తిరిగి ప్రయాణం అయ్యాడు వెంకట్రావు. ఇంతలో గురునాథరావు అక్కడికి వచ్చాడు. అతడు రావడం అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగింది.

"మీరు ఇక్కడికి వచ్చారేం" అన్నాడు వెంక ట్రావుని చూస్తూ ఆశ్చర్యంగా గురునాథరావు.

"ఇదే మా చెల్లెలిగారి యిల్లు" అన్నాడు వెంక ట్రావు తడుముకోకుండా.

వెంకట్రావుని ఇక్కడ చూచి గురునాథరావు నిజం గ్రహిస్తాడేమో అని కంగారుపడుతున్న శర భయ్యకు, అతడి పెద్ద అల్లుడికీ జవాబు బాగా నచ్చింది. వెంకట్రావు తెలివితేటలకి వాళ్లు సంతో షించారు

"వెంకట్రావు నీకు తెలుసునన్నమాట. ఇతడు మా బావమరిది" అన్నాడు శరభయ్య.

తను వచ్చిన విషయం ఎలాగ చెప్పడమా అని వెంకట్రావుని చూచినప్పటినుండి సంకోచిస్తున్న గురునాథరావుకి ఈ చుట్టరికం తెలియగానే ధైర్యం కలిగింది. అతడు శరభయ్యవైపు తిరిగి "మీ అమ్మా యిని పెళ్లి చేసుకోవడానికి నేను ఇష్టపడ్డాను. వీలైనంత త్వరలో ముహూర్తం పెట్టించండి" అన్నాడు.

కుమార్తె పెళ్లి నిశ్చయమైనందుకు శర భయ్య సంతోషంతో పొంగిపోయాడు. "ఇక్కడ కూర్చో గురునాథం. నేను ఇప్పుడే ముహూర్తం పెట్టించి వస్తాను" అంటూ లేచాడు.

ఒక పెద్ద బాంబు బాంకాడు గురునాథరావు "సరిగ్గా సరిగ్గా బయల్దేరే సమయానికి కడుపులో బ్రహ్మాండమైన నొప్పి వచ్చింది. రాలే పోయాను. ఇంతలో నా కొక ఆలోచన కలిగింది. మీ సుబ్బయ్యగారి అమ్మాయిని నేను చేసుకోవడం భగవంతుడికి ఇష్టం లేదనిపించింది. అందుచేత ఈ సంబంధం నిశ్చయం చేసుకొందామని నిశ్చయం చేసుకొన్నాను. ఈ అమ్మాయి కూడా మా మేన కోడలే కాబట్టి మీరు విచారించ నక్కరలేదు" అన్నాడు గురునాథరావు.

యదార్థం ఇది. రాత్రి రైలులో పర్సు పోవడం, అతర్వాత తనకు జరిగిన అవమానాలు, పడిన ఇబ్బందులతో గురునాథరావుకు సుబ్బయ్యగారి వూరు వెళ్లడం అంటే విరక్తి కలిగింది. అంతకంటే శరభయ్య కూతుర్ని చేసుకొంటే నయం అని పించింది అతడికి.

మీ చర్మానికి తగినది

నివియా

ఇదే మీ చర్మానికి కావలసినది

నివియా క్రీమ్‌లో "యుసిరైట్" — అద్వితీయమైన, సహజ ప్రకృతి పదార్థము వంటిది ఉన్నది. రోజూ స్నానం వల్లను, ఎండ, వాన, గాలిలో తిరుగుచుండుట వల్లను గోల్పోవునట్టి మీ చర్మమందలి చమురులను అది సమకూర్చుతుంది. నివియా మీ చర్మాన్ని మృదువుగాను, యౌవనయుతమైన ఆరోగ్య వంతంగాను వుంచుతుంది. మీ చర్మానికి తగినది. నివియా. ఇప్పుడే!

నివియా – వివిధోపయుక్తమైన క్రీమ్.

S&N

Ayars C-248-TEL

ఇండియాలో సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: జె. ఎల్. మారిసన్, సన్ & జోన్స్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
పోస్టు బాక్సు నెం. 1746, బొంబాయి-1

ఘ టి న

"ఎవరెవరు భార్యాభర్తలు కావాలో దైవమే నిర్ణయిస్తాడు. అది తెలియక మనం అనవసరంగా బాధపడతాం." అన్నాడు వెంకట్రావు.

కొంతసేపటికి శరభయ్య తిరిగి వచ్చాడు "వెంటనే కుదిరింది ముహూర్తం. ఈ శుక్రవారం. బాగున్నదట" అన్నాడు.

గురునాథరావు వెంకట్రావు లేచారు. వాళ్లని దిగబెట్టడానికి పెద్ద అల్లుడు కూడా లేచాడు. వెంకట్రావుని రైలు ఎక్కించి చేతిలో ఏభై రూపాయలు పెట్టి తిరిగి అతడు వెళ్లిపోయాడు.

4

పెళ్లికొడుకుని చూడడానికి రమ్మని రహస్యంగా రామారావుగారికి కబురు పంపాడు. సుబ్బయ్య. సుబ్బయ్యకి ఆ గ్రామంలో ఒక్క రామారావుతో తప్ప ఇంకెవ్వరితోనూ పడదు. రామారావుగారు పెద్దమనిషి. అజాతశత్రువు. సుబ్బయ్య ఇంటికి సాయంత్రం నాల్గు ఘంటలకు రామారావుగారు వచ్చారు. చావిట్లో తివాసీ పరిచి ఆయనను కూర్చోబెట్టి రంగానూ తీసుకువచ్చాడు సుబ్బయ్య. రంగాను తన పక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నారు రామారావుగారు. "నీపేరేమిటి ?" అని అడిగారు.

"గురునాథరావు" అని చెప్పాడు సుబ్బయ్య.

"ఏమిటి చేస్తున్నావ్ ?" అని అడిగారు రామారావుగారు.

"ప్రస్తుతం ఫలానా వూర్లో పోస్టుమేనుగా ఉంటున్నాడు. త్వరలో గుమాస్తా కూడా అవుతాడు" అన్నాడు సుబ్బయ్య. తనెవ్వరో ఇప్పుడు తెలిసింది రంగాకి.

"మీ ఇంటిపేరేమిటి ?" అని అడిగారు రామారావుగారు రంగా చెవి దగ్గర, ఈసారి సుబ్బయ్య జవాబు చెప్పలేకుండా.

"మాది ఈవైపు కాదండి. మా ఇంటిపేరు చెప్పినా మీకు తెలియ దనుకొంటాను" అన్నాడు రంగా ఇంటిపేరేమిటో తెలియక.

"అర్ధరోజులో అమెరికా వెళ్లిపోతున్న ఈ రోజులలో ఇంకా ఆ ప్రాంతం, ఈ ప్రాంతం అంటావేమిటి అబ్బాయ్. ఇప్పుడు అందరూ అన్ని వైపులా సంబంధాలు ఉన్నవారే. మా ఇంట్లోనే చూడు. ఒక అల్లుడు, ఒక కోడలు మీవైపు వారే" అంటూ స్వంత డబ్బా వాగించడం మొదలెట్టారు రామారావుగారు. ఇంటిపేరు మళ్లా అడగడం మరిచిపోయారు.

"సంబంధం బాగానే ఉన్నది. ఎవరు చూచారు?" అని రామారావుగారు సుబ్బయ్యని అడిగారు తన కుటుంబం గురించి పూర్తిగా వర్ణించాక.

"మా బావమరిది వెంకట్రావు వెళ్లి ఏర్పాటు చేశాడు. అతడు కూడా ఈ అబ్బాయితో వస్తానని ముందు వ్రాశాడు. కాని ఎందుచేతనో ఇంతవరకు రాలేదు. బహుశా ఈ తెల్లవారగట్ల రావచ్చును" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"ముహూర్తం పెట్టించావా ?" అని అడిగారు రామారావుగారు.

"పదిహేను రోజులలో ఒక ముహూర్తం కుదిరింది. ఈ శుక్రవారం ఒక ముహూర్తం ఉన్నది కాని అది నాగమణి నక్షత్రానికి బాగులేదట" అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"శుభం" అంటూ లేచారు రామారావుగారు. ఆయనను వీధిగుమ్మం వరకు దిగబెట్టడానికి సుబ్బయ్య వెళ్లాడు.

ఈ వెంకట్రావెప్పుడో తెల్లవారేసరికి దిగబడితే తన గుట్టు బయట పడిపోతుంది. తను ఈ రాత్రే మకాం ఎత్తివెయ్యా లనుకొంటూ రంగా లేచాడు. రామారావుగారు కూర్చున్నప్పుడు నాగమణి ఆమె గదిలోంచి తోటలోకి వెళ్లడం కనిపెట్టాడు రంగా. అతడూ ఆ వైపే వెళ్లాడు.

సుబ్బయ్య ఇంటిచుట్టూ కావలసినంత ఖాళీ స్థలం ఉన్నది. అందులో కొంతభాగం చక్కటి తోటగా మార్చింది నాగమణి. పచ్చికలో పడుకొని ఏదో నవల చదువుతున్న నాగమణి రంగా తోటలోకి రావడం గమనించనట్లు నటించింది. రంగా తనవద్దకు రాగానే అప్పుడే చూచినట్లు త్రుళ్లిపడి లేచి సిగ్గుతో తల దించుకొని నిలబడ్డది.

రంగా గొంతుక సవరించుకొని "నిన్ను ఒంటరిగా కలుసుకోవడానికి చాలాసేపటినుండి ప్రయత్నిస్తున్నాను. నిన్ను చూచిన మొదటి క్షణంలోనే నిన్ను ప్రేమించాను. నిన్ను నా భార్యగా స్వీకరించడం నాకు పూర్తిగా ఇష్టమేనని మీ తండ్రితో నీ ఎదుటే చెప్పాను. కాని, నేనంటే నీవు ఇష్టపడింది, లేనిది తెలుసుకోవాలని నాకు చాలా ఆత్రతగా ఉన్నది. నీ అభిప్రాయం స్పష్టంగా చెప్తే సంతోషిస్తాను" అన్నాడు రంగా.

నాగమణి సిగ్గు నభినయిస్తూ మాట్లాడలేదు.

"ఇప్పుడు సిగ్గుపడి అనవసరంగా కాలయాపన చేస్తే ఎవరైనా వచ్చేస్తారు. మనం మాట్లాడ్డుకోడానికి అవకాశం ఉండదు" అన్నాడు రంగా.

"మిమ్మల్ని చూడగానే నేను ఇష్టపడ్డాను. కాని మీ పేరు నాకు నచ్చలేదు. గురునాథరావని ఇప్పుడు ఎవ్వరూ పేరు పెట్టుకోవడం లేదు. సునీల్, రమేష్, ప్రేమ్ ఇటువంటి నాజూకైన పేరు ఏదైనా బాగుండేది. రెండవది. మీరు పోస్టుమాను పని చెయ్యడం నాకు ఇష్టంలేదు. జీతం ఎక్కువ ఇస్తారేమో కాని ఇంటింటికి వెళ్లి ఉత్తరాలు ఇవ్వడం అసందర్భంగా ఉంటుంది. అంతకంటే మంచి ఉద్యోగం ఏదైనా సంపాదించలేరా?" అని నాగమణి నిర్మొగమాటంగా చెప్పింది.

రంగా ఒక్క క్షణం మౌనంగా గడిపి తర్వాత గట్టిగా నవ్వాడు. "అలా దారిలోకి రా. ఇంతసేపూ నేను దాచిన రహస్యం ఇప్పుడు నీకు చెప్పేస్తాను. నాపేరు గురునాథరావు కాదు. నాపేరు మోహన్ కుమార్. నేను పోస్టుమేనును కాదు. సినీ ఏక్టర్ని" అన్నాడు.

నాగమణి చేరడేసి కళ్లు చేసుకొని ఆశ్చర్యంగా చూచింది. "నిజమే" అన్నది.

"నామాట నమ్మవా ?" అన్నాడు రంగా.

"మీరు పోస్టుమేను పని చేస్తున్నట్టు మా మామయ్య ఉత్తరంలో వ్రాశాడు ?"

"నేను పోస్టుమేను పని చేస్తూండడం నిజమే. నాకు తెలిసిన పోస్టుమేను చేత శలవు పెట్టించి గురునాథరావు అనే మారుపేరుతో నేను చేస్తున్నాను. దానికి కారణం ఇది. నాకు ఒక చిత్రంలో పోస్టుమేను పాత్ర యిచ్చారు. సహజంగా నటించాలని నాకు మొదటి నుండి మహా పట్టుదల. అందుచేత అనుభవం సంపాదించడానికి ఇలాగ చెయ్యవలసి వచ్చింది. సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే ఏక్టు చెయ్యడానికి ఏక్టింగు చేస్తున్నాను" అన్నాడు రంగా.

(సశేషం)

అన్నాడు కర్నల్‌గారు తన కూతురితో "ఏమిటో అతి తేలిగ్గా ఆశ్చర్యపోతూ ఉంటారు."

అంతవరకూ ఇంగ్లీషులో మాట్లాడాడు. తర్వాత ఫ్రెంచిలో యువకుడిని ఉద్దేశించి అడిగాడు:

"అబ్బాయి! ఏ రెజిమెంటు నీది?"

అతను మాతె మోచెయ్యిమీద ఒక చిన్నదెబ్బవేసి కొంచెం అవహేళనగా చిరునవ్వు నవ్వుతూ తను 7 వ రెజిమెంటు ఇన్‌ఫెంటరీలో ఉండేవాడినని సమాధానమిచ్చాడు.

"వాటర్‌లూలో ఉన్నావా? నీ వయసు చూస్తే చిన్నవాడివనిపిస్తోంది..."

"అంతేలెండి! ఆఖర్ని యుద్ధంలోనే ఉన్నాను..."

"అది రెండిటితో సమానం" అన్నాడు కర్నల్‌గారు.

"పపా!" అన్నది మిస్ లిడియా ఇంగ్లీషులో "కార్సికా వాళ్ళకి బోనపార్ట్ అంటే ఇష్టమేనేమో అడుగు!"

కర్నల్‌గారు ఆ ప్రశ్నని ఫ్రెంచిలోకి మార్చేముందరే ఆ యువకుడు ఇంచుమించు స్వచ్ఛమయిన ఇంగ్లీషులో- కొంచెం 'యాస' ఉన్నప్పటికీ-సమాధానం ఇచ్చాడు:

"మీకుమాత్రం తెలీదా ఏమిటి తన సొంత దేశంలో ఎవరూ మొనగాడు కాదని! మేమంతా నెపోలియన్ దేశంవారమే కాబట్టి అతనంటే ఫ్రెంచివారి కున్నంత భక్తి లేదు. నా సంగతంటారా, మా కుటుంబాల వారిద్దరికీ పడకపోయినా అతనంటే నాకు ఇష్టమూ ఉంది, సదభిప్రాయమూ ఉంది."

"మీ కింగ్లీషు వచ్చే!" అని అరిచాడు కర్నల్‌గారు.

"ఏదోలెండి! మీకే తెలుస్తోంది కదా!"

కొలంబా

(21—వ పేజీ తరువాయి)

ఏదీ పట్టించుకోనన్న భావం అతనికంఠస్వరంలో ప్రతిధ్వనించింది. మిస్ లిడియాకి ఏమిజవాబుచెప్పాలో తోచక నవ్వి ఊరుకుంది కాని ఒక కార్పొరల్‌కీ, ఒక చక్రవర్తి (నెపోలియన్) కీ మధ్య 'వైరం' ఏమిటో అనుకుంది. ఇదీ కార్సికా వింతలలో ఒకటయి ఉండవచ్చునని సమాధానపరుచుకుంది. తన 'జర్నల్'లో వ్రాసుకోవాలని నిశ్చయించుకుంది.

"బహుశ, మీరు ఇంగ్లండులో యుద్ధ ఖయిదీగా ఉన్నారేమో?" అని ప్రశ్నించాడు కర్నల్‌గారు.

"లేదు, కర్నల్! చిన్నప్పుడు ఫ్రాన్సులోనే మీ దేశానికి చెందిన ఒక ఖయిదీవద్ద నేర్చుకున్నాను."

పిల్లలు: అమ్మా! జూకి వెళ్తాము!

తల్లి: ఇంట్లో నాన వుండగా కోతులను చూడటానికి జూకి ఎందుకర్రా?

కె. కమలాదేవి (రాజమండ్రి)

అని మిస్ లిడియాతో:

"మీరు ఇటలీ వెళ్లివస్తున్నారని మాతె చెప్పాడు. మీకు అసలయిన టస్కన్ ప్రాంతం భాష బాగా వచ్చే ఉంటుంది. మా ప్రాంతం మాటలు మీకు ఎబ్బెట్టుగా ఉంటాయనుకుంటాను" అన్నాడు.

"మా అమ్మాయికి ఇటాలియన్ ప్రాంతీయ భాషలన్నీవచ్చు. ఇట్టే నేర్చుకుంటుంది- నా లాగ కాదు!" అని సమాధానం ఇచ్చారు కర్నల్‌గారు.

"ఆమెకి ఈ కార్సికన్ పాట అర్థం తెలిసే ఉంటుంది! ఒక గొర్రెల మంద కాపరి మరొకడితో అన్నాడుట: స్వర్గానికి వెడితే గిడితే, నాకే గనక దాపుండకపోతే తిరిగి వెళ్ళిపోతానంతే, అని" [కార్సికన్ పాట ఫ్రెంచి అనువాదానికి తెనుగు - అనువాదకుడు.]

ఇది కొంచెం అల్లరి పాట. అందువల్ల మిస్ లిడియాకి అర్థం అయినప్పటికీ ముఖం ఎర్రబడింది.

"కాపిస్కో" (Capisco) అని మాత్రం జవాబుచెప్పింది. [అంటే ఆ భాషలో 'అర్థం చేసుకున్నాను' అని అర్థం-అ.]

"మీ దేశానికి సెలవుమీద పోతున్నారా?" కర్నల్‌గారు అడిగారు.

"లేదు, కర్నల్‌గారూ! నెపోలియన్‌తో వాటర్‌లూలో పోరాడాననేమో నన్ను సగం పేల్‌జరుకిందే చూస్తారు. ఇంటికి వెళ్లిపోతున్నా- ఆశా తగ్గింది, ధనమూ తగ్గిందంటారే అదేదో పాటలో ఆ విధంగా!"

నిట్టూర్పు విడిచి ఆకాశంలోకి చూస్తూఉండి పోయాడు.

కర్నల్ తన జేబులోకి చెయ్యి పోనిచ్చి ఒక బంగారు నాణెం బయటికి తీశాడు. దానిని మర్యాదగా తన శత్రుపక్షం సైనికుడికిఎలాఇవ్వాలా, అని తటపటాయించి, నవ్వుతూ అన్నాడు:

"నేనూ సగం పేల్‌జర్ నే; కాని ...నీ సగం పేల్‌జర్ హోదాతో పొగాకు కొనుక్కునేందుకు కూడా దక్కుండదు కదా! కార్పొరల్ ఇందా!"

అంటూ ఆ నాణెం అతని చేతిలో పెట్టబోయాడు.

ఆ కార్సికన్ యువకుడి ముఖం ఎర్రబడింది. పెదిమలు బిగించాడు. కోపంగా ఏదో చెప్పబోయాడు. కాని ఇంతలో ముఖకవళిక మారిపోయి గట్టిగా నవ్వాడు. కర్నల్‌గారు చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

"కర్నల్ గారూ" అన్నాడు హాస్యం అంతా మాయమయిన స్వరంతో "రెండు ముక్కల సలహా ఇవ్వనియ్యండి: ఒకటి, ప కార్సికన్‌కి డబ్బులు ఇవ్వబోకండి; కొందరు మర్యాద లేకుండా మీ మొహాన్నే తిరిగి కొట్టేస్తారు. రెండు, ఎవరినెలా పిలవాలో అలా పిలవండి. నన్ను 'కార్పొరల్' అన్నారు. నేను లెఫ్టినెంట్‌ని. అంటే పెద్ద భేదం లేదనుకోండి కాని..."

"లెఫ్టినెంటా!" అని అరచాడు సర్ థామస్, "లెఫ్టినెంటా! అయితే పడవ కాప్టెన్ మీరు కార్పొరల్, అని చెప్పాడే. మీరే కాక మీ తండ్రిగారూ, తక్కిన కుటుంబంలోని మగవారూ, అందరూ కార్పొరల్‌లే అన్నాడే!"

ఈమాటలకి కార్సికన్ యువకుడు విరగబడి నవ్వాడు. కాని ఆ నవ్వులో ఏమి గుణం ఉందో కాని పడవ కాప్టెన్, మిగతా ఇద్దరు నావికులూ కూడా నవ్వడం ప్రారంభించారు.

"కర్నల్, క్షమించండి!" అన్నాడు ఆ యువకుడు కొంతసేపు తర్వాత, "ఇది చాలా బావుంది! అసలు సంగతి అర్థం అయింది. ఒక ముక్కలో చెప్పాలంటే, పూర్వీకులు కార్పొరల్‌స్ అని చెప్పుకొనడం మా కుటుంబంలో ఒక గౌరవంకింద జమ కడతాము. కాని మా కార్సికన్ కార్పొరల్‌ల సంగతే వేరు. సుమారు క్రీ. శ. 1100 ప్రాంతంలో ఇక్కడ కొన్ని కుటుంబాలు, పైప్రభువులమీద తిరగబడ్డాయి. ఆకుటుంబాల 'అధిపతులు' 'కార్పొరల్' అనే బిరుదు వహించారు. వీరి సంతతివారని చెప్పుకొనడం మా ద్వీపంలో ఒక రకమయిన గౌరవం అన్నమాట."

"అయ్యా మీరే నన్ను క్షమించాలి!" అని అరిచాడు కర్నల్. "వెయ్యిసార్లు క్షమించమని కోరినా చాలదు! నా ధోరణిలో చులకన కనిపించినట్లయితే దాని కారణం అర్థంచేసుకుని నన్ను మన్నించండి!"

అని చెయ్యిచాపాడు.

"అసలు ఇది నా గర్వానికి తగిన శిక్ష, అనుకోవాలి కర్నల్ గారూ," అన్నాడు ఆ అబ్బాయి కర్నల్‌తో స్నేహపూర్వకంగా కరచాలనం చేస్తూ. "నా మిత్రుడు మాతె సరిగ్గా పరిచయం చెయ్యలేదు కనుక నన్నే చెప్పనియ్యండి: నాపేరు ఆర్సోదెల్లా రెబ్బియా. సగంజీతమే పుచ్చుకుంటున్న లెఫ్టినెంట్‌ని. మీ వెంట తీసుకుపోతున్న ఈ రెండు కుక్కలినీ చూస్తే వేటకోసం కార్సికాకి పోతున్నారనిపిస్తోంది. అలాయితే మా దేశంలో కొండలూ, పొదలూ మీకు పరిచయంచేసే భాగ్యం నాకు దక్కనివ్వండి ... ఇంకేమయినా మరిచిపోయానా?" అన్నాడు ఊపిరి తీస్తూ.

ఆ క్షణంలో పడవ నావదగ్గరగా వచ్చి ఆగింది. లెఫ్టినెంటు మిస్ లిడియాకి చేయూత ఇచ్చి, తర్వాత కర్నల్ గారిని కూడా నావ ఎక్కించాడు. అక్కడ సర్ థామస్ 1100 నుంచి ప్రసిద్ధిపొందిన వంశానికి చెందిన వ్యక్తికి తగినంత మర్యాద చూపలేదే, అని చింతిస్తూ తన కూతురు అనుమతి లేకుండానే అతన్ని రాత్రి తనతో భోజనం చెయ్యవలసిందని కోరాడు. మిస్ లిడియా కొద్దిగా బొమలు చిట్లించింది కాని ఆమెకి 'కార్పొరల్' అనే మాటకి అర్థం తెలియలేదనే చిరాకే ఎక్కువ; తను నావ కాప్టెన్ చెప్పకపోయినప్పటికీ 'కార్పొరల్' లో ఏదో అభిజాత్య గుణం కనిపించినట్లయింది ఆమెకి; కాని, కాల్పనిక కథానాయకులకి ఉండవలసిన లక్షణాలు కొన్ని కనిపించడంలేదేమో, అనుకుంది-ఆమె ఉద్దేశంలో అతని ముఖంలో తగినంత గాంభీర్యం, పరధ్యాన్నం అగుపించటం లేదు.

"లెఫ్టినెంట్ దెల్లా రెబ్బియా!" అన్నాడు కర్నల్ గారు ఇంగ్లీషు పద్ధతిలో మదేర్

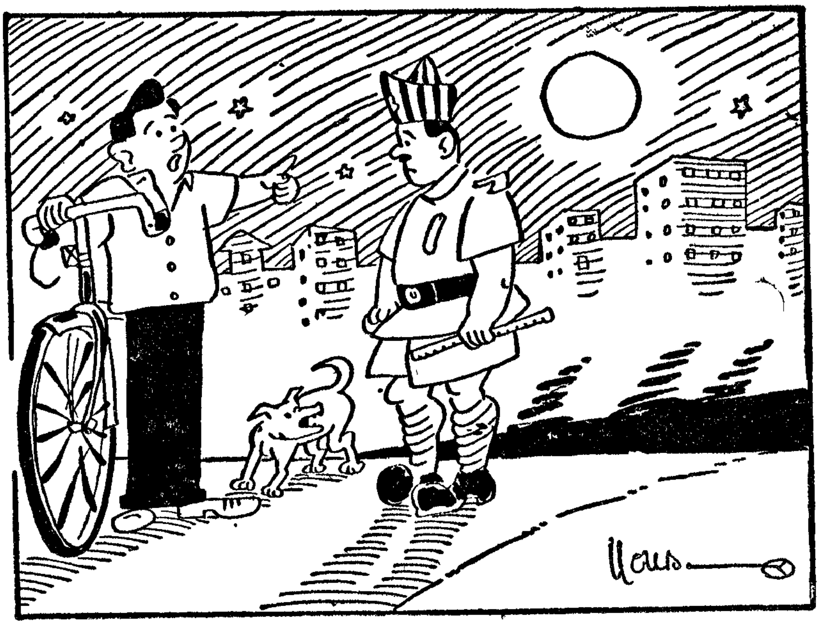

"ఇంతవెన్నెలగా ఉంటే సైకిలుకు లైటెందుకండీ అనవసరంగా......"

వయిన్ గ్లాసు పైకెత్తి పట్టుకుని, "స్పెయిన్‌లో మీ దేశంవారిని చాలామందిని చూశాను. వాళ్ల ఇన్‌ఫెంటరీ దళం చాలా ప్రసిద్ధి పొందింది."

"అవును చాలామంది స్పెయిన్‌లోనే శాశ్వతంగా విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు" అన్నాడు లెఫ్టినెంటు ప్రశాంతంగా.

"విక్టోరియా యుద్ధంలో ఒక కార్సికన్ దళం పోరాడిన విధానం నేనెప్పటికీ మరవలేను!" అని చెప్పుకుంటూపోయాడు కర్నల్‌గారు. "రోజంతా తోటలలో కంచెలు వెనకాల పొంచిఉన్నారు. మేము ఎందరు సైనికులనీ, ఎన్నిగుర్రాలనీ చంపామో లెక్కలేదు! ఇక వెనక్కి తగ్గాలనుకున్నారు కాబోలు వరుస పేర్చుకుని వెళ్ళిపోవటం ప్రారంభించారు కొంచెం చదును ప్రదేశం రాగానే వారిమీద మా పగ పూర్తిగా తీర్చుకుందా మనుకున్నాం కాని ఈ పిచ్చివాళ్లు-క్షమించండి!-ఈ వీరులు చతురస్రాకారంలో నుంచుని మమ్మల్ని ఎదిరించారు. వారిమధ్య ఒక చిన్న, నల్లని గుర్రంమీద ఎక్కిఉన్న ఆఫీసర్ ఒకతన్ని చూశాను. వాళ్ల జండా పక్కనే నిశ్చింతగా చుట్ట కాల్చుకుంటూ ఇటూ అటూ తిరుగుతున్నాడు! ఇంతలో మేము వారి వ్యూహంమీద విరుచుకు పడ్డము. తుపాకుల పొగతో దుమ్ముతో ఆ ప్రదేశం నిండిపోయింది. ఇవి తగ్గిన తర్వాత చూడగా ఆ ఆఫీసర్ ఇంకా, హాయిగా చుట్ట కాల్చుకుంటున్నాడు. నాకు కోపం ఆగలేదు. ఆఖరుసారిగా వారిమీద పడ్డాము. వారి తుపాకుల కాల్పులను లెక్క చెయ్యలేదు. కాని వారి వ్యూహాన్ని మాత్రం చెదిరించలేకపోయాము. నా సైనికులని ప్రోత్సహిస్తూ ముందుకి సాగిపోయాను. ఆ ఆఫీసర్ నన్ను చూశాడు. వెంటనే నోట్లోనుంచి చుట్ట తీసివేసి నన్ను చూపిస్తూ తన సైనికుడు ఒకడితో ఏదో అరిచాడు: 'ఆల్ చాపిల్లో బియాంకో!' అనుకుంటా ('తెల్లటోపీని' అని అర్థం—అ॥)—నా తలమీద తెల్ల ఈకలు కల టోపీ

ఇంట్లో దొంగలువడ్డారు అని తెలిసిన పోలీసుపుద్యోగి అంతా వెతికి "ఇంతకీ ఒక రేడియోతప్ప అన్నీ వున్నాయన్నారే? మీకెవరి మీదేనా అనుమానమా? అన్నాడు" యజమాని "ఆహా! మా పక్కింటివారే అయ్యుంటారండీ వారికి మా రేడియోపాట కిట్టనేకిట్టదు."

భాస్కరమూర్తి (ఈమని)

ఉందిలెండి! ఆపైన నే నింకేమీ వినలేదు ఒక తుపాకిగుండు నా రొమ్ముకి తగిలింది. తెలివితప్పి పడిపోయాను. మిస్టర్ డెల్ రెబ్బియా, అది నిజంగా గొప్ప దళం! అందులో అందరూ కార్సికన్ లే!"

"అవును"అన్నాడు ఆర్సో మెరుస్తున్న కళ్లతో. "వారు తమ పలాయనాన్ని ఆపి తమ జండాకి అవమానం కలుగకుండా చూసుకున్నారు! కాని వారిలో చాలామంది ఆ విటోరియా యుద్ధభూమిలోనే శాశ్వతంగా నిద్రపోతున్నారు..."

"ఆ ఆఫీసర్ ఎవరో మీకేమయినా తెలుసా? ఆయన పేరేమిటి?"

"ఆయన మా తండ్రిగారు. 18 వ రెజిమెంటులో మేజర్. ఈ సంఘటనలో చూపిన ధైర్యానికి కర్నల్ చేశారు."

"మీ తండ్రిగారా! ఎంత ధైర్యశాలి! ఆయన్ని చూడాలని ఉంది-చూస్తే ఇట్టే గుర్తు పట్టేస్తాను. ఆయన బతికేఉన్నారా?"

"లేదు కర్నల్ గారూ!" అన్నాడు ఆ యువకుడు ముఖం కొంచెం వివర్ణం అవుతూ.

"ఆయన వాటర్లూ యుద్ధంలో ఉన్నారా?"

"ఆ యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. కాని యుద్ధభూమిలో మరణించే అదృష్టం ఆయనకి కలగలేదు...! కార్సికాలోనే మరణించారు... రెండేళ్ల క్రితం...అబ్బా! ఈ సముద్రం ఎంత బావుంది! మెడిటరేనియన్ సముద్రం చూసి పది సంవత్సరాలయింది - తక్కిన సముద్రాలకన్నా ఈ మధ్యధరా సముద్రం అందగా ఉండదూ, మిస్ లిడియా?"

"చాలా నీలంగా ఉంటుంది... అలల ఎత్తు మాత్రం అంతగా లేదు."

"మీకు భీకర సౌందర్యమే ఇష్టం కదూ? అయితే మీకు కార్సికా నచ్చి తీరుతుందనుకుంటాను."

"మా అమ్మాయికి వింతగా ఉండేవితప్ప నచ్చవు. అందుకనే ఇటలీ ఆమెనంతగా కదల్చలేదు," అన్నాడు కర్నల్‌గారు.

"నాకు పీసా (Pisa) తప్ప ఇటలీలో వేరే వేటిని గురించీ తెలీదు. నేనక్కడ కాలేజిలో చదువుకున్నా

లేండి," అన్నాడు ఆరోన్. "కాని నేను అక్కడ శిల్పవాస్తు విశేషాలను గురించి తెల్సుకుని సంతోషించని సమయంలేదు ... అని ఎప్పటికీ నా మనోఫలకంమీద చెక్కేసి ఉంటాయి."

లెఫ్టినెంటు ఇదే ధోరణిలో పడి పోతాడని భయపడిన మిస్ లిడియా, "అవును చాలా బావుంటాయి." అన్నది ఆవలిస్తూ. నన్ను క్షమించండి నాన్నగారూ, తలనెప్పిగా ఉంది, నా గదికి వెళ్ళిపోతాను."

తన తండ్రిని నుదురుమీద ముద్దు పెట్టుకుని, ఠీవిగా లెఫ్టినెంట్ ని ఉద్దేశించి తల పంకించి, వెళ్ళిపోయింది. మిస్ లిడియా. మగ వారిద్దరూ వేటని గురించీ, యుద్ధాలను గురించీ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉండిపోయారు.

వాటర్ లూలో వారిద్దరూ ఒకరికొకరు ఎదురుగా పోరాడారుట; తుపాకులు పేల్చారుట; వారిలో సుహృద్భావాలు వికసించాయి. నెపోలియన్ వెల్లింగ్ టన్ బ్లూచర్ లను విమర్శించారు; జింకలనీ, గొర్రెలనీ అడవి పందులనీ వేటాడారు. రాత్రి చాలావరకూ గడచిపోయింది. వారి వద్ద ఉన్న బోర్డో వైన్ సీసా సైతం ఖాళీఅయింది. కర్నల్ గారు లెఫ్టినెంటుతో కరచాలనం చేసి ఇంత స్వల్పాతిస్వల్పంగా ప్రారంభం అయిన పరిచయం ఇంకా పెరిగేట్లు చూడాలని చెప్పాడు. ఆ తర్వాత ఇద్దరూ శయనించటానికని నిష్క్రమించారు. (ఇంకా వుంది)

* 'సగం సోల్జరు' అంటే పెన్షన్ మీద ఉన్నవాడు అని అర్థం - అ!

పెళ్ళొద్దు బాబోయ్...

15 వ పేజీ తరువాయి

నేను వెళ్ళగానే గడియారం ఒక గంటే కొట్టింది. మిగిలిన తొమ్మిదీ ఇంకా కొట్టదేం చెప్మా అని పైకి చూసాను. కొంప మునిగింది. పది వ్వరయింది. ఈ లోగా ఆఫీసరుగారు బంట్రోతు చేత ఖబురు పంపించారు పేరంటానికి రమ్మని భయపడుతూ లేచివెళ్ళాను.

"ఎందుకింత లేటయింది ?" అని దూలాల కేసి చూస్తూ అడిగాడు ఆఫీసర్ గారు.

"మా ఆవిడ...." అని ఇంకా ఏదో చెప్ప బోయాను.

"కొత్తగా పెళ్ళయిందా ?" అని ప్రశ్నించారు. ఆయన ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ.

"ఆవునుసార్" అన్నాను నేను కూడా కొంచెం పళ్ళికిలించి సిగ్గుపడుతూ.

కాని వెంటనే "ఏడిశావ్ ! నోర్ముయ్ ! వెళ్ళి పని చూసుకో, మళ్ళీ ఇలా లేటుగా వస్తే జాగ్రత్త" అనే మాటలు నేను తట్టుకోలేక ఎగిరిపోయి వచ్చి నా సీట్లో పడ్డాను.

మా హెడ్ క్లార్క్ కుచేలుడుగారు నన్ను చూసి 'ఎల్లప్పుడూ ఆరోగ్యంగా ఉండే పాపాయి' లాగ నవ్వుతూంటారు. నాకు పెళ్ళికాక పూర్వం నన్ను చూస్తే ఇంకా ఇదిగా, అప్యాయంగా (బోలెడు ఆడపిల్లలున్న తండ్రి కాబట్టి) నవ్వేవారు. కానీ అప్పటి నవ్వుకి, ఇప్పటి నవ్వుకి చాలా భేదం ఉంది.

"ఒరేయ్ అంతరాత్మా ! ఇదంతా పెళ్ళివల్ల వచ్చిన నష్టం. దీనంతకీ కారణం మన పెళ్ళాం. ఇప్పటికైనా తెలిసిందా పెళ్ళివల్ల ఎన్ని నష్టాలో" అని నా అంతరాత్మకి నచ్చచెప్ప బోయాను. కానీ వాడు కూడా మా ఆఫీసర్ గారిలా 'నోర్ముయ్' అన్నాడు.

'సరే' అని ఫైల్సుతీసి ముందేసుకుని కూర్చు న్నాను. నా ఆలోచనలకి అంతరాయం కల్గిస్తూ ఆఫీసు గడియారం ఒంటి గంట కొట్టింది.

ఆత్మా రాముడు 'నాకు ఆకలేస్తోందోయ్' అన్నాడు. 'నువ్వెవరోయ్' అన్నట్లు చూసాను. ఈ మధ్య అట్టే పరిచయం లేనట్లు "నేనా ! నేను నీ అంతరాత్మ కజిన్ బ్రదర్ని. నాకు ఆకలేస్తోంది నడు హోటల్ కి" అని నన్ను హోటల్ కి నడిపించాడు.

మండుటెండలో నడిచి హోటల్ లోకి వెళ్ళి కూర్చునేసరికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయింది. అక్కడున్న సర్వర్ ప్రియురాలికంటే అప్యాయంగా నన్ను పలుకరించి 'ఏం కావాలిసార్" అనడిగాడు.

"ఏముంది ?" అనడిగాను.

దానికి సమాధానంగా ప్రియురాలికంటే లోతైన దండకం చదివాడు. "సరే పకోడి పట్రా" అన్నాను. మంచి నీళ్ళు కూడా ఇచ్చి, ఇందాకటికంటే ఆప్యాయంగా, ప్రేమతో "ఇంకా ఏమి కావాలి సార్ ?" అనడిగాడు. వాడు అంత ప్రేమగా అడుగుతూంటే నా హృదయం ద్రవించి కళ్ళంట నీళ్ళు తిరిగాయి. వాడు నా మీద చూపించే ఆప్యాయతలో కనీసం పదోవంతు అయినా మాఆవిడ నా మీద చూపించి ఉంటే నేనీ కథ వ్రాయక పోదునేమో !

అందుకనే నా సంతోషంలో సర్వర్ని తెగ పొగిడేస్తుంటే కౌంటర్ దగ్గర అయ్యర్ చిల్లరతో సత్తు రూపాయి ఇచ్చేసేడు. ఆ సంగతి నాకు తర్వాత తెలిసిందనుకోండి. అయినా దీని కంతకీ కారణం ఏమిటంటారు ? నేను మా ఆవిడ్ని పెళ్ళి చేసుకోవడమేకదా. ఇంతలో అంతరాత్మపైకొచ్చి "ఇది నీ తెలివి తక్కువ" అని చెప్పేసి మళ్ళీ లోపలికి చక్కా పోయాడు. నేను మళ్ళీ ఆఫీసు కొచ్చేసేను.

టిఫిన్ కొంచెం దిట్టంగా పండిందేమో ఆత్మా రాముడు నిద్రొస్తోందన్నాడు. 'అయితే నా కెందుకు చెప్పడం నిద్రపో' అని కోప్పడ్డాను. నేను మళ్ళీ మాట్లాడడానికి వీల్లేకుండా అంతరాత్మ వచ్చి నాకు జోల పాడేసింది. నిద్రలో నేను ప్రొద్దుట సగం కని ఆపేసిన కల పూర్తిగా కన బోయాను. కాని కల మళ్ళీ క్లైమేక్స్ కొచ్చేసరికి మా ఆవిడ వచ్చి నన్ను కలలోనే లేపేసింది. నేను కళ్ళు తెరచి చూసేసరికి ఎదురుగా ఆఫీసు ఫైల్ ఉంది. "ఓహో ఇది కలా !" అనుకునే లోపులో మా ఆవిడ నవ్వుమొహం లెడ్జర్ గళ్ళ మధ్య నుంచి కిటికీలోంచి హీరోయిన్ లాగ కన్పించి నన్ను చూసి నవ్వడం మొదలుపెట్టింది.

ఆ నవ్వులో "ఏమండోయ్ చంద్రశేఖరం గారూ.... మీరు అస్తమానం నా గురించే ఆలోచిస్తే ఎలా ?" అనే అర్థం స్ఫురించింది. "అబ్బే నీకోసం ఎవరు ఆలోచించారు." అన్నాను. 'నాకు తెలుసులెండి' మళ్ళీ కిలకిలా నవ్వింది.

నాకు ఉడుకు మోత్తనం వచ్చి కలంతీసు కొని మా శ్రీమతి రూపం మీద 'ఇన్ టూ' పెట్టేసేను. మా శ్రీమతి రూపం చిన్న బుచ్చుకుని మళ్ళీ కనిపించలేదు.

కానీ అరగంట తర్వాత ఆఫీసర్ గారు నన్ను పిలిచి, నస్నేమీ సంజాయిషీ అడక్కుండా, తను గుక్క తిప్పుకోకుండా, పది నిముషాలసేపు నన్ను చివాట్లువేసి "మళ్ళీ ఇలాగ చేస్తే నీ కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్టు మీద నేను ఇన్ టూలు పెట్టాల్సి వస్తుంది. జాగ్రత్త !" అని చెప్పేసి, మళ్ళీ నేను ఏదో మాట్లాడి సమాధానంగా మళ్ళీ చివాట్లు తినకుండా బయటికి పొమ్మన్నాడు.

తిరిగి నా సీట్ కి వచ్చేస్తూంటే మా లేడీ టైపిస్టు నన్ను చూసి నవ్వింది. నాకు పెళ్ళికాక పూర్వం, నేను అక్కడే పనిచేస్తున్నప్పుడు అదే అమ్మాయి నన్ను చూసి నవ్వేది. కాని ఆ నవ్వుకి, ఈ నవ్వుకి చాలా తేడా ఉంది. అయితే దీనంతకీ మూాల కారణం— నేను మా సురేఖని పెళ్ళాడ్డమే.

అప్పటికి సాయంత్రం నాలుగు గంటలు అవ్వొచ్చింది. ఆఫీసు ఇంటి బెల్లు కొట్టెయ్యగానే నాకు ఇంటికి వచ్చెయ్యటం ఇష్టంలేక "ఏం చెయ్యాలి ?" అని ఆలోచించడం ప్రారంభించాను.

ఇంతలో ఆఫీసరుడు నన్ను పిలిచి ఒక అర్జంటు ఫైల్ ఇచ్చి ఏదో రెఫర్ చేసి స్పెషల్ డ్రాఫ్టు ఒకటి తయారు చెయ్యమన్నాడు అర్జంటుగా. మామూలప్పుడయితే నే నందుకు నాసుక్కునే వాడినేమో. అప్పుడు మాత్రం ఆఫీసర్ని ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపించింది. ఎందుకంటే నాకు తొందరగా ఇంటికి వెళ్ళడం ఇష్టంలేదు. అప్పుడే ఇంటికి వెడితే మా ఆవిడ్ని సినిమాకి తీసుకు వెళ్ళాలి. "నేనంటే అంత లక్ష్యం లేనప్పుడు

పెళ్ళొద్దు బాబోయ్...

నేనెందుకు తీసుకు వెళ్ళాలి ?" అని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకున్నాను. నేను అడగకపోయినా అంతరాత్మ వచ్చి 'నువ్వు తప్పించుకోలేవు" అని వార్నింగ్ ఇచ్చి మళ్ళీ వెళ్ళిపోయాడు.

మొత్తానికి ఆఫీసర్ చెప్పినపని ఖచ్చితంగా చేసేసి ఓవ్ చూసుకునేసరికి ఏడు గంటలయింది 'హమ్మయ్య' సినిమా గండం తప్పిందనుకుని బయటపడి ఇల్లు చేరుకునేసరికి మరో అరగంటయింది.

తలుపు కొట్టాను. సమాధానం రాలేదు. ఓపికపట్టి అలాగే మరో రెండు సార్లు కొట్టాను. మూడు నిముషాలు గడిచేయి. కానీ తలుపు తెరవబడలేదు. మరో రెండు నిముషాలు గడిచాక తలుపు తీసింది మా శ్రీమతి.

చక్కగా అలంకరించుకుని ఉంది. 'ఎన్నడూ లేనిది ఏమిటీ వింత!' అని నేను ఆశ్చర్య పోయాను కానీ మా ఆవిడ మొహంలోని చిరాకు నా ఆశ్చర్యాన్ని అణచివేసింది. సినిమా కోసం కాబోలు ఈ సింగారం అని నేను కనిపెట్టేసేను. రాబోయే 'కోల్డ్ వార్'ని తలుచుకుని నా గుండె గుభిలుమంది.

అయినా నే నెందుకు దొరికి పోవడం అని సగం చదివి అట్టే పెట్టేసిన ప్రొద్దుటి పత్రిక తీసి పూర్తి చెయ్యడం ప్రారంభించాను. మా సురేఖ ఏమీ మాట్లాడలేదు నేను అంతకంటే మౌనంగా ఉన్నాను. పత్రిక తిప్పుతున్న పేజీల చప్పుడు మాత్రం వస్తోంది. మా ఆవిడ కొరకొరా చూసింది. ఈ తతంగం అంతా అయ్యేసరికి ఎనిమిదిన్నరయింది.

రాత్రికి ఇక 'పస్తు' కాబోలు అన్నాడు. ఆత్మారాముడు. దానికి నేనేం చేస్తాను. అందుకనే కాబోలు మా ఆవిడే ముందు మాట్లాడేసింది, ఏమని— 'నేని రాత్రి వంట చెయ్యను' అని.

నాకు నిజంగా బహిరంగంగా వచ్చేసింది కోపం. లేచి నుంచుని "ఐతే నేను హోటల్‌కి పోతా" అన్నాను. సర్వర్ ఆప్యాయత గుర్తు తెచ్చుకుంటూ

"వెళ్ళేటప్పుడు క్యారియర్ పట్టుకుని మరీ వెళ్ళండి." అని ఆర్డర్ జారీ చేసింది శ్రీమతి జరీచీరకేసి చూసుకుంటూ. కోపంగా సురేఖ కేసి చూసాను. నిజంగా చాలా అందంగా ఉంది. నా హృదయం ఒక్కసారిగా కరిగి పోయింది.

అయినా అలా మెత్తబడ కూడదని "అదేం లాభంలేదు. చేస్తే వంట చెయ్యి, లేకపోతే నేను హోటల్‌కి పోతాను. క్యారియర్ తీసుకు రావడానికి నేనేం నౌఖర్నికాదు" అన్నాను. అనేసిన తర్వాత అంత బింకంగా ఎలా అనగల్గానా అని నాకే సందేహం వచ్చింది.

ఆడవాళ్ళకి అమితమైన అందుబాటులో ఉన్న విద్య— ఏడువడం. అందుకనే అతి సుళువుగా మా ఆవిడకి కళ్ళంట నీళ్ళు తిరిగాయి. ఎందుకోగాని నేను కూడా కళ్ళు తుడుచుకుని క్యారియర్ పట్టుకెళ్ళి హోటల్‌కి వెళ్ళి భోజనం తీసుకొచ్చాను.

'ఇటువంటి సమయములలో గంభీర రసము పోషించవలెను' అని అదేదో పుస్తకంలో చదివినట్టు జ్ఞాపకం వచ్చి ఇంకా అలాగే ముఖావం వహించి భోజనం పూర్తి చేసేను.

అప్పటికీ పూరుకోకుండా "హోటల్ భోజ

...ం చాలా బాగుంది" అని రెండుసార్లు చెప్పాను. ఇంకా వినపడలేదేమో అనే అనుమానంతో మళ్ళీ ముఖ్యం మూడోసారిగా "హోటల్ భోజనం చాలా బాగుంది" అని చెప్పబోయాను.

అంతే ! దానితో మా ఆవిడ తప్పుమని తోక తొక్కిన త్రాచులాగ లేచింది. నాకు మతి పోయింది. అప్పుడు ఇంక ఆకులు పట్టుకుని లాభంలేదు, చేతులు కాలిపోయాయి.

'మీకంత హోటల్ భోజనం బాగుంటే నేను మా నాన్నదగ్గరికే పోతాను. మీరు హోటల్లోనే భోంచేస్తూ కూర్చోండి" అని పెట్టె తెరచి అందులో భద్రంగా దాచుకున్న, నేను తనకి రాసుకున్న ప్రేమలేఖలన్నీ తీసి నా ముఖాన్న విసిరి కొట్టి — తన బట్టలన్నీ అందులో అదరా బాదరాగా సర్దుకోవడం మొదలు పెట్టింది.

జరగబోయే కథ నా కళ్ళ ముందు సినిమా రీలులాగా కనిపించసాగింది. మా మామయ్య (అగ్గి రాముడు) వస్తాడు. తన కూతుర్ని (నా పెళ్ళాన్ని) నేను కష్టపెట్టినందుకు బహుమతిగా నా చెంప (అంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు) ఛెళ్ళు గొట్టి అంతే గాకుండా చావగొట్టి, నవ్వులు మూసి, పైగా వాళ్ళ వూళ్ళోకి తీసుకెళ్ళి వూరేగిస్తాడు. అత్తవారు పడిన పతి నక్కుడాయిని చూసి అమ్మలక్కలు ముక్కుమీద వేలేసుకున్నట్టు అప్పుడు నన్ను చూసి అయ్యో అన్నలంతా జాలిపడతారు.

అది తల్చుకుంటే నాకు వళ్ళు జలదరించింది. కథ అలాగయితే బాగుండదని కాబోలు నా అంతరాత్మ నా నోరు మూసి పైకి వచ్చి మా ఆవిడ్ని బతిమాల సాగింది. దాంతో మా ఆవిడ కొంచెం శాంతించింది. శాంతించినట్టు ఉదాహరణగా "పోతే పదండి, సెకండ్షోకి వెళ్దాం" అంది.

నేను 'వద్దు' అనడానికి వీల్లేకుండా నా అంతరాత్మ నా నోరు ఇంకా మూసేసి ఉంచింది. రిక్షా పిలిచింది. సినిమాకి బయల్దేరాం, నేనూ, నా అంతరాత్మ, మా ఆవిడానూ. ఆత్మారాముడు నిద్రొస్తోందని ఇంట్లోనే ఉండి పోయాడు.

సినిమా హాలు దాకా వచ్చాక "నే నెందుకు మధ్యలో" అని అంతరాత్మ మాయమైపోయాడు.

నేను ఇందాకటి గంభీర రసాన్ని మళ్ళీ పోషించ సాగాను. సినిమా మొదలు పెట్టేరు. మా ఆవిడ సినిమా చూడటంలో లీనమై పోయింది. నాకు మటుక్కి మధుర స్మృతులేవో జ్ఞాపకం రాసాగాయి. మనోడైరీ వెనక్కి తిప్పి చూసాను.

ఒకరోజు సాయంత్రం— నాకు పెళ్ళికాక పూర్వం నేను మా మామయ్య గారింటికి సెలవులకి వెళ్ళినప్పుడు నేను నా 'ప్రేమరదలు' సురేఖా సినిమాకి బయల్దేరాం.

"ఏ సినిమాకర్రా !" అనడిగింది వాళ్ళ బామ్మ మరియు మా అమ్మమ్మ. మరేదైనా సినిమా అంటే కోప్పడుతుందని ఆ మధ్య తను చూసిన 'శ్రీరాములవారి చరిత్ర'కి అని చెప్పాం. "పోతే నేనూ వస్తాను. మళ్ళీ చూడాలి" అంటూ ఆవిడ కూడా బయల్దేరింది.

"చచ్చాంరా" అనుకున్నాం, నేనూ, సురేఖా, ఇంతలో మళ్ళీ ఏమనుకుందోగాని "నేనురాను. మీరు వెళ్ళండి" అని చెప్పి ఆవిడ హరికథా కాలక్షేపానికి వెళ్ళిపోయింది.

తర్వాత నేం సినిమాకి వెళ్ళాం. ఆసినిమా ఏమిటోమాఇద్దరికీ కూడా జ్ఞాపకం లేదు. సినిమా ఇట్టే అయిపోయింది. తిరిగి ఇంటికివచ్చేసాం.

"సినిమా ఎలా ఉందిరా?"అనడిగిందిఅమ్మమ్మ.

"చాలా బాగుంది బామ్మా" అని చెప్పేసింది సురేఖ.

ఆ విధంగా ఆ రోజు సుఖాంతంగా గడిచి పోయింది ఇంతలో అసలు సినిమా ఇంటర్వెల్ అయింది. నన్ను నేను చూసుకుంటే— మా ఆవిడకి చాలా ఆనుంగాగా కూర్చుని ఉన్నాను.

లాభంలేదు కరిగి పోతున్నా ననుకుని బింకంగా, దూరంగా జరిగి కూర్చున్నాను. మొత్తానికి మరో గంటన్నరలోగా సినిమా అయిపోయింది.

రిక్షాలో దూరదూరంగా కూర్చునే ఇల్లు చేరుకున్నాం. అదే రసాన్ని కనీసం మరొక్క వారం రోజులైనా పోషిస్తేనే గాని పరిస్థితులు అదుపులోకి రావటం కష్టసాధ్యమని నాకు నేనే ఉద్బోధించుకున్నాను.

ఇంటికొచ్చి బట్టలు మార్చుకుని మా శ్రీమతి నిద్రపోయేవరకూ ఇందాకటి వత్రికే మళ్ళీ ఒకసారి 'రివిజన్' చేసుకున్నాను. తరువాత నేను కూడా నిద్ర కుపక్రమించాను.

అలాగే పడుకొని ఆరోజు దినచర్య అంతా ఒక్కసారి నెమరు వేసుకున్నాను. నేను సమంజసంగా వ్యవహరించానని నాకు నేనే ధైర్యం చెప్పుకున్నాను. "ఇంకా ఇల్లాగే వ్యవహరించాలని" 'నేను' నాకు చెప్పింది.

అయినా ఎందుకో మళ్ళీ మనసు మా ఆవిడ మీదకి పోయింది. "పాపం" అని జాలివేసింది. "నేనింత క్రూరంగా ప్రవర్తించినందుకు బాధ పడిందేమో" అని అనుమానం వచ్చింది.

ఏం చేస్తోందో చూద్దామని ఆమెకేసి తిరిగాను తను కూడా ఇటుతిరిగి నన్ను చూసి నవ్వింది. "మీ మనస్సుని కష్టపెట్టానా" అన్నట్టు.

నేను ఈ ప్రపంచంలో దేనికైనా సరే సమాధానం చెప్పగలను. కానీ ఆ నవ్వుకి మాత్రం ఎదురు చెప్పలేను. నా గంభీరత దెబ్బతింది. అంతే! నేను పూర్తిగా కరిగిపోయాను — ఇప్పటికి కథ సుఖాంతమేకాని.

మళ్ళీ తెల్లవారబోతోంది. నిన్నటి అసంపూర్ణ స్వప్నమే మళ్ళీ వచ్చింది. నిన్నటి లాగే మధ్యలో మా ఆవిడ వచ్చి నన్ను ఈ కథ రెండో పేరాగ్రాఫ్లో లాగ నిద్రలేపేసింది.

"మనిద్దరి కథ మళ్ళీ మొదలు" అన్నాను.

"కాదు. మనిద్దరం త్వరలో ముగ్గురం. అవబోతున్నాం" అంది తియ్యగా—

నేను ఆక్షణంలో సంబర పడబోయాను. కాని ఇక మీదట కథ ఇంకెంత కష్టంగా ఉంటుందో అని భయంవేసి, మరు క్షణంలోనే భవిష్యత్లో పడబోయే బాధల్ని తలుచుకుని ఏడవటం మొదలు పెట్టాను. ఇవన్నీ తెలియని మా ఆవిడ నేను తన్మయుణ్ణయి పోయానని అపోహ పడింది.

కాబట్టి నా స్వానుభవముతో, బ్రహ్మచారి సోదరులకి ఇచ్చే సలహా ఏమనగా :— మీరు మాత్రం ఈ సంసార సాగరంలోకి దూకకండి. (చూశారుగా నా బాధలు) ఈ బాధలు తప్పించుకోవాలంటే మీరు ఇప్పుడే అనెయ్యండి. "పెళ్ళొద్దు బాబోయ్" అని ★

"ఛీ! పో అన్నయ్యా ...." వసంత సిగ్గుపడి పోయింది. అంటే దాని భావం "యిష్ట" మే నన్న మాట. "ఛీ! దొంగకానా ...." అన్నాడు భాస్కరం ఆప్యాయంగా—వసంత "ఉండు.... అమ్మని కాఫీ యిమ్మని తెస్తా" నని వెళ్లిపోయింది.

భాస్కరం ఆలోచనలో పడ్డాడు. తాను చూడ వచ్చిన యీ పెళ్లి సంబంధానికీ, వసంతకు చూసిన

ప్రేమకు పగ్గాలు

12-వ పేజీ తరువాయి

పెళ్లి సంబంధానికీ ఎక్కడో బాదరాయణం ఉండి ఉండాలని తోచింది. ధనమ్మగారి మాటలు, అందు లోని "చెలాయింపూ" చూస్తే రాఘవేంద్రరావు

ఆమె "మాటాడమంటే ఆడతాడూ, వద్దూ అంటే మానేస్తాడూ అని తోచింది — అయితే "ధనమ్మ కెందుకూ నామీద వింత ఆపేక్ష .... కొంపతీసి—రేపు నన్ను చూడమనే పెళ్లికూతురు ఈమె కూతురు కాదుగదా ?" అనుకున్నాడు.

వసంత కాఫీ కప్పుతో వచ్చి, అన్న తదేకంగా పరధ్యానంలో పడిపోడం గమనించింది. దగ్గరిగా వొచ్చి "అన్నయ్యా" అని పలకరించింది. ఆమె చూపులో వాత్సల్యమూ, ఆపేక్షా తొణికిసలాడినయ్... ఉలిక్కి పడ్డాడు భాస్కరం. కాఫీ కప్పు అందుకున్నాడు— "నీకు ఇప్పుడు పెళ్లి చేసుకోడం ఇష్టంలేదుకదూ ?" పెద్ద ఆరిందాలాగ అడుగుతున్నది వసంత.

భాస్కరం మాటాడలేదు. అటుకేసి తిరిగి చూడనేనా లేదు.

అన్నయ్య మౌనంలో తాను వూహించినకన్నా యెక్కువ విపరీతమే ఏదో ఉన్నదని భావించింది వసంత—మెత్తగా అడిగింది.

"అన్నాయ్ ! ఓ మాట అడగనా ?"

"ఊఁ."

"నాతో చెప్పకూడదా ? నే నమ్మతో చెప్పు తానుగా."

"అది కాదమ్మాయ్ ! నన్ను నమ్ము. ఇందులో పెద్ద ఇదేమీ లేదు"— భాస్కరం పొడిగా నవ్వి అసలు సంగతి తప్పించా లనుకున్నాడు. "చూడు నీకు పెళ్లి చేయాలి—అదీ తొందర మొదట .... అలాగే నాకు యీ చదువు పూర్తవ్వాలి—అదీ తొందర నాకు .... అదీ గాకండా నాకు ఒక గుదిబండను కడితే ఎలా చెప్పు ?" పైగా ఉద్యోగం పురుష లక్షణం— అది చేస్తూంటే అప్పుడూ పెళ్లి ...." మళ్లీ నవ్వాలని ప్రయత్నించేడు. "పెళ్లి అంటే ఖర్చుతో పని" అన్నాడు. "బాగుంది అన్నయ్యా ! .... ఖర్చు లవుతాయని పెళ్లిళ్లు మానుకుంటారా ? .... అదీ గాక, వొదినె వస్తే ఉత్తచేతులతో రాదుకదా ? ...." అన్నది అమాయకంగా వసంత.

"కట్నం కానుల పేరిట ఒకరి కొంప గుల్ల చేయడం నా కిష్టంలేదు చెల్లీ" ఆవేశంగా అని, మళ్లీ వసంత నొచ్చుకున్నదేమో నని బాధపడ్డాడు భాస్కరం.

వసంత చురుక్కున చూసింది.

"కట్నం వొద్దని చెప్పేవాళ్లకి యివ్వకూడదని తెలియాలిగా ...." అడిగింది.

ఆ అమ్మాయి కంఠంలోని తీవ్రతకి భాస్కరం చకితుడయ్యాడు — 'పసిపిల్ల' దీని మనసు అనవ సరంగా నొప్పించాననే కించపడ్డాడు కూడా ....

"మరి కట్నం పేరిట మీ రెందుకు నా నెత్తిన యిన్ని వేలు గుమ్మరిస్తున్నారు .... ? ఆదర్శమంటే నీ ఒక్కడిదేనా ? అన్నాయ్ !! నీ దగ్గర ఒక శాస్త్రం నాకో న్యాయమూనా ?"

ఏమనగలడు భాస్కరం !

ఏమన్నా, సూటిగా శూలంలా తన ఎదను గుచ్చు కుంటున్నది వసంత. అదీగాక ముక్కుపచ్చలారని తన వసంతేనా ? యిన్ని ప్రశ్నలు—నిన్నటిదాకా అడ్డ మైన పుస్తకాలు చదవ్వొద్దని తనచేత చీవాట్లూ దెబ్బలు తిని ఏడ్చిన చిన్న పిల్ల వసంతేనా ? ఇంత లేసి ప్రశ్నలు వేస్తున్నది ! "ఆడపిల్ల లెంతలో ఎదిగిపోతారు!"

అందుకన్ని అతను మాట—తీరే మార్చాడు. "అది సరే ! మొదట యిది చెప్పు .... మీ

అన్నయ్య పరీక్ష ప్యాసవ్వాలా ? అక్కరలేదా ?"

"మహారాజులా ఫస్టుక్లాసులో ప్యాసవ్వాలి ...."

"మరి చదువుకోనా? మీ వొదినెగారు వస్తే ఆమెగారి సేవే చేసుకోనా ?"

"రెండూను" నవ్వింది వసంత. మిల మిలా మెరిసే కళ్ళతో చిలిపిగా అన్నయ్యను చూసి.

"ఉహూఁ! రెండూ కుదరవు .... అందాకా పెళ్ళి ఆగాల్సిందే .... లేపోతే నా పరీక్ష కొండెక్కిపోతుంది.." భాస్కరం అనునయంగా చెల్లెలి చెవి దగ్గరగా వొచ్చి చెప్పాడు.

"అన్నీ అబద్ధాలు ...." వసంత అన్నయ్య వాదాన్ని కొట్టిపారేసింది. "ఐతే నీ పెళ్ళిదాకా నాదీ వద్దు .... ముందస్తుగా చెప్తున్నా .... అనక అమ్మ దగ్గిర నన్ను ఉరిమి చూడొద్దు .... తిడితే కూడా ఒప్పుకోను .... ఏడుస్తా నంతే" చరచరా పెన్నూ, పేపరూ తీసుకొని పారిపోయింది వసంత.

"ఏం బాధ వచ్చిందిరా బాబూ !"

అనుకోని పిడుగు పడ్డట్లయింది. "ఇదేం అన్యాయం .... వాళ్ళు పెళ్ళి వొద్దు మొర్రో అంటే వాళ్ళూ వొద్దంటుంది మంకుపిల్ల" విసుక్కున్నాడు భాస్కరం. "పిన్ని చెబితే అదే వింటుందిలే" అనుకున్నాడుకాని, పిన్నితోనా?—"బాబోయ్! అది పిన్నికి మొదటే అన్నయ్య పెళ్ళి వొద్దన్నాడే, పిల్లను చూడనన్నాడే అని చెప్తేనో"—భాస్కరం భయపడ్డాడు. "పిన్నికి కోపం వస్తుంది" అని గుండెల్లో రాయి పడింది.

"ఛా ! ఛా ! వసంత పెంకెదై పోయింది. నా పెళ్ళికీ, దీని పెళ్ళికీ ముడెందుకూ ?"

"పైగా కట్నం ఇవ్వకుండా ఎలా ?" భాస్కరం ఎంత ఆలోచించినా, వసంతను ఒప్పించడం ఎలాగో తోచలేదు.

"ఆ పెద్దమనిషి ఎవడో గాని, "అయ్యా! మీ అబ్బాయికి మా అమ్మాయిని కట్న మడగకుండా చేసుకోండి" అంటే వింటాడా ? ...."

బహుశా వసంతకు పిన్ని చెప్పివుండాలి. పిన్ని రెండు మూడుసార్లు అన్నది కూడా "ఇంత ప్రయోజకుడైన కొడుకు, మూడు మూర్తులా అందమైనవాడూ ఉండి—కూడా జానకమ్మ బిగిసి, కట్నం ఎక్కువ రాబట్ట లేదూ అంటే సాటివారితో ఎలా గండీ తల ఎత్తుకోడం?" అని సుబ్బారావుగారితో. "అదీగాక వసంతకు చేసిన కంటే ఘనంగా భాస్కరు పెళ్ళి చెయ్యాల్సిందే" నంటుందామె.

"వసంతకు ధనమ్మగారు చూపిన యీ సమ్మంధంలో ఏదో గుంభన ఉన్నది" అనుకున్నాడు. భాస్కరం కాని ఆలోచనలు, ఆందోళన తరగలేదు. ఎద మరిగి కాగిపోయింది.

"అబ్బా ! చిన్నప్పట్నించీ యీ పిల్లకి హఠం అలవాటు చేశాం....అది నేను పెళ్ళికి ఒప్పుకుంటే గాని, ఇక పెళ్ళికి లొంగదు" చెల్లెలిని తిట్టుకున్నాడు.

పోనీ, పద్మావతిని తాను ప్రేమిస్తున్నానని చెబితే .... "అమ్మయ్యో ! ఇంట్లో అందరూ త్యాగమూర్తులే .... ఊఁ అంటే చాలు; పిన్ని నిరశనవ్రతం .... ఉపవాసదీక్షా పడుతుంది .... కోపంతో నూతిలో పడిపోతానంటే ...."

పద్మావతి విషయంలో జానకమ్మ సుముఖమవుతుందనే ఆశ ఎందుచేతనో భాస్కరానికి కలుగనే లేదు. అందు కారణాలు ఒకటి కాదు; అనేకం ఉంటాయని అతని అంతరాత్మ ఘోషిస్తూనే ఉన్నది.

"వసంతకు యీ సమ్మంధం అన్నివిధాలా నప్పింది. కుర్రవాడు దానికి నచ్చాడూ .... తలిమ్మాని అమ్మకీ నాన్నగారికీ నచ్చాయి.... ఇది జరిగితీరాలి" అనుకున్నాడు. ఉద్వేగంగా లేచి అటూ యిటూ పచార్లు మొదలుపెట్టాడు.

చటుక్కున ఏదో స్ఫురించినవాడిలా పిన్ని దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

"నేను అట్లా బయటకు పోయివస్తాను పిన్నీ!" అన్నాడు.

"పోయి రా!.... ఉండు. దీపం పెడతా; మొహం చూసి పో....లేకపోతే ఏ మొహం చూస్తావో యేమో" నని ఆమె దీపం వెలిగించి పుస్తెలు తీసుకొని కళ్ళ కద్దుకుని భాస్కరం తన మొహం చూసే దనుకున్నాక, వంటయింటిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

"త్వరగా రా" అని కేకేద్దా మనుకుని "పోనీ వెళ్ళనీ; వాడికి తెలియదా ? వాడే వచ్చేస్తాడు" అని వూరుకుని వంటయింటి పనులలో నిమగ్నమై పోయింది.

అదింకా దీపాలవేళ కాదు గాని, భాస్కరం ఆవిడ మొహంలోనికి భక్తి విశ్వాసాలతో చూశాడు. "తనా? వాళ్ళు అపకారం చేస్తున్నదేమో నని నేను అనుకున్నాను?" భాస్కరం, పిన్ని గురించి అలా ఆలోచించినందుకు సిగ్గుపడ్డాడు.

"తల్లి తనకు చెరుపు చేస్తుందని భావిస్తున్నానా ?" తిట్టుకున్నాడు భాస్కరం. కాని తను పద్మావతి గురించి చెప్పలేదు.

రోడ్డుమీద నడుస్తూ వున్నా, పిన్నిని రేపటి తనకు చూడబోయే పెళ్ళి-సమ్మంధం నుంచి విముఖురాలిని చేయడం ఎలా అన్నదే అతని ఆలోచన.

వసంతకు పిన్నికి నచ్చిన సమ్మంధం అయిపోయిందా ? ఇక తాను బయటపడవచ్చును—కాని జానకమ్మకు దూరంగా వెళ్తూ ఆలోచిస్తున్నాడే తప్ప, భాస్కరం ఎదుటపడితే ఏమీ బదులు పలకలేదు.

కాని వంటయింటపనులు చక్కబెట్టుకుంటున్న జానకమ్మగారికి కూడా ఏ పనీ చేతబట్టటంలేదు. ఆమె "తన గురించి ఏమీ పసిగట్టలేదూ" అనుకున్న భాస్కరం కేవలం అనుభవశూన్యుడే. ఆమె ఆలోచిస్తూనే ఉంది.

"ప్రాయంలో ఉన్న ఏ పిల్లవాడేనా సరే ! సరి స్త్రీలల దృష్ట్యైనో లేక సిగ్గువల్లో కాస్త ముందు వెనుకా ఆడినా, వివాహమంటే కుతూహలం చూపక మానడు—ప్రాయంలో ఉన్న ఏ పిల్లా ఐనా పెళ్ళి అంటే చెక్కిళ్ళు కందిపోగా సిగ్గు పడకనూ మానదు .... కాని భాస్కరు పెళ్ళి అంటే మొహం చిన్నబుచ్చుకుంటున్నాడు" అదే ఆమె అనుమానానికి కారణం. "ఏమో బాబూ !" అని గట్టిగానే అనుకుని ఆమె భయపడ్డది.

"వీడు ఏ నీతిమాలినదాన్నో, కులంచెడిదాన్నో చూసి దాని వలలో పడకుండా కాపాడు భగవంతుడా ?" అని మనసా కోరుకున్న దామె.

ఓ పంతులుగారు నా కన్నీ తెలుసననుకునేవాడు. ఓ కుర్రాణ్ణి ప్రశ్నించాడు. "ప్రపంచంలో కెల్లా బుద్ధిహీను డెవ్వరా ?"

"అన్నీ తెలుసుననుకునేవా డండీ" పక్క బెంచీలోంచి సమాధానం వచ్చింది మెల్లగా.

10

ఆకాశాన లాలిమ .... కొండ అంచులనీలిమ నిండి శోభాయమానంగా ఉన్నది. ప్రకాశం—బ్యారేజి దగ్గర సాయంతనపు సంధ్యకాంతు లింకా కరిగి పోనని దీపాలు వెలవెల బోతున్నాయి. అది విజయవాడ నగరం.

కాస్త ప్రశాంతంగా ఆలోచించుకుందామని భాస్కరం పూలమొక్కలున్న పార్కును ! దాటి, లాకుల కవతలి ప్రక్కకు వెళ్ళాడు. వెనుకటి రోజుల్లో డేంజరులైటు ఉండే రాతి—తిన్నె మీదకు వెళ్ళి చతికిల బడ్డాడు.

కృష్ణమ్మ నిద్దురబోయే ఏనుగులా ఉన్నది ఒక క్షణంలో—మరు క్షణంలో సంధ్యాకాంతులు మెరుగు వేసే కపిల గోవులా ఉన్నది. అటు కాస్సేపూ, ఆకాశం లోకి కాస్సేపూ చూశాడు భాస్కరం.

"రేపు ఎలాగేనా యీ సమ్మంధం [illegible] తప్పించుకోవాలి .... " అదే ఆలోచన.

"పోనీ, చూసి నచ్చలేదంటే సరిపోతుంది" అని సరిపుచ్చుకున్నాడు.

కాస్సేపు దూరాన కదిలి వచ్చే కార్ల హెడ్ లైట్లు విరజిమ్మే కాంతిపుంజ విన్యాసాల్ని చూశాడు. ప్రకృతికాంత జార్చుకున్న తాలి—చీకటి మేలి ముసుగునూ చూశాడు.

"రేపటి పెళ్ళిచూపులకీ, వసంత సమ్మంధానికీ ఏదో ముడి ఉంది" అన్న అనుమానమే వెంటాడుతున్న దతణ్ణి.

లేచి నడక సాగించాడు ఆ ఆలోచన నించి పారిపోదామా అన్నట్లు.

"ఇంతకీ పద్మకు సీటు దొరికిందో లేదో ? అన్నట్లు సురేఖ మళ్ళీ అగుపించనే లేదు. ఆ పిల్ల కూడా యూనివర్సిటీకి వస్తుందేమో ?" ఈ ఆలోచనలన్నీ తన నుంచి తాను పారిపోయేటందుకు చేసే ప్రయత్నాలే.

అంతలో .... వెదుకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లు 'సురేఖ' అగుపించింది. పూలమొక్కల బారు ప్రక్కనే ఉన్న పచ్చికలో కూచున్న దామె. ప్రక్కనే ఒక పది—పన్నెండేళ్ళ కుర్రవాడు ఒకడు ఉన్నాడు — వాడి ఆట ధోరణిలో వాడున్నాడు. ఆ అమ్మాయి మాత్రం ఎటో దీర్ఘంగా చూస్తున్నది.

ఆ ఇద్దరిలో మొదట ఎవరు ఎవర్ని "నమస్కార" మని పలకరించుకున్నారో చెప్పలేం గాని, ఆ ఇద్దరూ ఒకర్నొకరు గుర్తించి పలకరించుకున్నారు—ఆమె లేవబోయింది. "ఫర్వాలేదు కూచోండి—నేనూ కూచుంటా" నని కూర్చున్నాడు కాస్త ఎడంగా భాస్కరం.

ప్రేమకు పగ్గాలు

"పద్మావతి ఉత్తరం రాసిందా ?" ఆమె అడిగిన తొలి ప్రశ్న అది.

"మీ కేమని రాసింది ?" అదీ జవాబు.

అంటే పద్మ గురించి తప్ప, పద్మ ద్వారా ఏర్పడిన మైత్రి గురించి తప్ప సంభాషించు కునేందుకు హక్కు లేదన్నట్లు సాగింది వాళ సంభాషణ.

పద్మావతి గురించి మాట్లాడుతూనే "అయితే మీ రీ వూళ్లో ఉండి సరాసరి యిట్నుంచే వాళ్తేరు బయలుదేరుతారా ?" అనడిగాడు భాస్కరం.

"లేదండీ, పద్మా—వాళ్ల వూరు వెళ్లాలి అను కుంటున్నాను. ఒక్క వూటేనా వచ్చితీరాలీ అంటున్న దది ... కాని, శనివారందాకా యిక్కణ్ణించి కదల కూడదని మా "ఆంటీ ఆర్డర్." నవ్వింది సురేఖ— అంతలోనే తల దించుకుని ఒక గడ్డిపరకను త్రుంచి వ్రేలికి చుట్టుకుంది.

"ఎందుకో .... ?" అప్రయత్నంగా ఆ ప్రశ్న అతని నోటినుంచి జారిపోయింది—"పరాయి ఆడ పిల్లకదా"— ఆ అమ్మాయి నా ప్రశ్న వేయడానికి ఏ సభ్యత అడ్డుపడ్డదో గాని, అతను నాలిక్కరుచు కొన్నాడు.

సురేఖ పచ్చని పసిడి ఛాయ కందిపోయింది. ఐతేనేం, అభిమానమూ, ధైర్యమూ పుంజుకుని బరువైన కనురెప్పలెత్తకుండానే "మా దొడ్డమ్మ యిష్టం" అందామె.

"సరే" నన్నాడు భాస్కరం.

ఈసారి తా నొక గడ్డిపరక త్రుంపి నోట బెట్టు కుని. ఆ పిల్ల వేలితో పచ్చికమీద గీతలు గీసింది. ఆ యిద్దరు మాటలాడుకోడం — తీరు గమనిస్తే, తాము అనబోయే మాటల్లో ఎటువంటి చనువూ ధ్వనించడం మంచిదికాదూ అనే నిర్ణయం కని పిస్తుంది — చనువు పరస్పరం తీసుకోగల ధైర్యం ఎవ్వరిలోనూ లేదు.

అతని ఉద్దేశంలో సురేఖ పరాయి పిల్ల—ఆమె ఉద్దేశంలో అతను తన స్నేహితురాలి స్నేహి తుడు—రేపు 'పద్మావతి', వాడు, కావల్సినవాడు. తా నే మాట అంటే ఆమె అపార్థం చేసుగుంటుందో, సభ్యతా—విరుద్ధమైన, నీతిబాహ్యమైన యే మాట తన నోటివెంట జారుతుందో నన్న అనుమానం తరువాత వచ్చే నాలుగు వాక్యాలే వారి సంభాష ణలు. అదిగాక ఆ పార్కులాంటి జాగా చిన్నది; రద్దీ జాస్తి. అందరి కళ్ళ వీళ్ల మీదే. దానికి తోడూ అటూ యిటూ పరుగెడుతూ పిల్లలు దొంగాటలూ అవీ ఆడుకుంటున్నారు.

భాస్కరం లేద్దామా అనుకున్నాడు—కాని సురేఖ యేమనుగుంటుందో నని—మౌనంగా గడ్డి తుంపుతూ కూచున్నాడు. సురేఖ కూడా ఇంచు మించు అదే అవస్థలో ఉంది.

అంతలో మాసిన మనిషి ఒకడు వచ్చి "రాండి అమ్మాయిగారు ! అమ్మగారు మండిపోతది" అన్నాడు సురేఖ నుద్దేశించి.

భాస్కరం విస్తుపోయాడు !

"అదుగో ఆ చంద్రాన్ని పిలువు పోదాం !" అన్నది సురేఖ లేచ నుంచుస్తూ.

భాస్కరంకేసి చూసి "ఎక్స్ క్యూజ్ మి" అన్నది. భాస్కరం కూడా లేస్తూనే ఆ మాసిన మనిషికేసి

చూసి "ఏవ రితగాడు?" తనలోనే తను అనుకున్న ట్నడిగాడు.

"మా రిక్షావాడు....అంటే మా దొడ్డమ్మగారికి సొంత రిక్షా ఉందిలెండి .... " అన్నది సురేఖ జారిన పయుటను భుజంమీదికి లాక్కుంటూ.

ఆమె, రిక్షావాడు చంద్రాన్ని తీసుకునివస్తూ ఉండటం గమనించింది. అంతలోనే ఏదో జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నట్లు భాస్కరాన్ని ఉద్దేశించి "మీరు కూడా అటు గవర్నర్‌పేటకేసి రావాలిగదూ!" అన్నది మొహమాటపడుతూ.

భాస్కరం నవ్వేడు .... ఆమె ప్రశ్నలోని అంతర్యం గ్రహించాడు. అందులో మొహమాట పడవలసినదేమీ లేదని ధ్వనించేటట్లు "రావాలి కాదు పోవాలి అనండి" అన్నాడు. "కాని యిదో .... ఓ ఫ్రెండు వస్తానన్నాడు .... వాడి కోసరం చూస్తున్నా" నన్నాడు నలుదిక్కులా, కలియ జూస్తూ. "ఫ్రెండు" అన్నాడే గాని అతని ఆకారం ఎటువంటిదో, ఏమి నామధేయమో అతగాడే వూహించుకోలేదు.

"సరే, ఐతే నే పోవా మరి .... పద్మావతితో చెపుతా లెండి మీ రగుపించారని" అంటూ, సురేఖ రెండు చేతులూ జోడించింది.

భాస్కరం కూడా నమస్కారం చేసి, ఏదో అన బోయు అంతలోనే మాటలు మింగేశాడు. సురేఖ మందగమనయై 'చంద్రం' అనే కుర్రవాడి చెయ్యి పుచ్చుకుని రిక్షా దాకా వెళ్లిపోయింది. ఆమె రిక్షాఎక్కేక.అది వెళ్లిపోయేదాకా అటే చూస్తున్నాడు భాస్కరం.

ధనమ్మగారికి రిక్షా ఏం ఖర్మ .... కారు ఉండ వల్సిందే .... కాని "రిక్షా చాలు తనకి" అనుకున్న దామె.

సురేఖ–రిక్షా మలుపు తిరిగిపోయిన తరువాత భాస్కరం అక్కడే చతికిల బడ్డాడు. "ప్రయివేటు రిక్షా ఉన్నదే వీళ్లకి, వీళ్ల దొడ్డమ్మగారికి ఏం ఉద్యోగం చెపుమా" అనుకున్నాడు. "ఒకవేళ రిక్షాల గారేజీ ఉందేమోలే" ననుకున్నాడు. "మొత్తానికి సురేఖ చాలా చక్కని అమ్మాయి, చురుకైంది" అని అనుకోకుండానే తలపోశాడు.

"ఇంతకీ తనకు 'ఫ్రెండు' ఎవరూ ?" సురేఖ మొహమాటాన్ని పురస్కరించుకొని తాను అబద్ధ మాడేడు. "కొన్ని అబద్ధాలు ఎందుకు ఆడతామో తెలియదు.... సరే .... పోనీ" అనుకుంటూ గబగబ నగరంకేసి నడక సాగించాడు—

త్రోవలో అతనికి ఆ సాయంకాలపు సంఘటనలే మనసులో మెదలసాగాయి. సురేఖ తనతో ఎందు కంత బిడియంగా మాట్లాడింది ? అనిపించింది. అతనూ అంతేగా ?

అతనికి తెల్పు: తన సంస్కార సాంద్రతా, తను ఉంటున్న సమాజమూ అందుకూ కారణాలు. కాని, ఆ మాట ఒప్పుకునేందుకై అతని అంతర్యం సిగ్గుపడ్డది.

"విరివిగా విచ్చలవిడిగా మాట్లాడుకోడం ఇంకా కథలలోనే ఉంది గానీ, వాస్తవిక ప్రపంచంలో దీనికి, యీ స్నేహానికి ఏవో కనుపించని గోడ లున్నాయ్! బహుశా అందుకు తగిన సంస్కార పటిమ అబ్బలేదు కూడానేమో మనుష్యులకు ?"

భాస్కరానికి ఇల్లు చేరేసరికి తాను తప్పించుకు పోయి, పారిపోదా మనుకున్న సమస్య తిరిగి మొద టికి వచ్చి గాఢాలింగనం చేసుకుంది.

జానకమ్మగారు కేక వేసింది "తారీఖు ఎంతరా? రేపూ ? శుక్రవార మెప్పుడూ ?" అని. కొడుకు ఇంట్లోకి వచ్చి కాళ్లు కడుక్కొంటున్నాడని గమ నించగానే, ఆమె పై ప్రశ్న ఆదుర్దాగా వేసింది. భాస్కరం—వొళ్లు మండిపోయింది. మరిన్ని నీళ్ల కాళ్లమీద గుమ్మరించుకున్నాడు. పిన్నిమీద కోపం పదేపదే వస్తున్నందుకు తనను తానే నిందించు కున్నాడు కూడా.

భోజనం దగ్గర కూడా భాస్కరం అస్సలు మాట్లాడలేదు.

"అన్నాయ్! ఎక్కడికి పోయావు ? నీ కోసరం సాయంత్రం ఎవరో వొచ్చార" న్నది వసంత మెల్లిగా వచ్చి.

"కృష్ణానదిని చూసి వచ్చాను" అని నవ్వి "అక్కడ నీలాంటి నేస్తం వొకరు అగుపిస్తే కాస్త కబుర్లు చెప్పి" నన్నాడు.

"ఛా! ఏం మాట లన్నాయ్!" అన్నది వసంత సిగ్గు నభినయిస్తూ "నాలాంటి ఫ్రెండ్సు అక్క డెందుకుంటారేవ్ ?"—

"నిజమేనర్రా! ఈ వూళ్లో ఆడపిల్ల లెవర్రా నీకు నేస్తాలూ ?" అన్నది జానకమ్మగారు ఆందో ళన దాచ ప్రయత్నిస్తూ.

ఆమె—ప్రశ్నతో భాస్కరం నోటి ముద్ద నూడి నంత పనైంది. పిన్ని గ్రహింపుశక్తి కతగాడు భయం కంటె విస్మయమే ఎక్కువ పొందాడు.

"ఉత్తదేనే" అన్నాడు వెంటనే పిలక మారి నట్లు నటించి.

"అంతేలే" నన్నది నిట్టూర్చి.

భాస్కరం, ఒక ఆడపిల్లతో తాను మాట్లాడితే, పిన్నికి అంత ఆందోళన ఎందుకోనని లోపల— లోపల తర్కించుకుంటూ మెతుకులు ఒకటొకటి కతక సాగేడు.

తాను అబద్ధం చెప్పాల్సినంత దోషం ఏం చేశాడు గనుక ? కాని అతని కా ప్రశ్న నచ్చలేదు.

పిన్నితో యిప్పుడు సురేఖ గురించి చెపితే పద్మావతి గురించి కూడా చెప్పాల్సివస్తుందని భయం—"తీగె తీస్తే డొంక అంతా కదుల్తుంది."

జానకమ్మగారికి కొడుకుమీద నమ్మకం అపార మైనదే గాని, వయస్సు చెడ్డదనే భయం కూడా ఎక్కువే. అదీగాక "యిటీవల భానడి ధోరణి ఏమీ బాగులేదని" ఆమె పదే పదే అనుకున్నది. అందుకు కారణం ఆమెకూ తెలియదు.

ఇంతకూ తనతో మాట్లాడిన సురేఖ, ధనమ్మకు సాక్షాత్తూ పెంపుడు కూతురనీ, ఆ అమ్మాయినే చూడటానికి రేపు తాను వెళ్లాలి అని అప్పుడే భాస్క రానికి తెలిస్తే అతని పరిస్థితి ఎలా ఉండేదో గాని, —జానకమ్మగారు ఆ సంగతి భాస్కరంతో అన లేదు.

తాను కోరి ఏరి కోడలుగా తెచ్చుకుందామని తల పోస్తున్న పిల్లతో భాస్కరం పెళ్లి అంటేమా, పెళ్లిచూపు లంటేనూ "తనకు అయిష్టమని" వ్యక్తంచేసి వచ్చాడూ అంటే ఆమె మనసు ఎలా ఉండేదో?....

ఆమెకు భాస్కరం తనను తప్ప యీ ప్రపం చంలో యింకెవ్వరినీ అంత అభిమానంగా చూడడని నమ్మకం—అది ఆమెలో చాలా రోజుల్నించి ఉన్నదే.

"తనకు కోడలు అవసరమైతేనే భానడికి పెళ్లాం అవసరమవుతుందనీ, అదో సంప్రదాయ మనీ" ఆమె వూహ. "భాస్కరం యింకా ముక్కు పచ్చ లారనివాడు"—అంటుందామె. వాడు "ప్రేమిం గలడూ అంటే ఎలా నమ్మడం ?"

[ఇంకా వుంది]

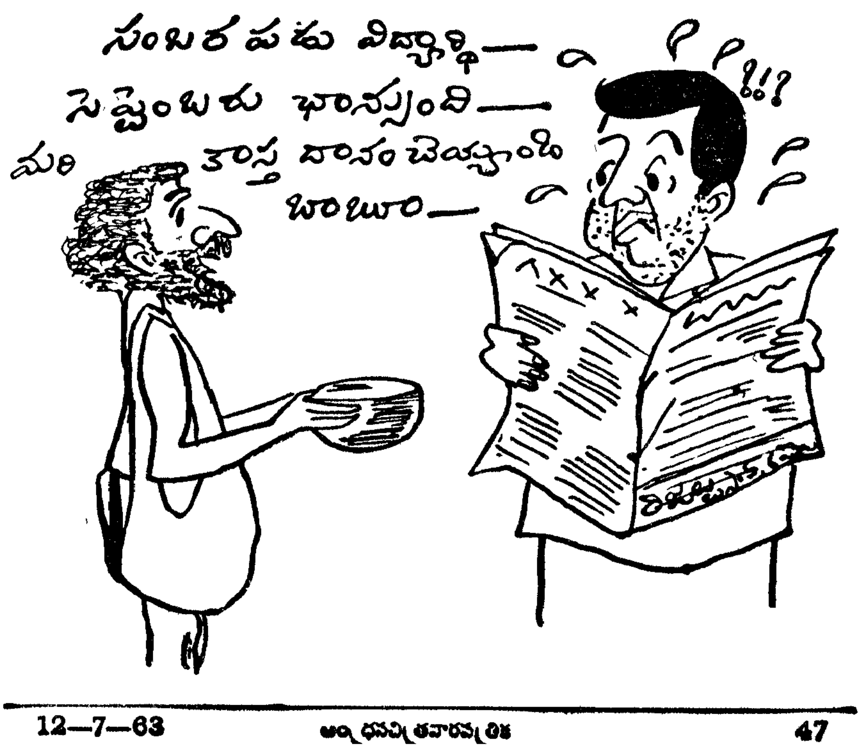

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక విడిగా స్టాంపులు పంపే వారి రచనలు తిప్పి పంపడం సాధ్యం కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాభి వృద్ధికి తోడ్పడుతాయి. వివరాలకు: ఎడ్వర్‌టయిజ్‌మెంట్ మేనేజర్‌కి వ్రాయండి.

SWASTIK

న్యూఢిల్లీ లేఖ

7 వ పేజీ తరువాయి

భారత భూభాగం మీద చైనా సేనలను బహిష్కరించాలనే ఆజ్ఞ తిరోగమన వాదులే ఇచ్చారని ఆరోపిస్తున్నారు.

అంటే, చైనా— భారత మైత్రి వర్ధిల్లాలన్న అని పురోగమన వాదులు విచారిస్తున్నారనే కదా అర్థం!

రెండు ప్రశ్నలకి సమాధానాలు కావాలి.

ఒకటి, భారత భూభాగం మీద చైనా వారు వేసిన రోడ్డు దలైలామాకి తిరోగమన వాదులు ఇచ్చిన స్వాగతం ఫలితమా? లేక టిబెట్ పెకింగ్‌లను కలిపే అవసరం సైనిక నిపుణులు గుర్తించటం వల్ల ఏర్పడిన పరిణామమా?

రెండు, భారత సైనిక ఆయుధ బలాలు కట్టకుండా శ్రీ కృష్ణ మీనన్ ఆపినవారు తిరోగమన వాదులేనా? కొన్ని ఉదాహరణలు తీసుకోండి: నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం లాక్‌హీడ్ కంపెనీ (అమెరికన్ సంస్థ) ఇండియాలో విమానాలు నిర్మించే ఫాక్టరీ కడతామన్నారు. ఈపాటికి విమానాలు తయారవుతూ ఉండేవికూడా కాని శ్రీ కృష్ణమీనన్ ఈ విమానాల ఫాక్టరీ మన దేశానికి రాకుండా చేశారు.

శ్రీ హెచ్. ఎం. పటేల్ కార్యదర్శిగా ఉన్న సమయంలో ఒక ఆర్డ్‌నెన్స్ ఫాక్టరీ 'డిజైన్' (Design) తయారు చేశారు. 1963 మార్చిలోగాని పునాది పడలేదు. దీనికికూడా తిరోగమన వాదులే కారకులా?

ఆర్డ్‌నెన్స్ ఫ్యాక్టరీలో కాఫీ పెర్కొలేటర్లు తయారు చేసేవారు—శ్రీ కృష్ణమీనన్ వాటిలో అదనపు ఉత్పత్తిశక్తి ఉన్నదన్నారు కాబట్టి. లేక ఇదీ తిరోగమన వాదుల వత్తిడివల్లనేనా?

ఈ కాలానికి సంబంధించిన నిజం చరిత్ర వ్రాసినప్పుడు శ్రీ కృష్ణమీనన్ పట్ల శ్రీ నెహ్రూ చూపిన మైత్రివల్ల భారత దేశానికి ఎంత నష్టం కలిగిందో తెలుస్తుంది. నేఫాలో మనకి సంబంధించిన పరాజయానికి ఎవరు కారకులో తెలుస్తుంది.

ఏది ఎలాఉన్నా, కమ్యూనిస్టులనీ వారిమిత్రులనీ సంతోష

బహిష్టు రోజులలో ఉపశమనమునకు శాంతియుక్త ఉపాయము.

సారిడన్ 'రోష్'

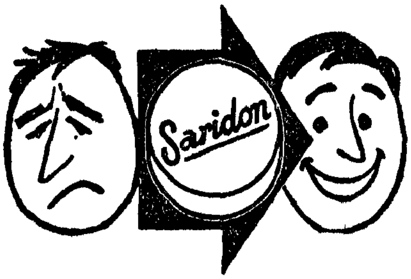

నొప్పిని పోగొట్టును, సేదదేర్చును, నవోత్సాహమును కలిగించును

కావిలో బహిష్టు రోజుల్లో అసౌఖ్యముతో కృంగిపోకండి — సారిడన్ వేసుకోండి. అది మీకు త్వరితముగ, నిరపాయముగ, నిశ్చయమైన విధములో ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. తలనొప్పి, పంటినొప్పి, ఒంటినొప్పి, జ్వర చిహ్నములు మరియు ఋతుమూల అవ్యవస్థతలకు కూడ సారిడన్ అద్భుతముగా గుణము కలిగిసుంది.

ఒకే సారిడన్ బిళ్ళ చాలును

ఒక బిళ్ళ ఖరీదు 13 నయా పైసలు

'రోష్' తయారు ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: **వాల్లాస్ లిమిటెడ్**

JWT-VT-4798-Ng

న్యూఢిల్లీ లేఖ

పెట్టటానికి శ్రీ మీనన్‌ని కాని నెట్‌లోకి తీసుకుంటే తాము ఇంకా ఎంతనష్టం పడవలసి వస్తుందో శ్రీ నెహ్రూకి తెలుసు.

శ్రీ మీనన్ పోయి పోయి ఒక ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారవర్గంలో చేరవలసి రావటం ఎంత అవమానం !

* * *

పురోగమన వాదులు చేసే ప్రచారంలో పశ్చిమ దేశాలని, అందులో అమెరికాని, దూషించటం మరొక విశేషం. ఆయుధ సహాయం విషయం తీసుకోండి.

నెఫాలో చైనా దాడి తియ్యగానే శ్రీ నెహ్రూ అన్ని దేశాలనీ— పాకిస్తాన్‌తో సహా !— సహాయం కోరారు. అమెరికా, బ్రిటన్, కెనడా ఆస్ట్రేలియాలు మాత్రం వెంటనే సహాయం చేశాయి. పశ్చిమ జర్మనీ ఇటలీలు కూడా సహాయపడ్డాయి. కాని కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలలో ఒకటి కూడా మనకి తోడ్పడలేదు.

ఆఫ్రో— ఆసియా రాజ్యాలు కూడా మన సహాయానికి రాలేదు. శ్రీ నెహ్రూ ప్రియ మిత్రుడు కర్నల్ నాసర్ నోరు విప్పలేదు సరికదా, కర్నల్ నస్రీ శ్రీ నెహ్రూకి చైనాతో చర్చలు జరపమని చెప్పారు.

విమాన రక్ష సూచన భారతదేశమే చేసింది. అందుకని కొందరు విదేశ నిపుణులు కూడా ఇక్కడకి వచ్చారు.

ఇవన్నీ అలా ఉంచి

శ్రీ పట్నాయక్

భూతలింగం ప్రభృతులు

టి. టి. కె. ప్రభృతులు

భారత రాష్ట్రపతి

వీరందరూ అమెరికాకు ఎందుకువెళ్ళినట్లు ? మనకి సహాయపడాలని పశ్చిమదేశాలు తహతహలాడటం లేదు— ఈ విషయం నాకు తెలుసు.

మన 'పురోగమన వాదులు' కనుక శ్రీ నెహ్రూ చేత పశ్చిమ దేశాల సహాయం మనకి అనవసరమని వారితో చెప్పిస్తే వారు నిస్సందేహంగా అన్ని రకాల సహాయాలూ ఆపివేస్తారు.

సోషలిజం గురించి ఒక ముక్క చెప్పాలి. ఇది జీవిత విధానాలలో ఒకటి. ఒక దేశం నాయకులు ఆ దేశ ప్రజలకి తాము ఆదర్శ ప్రాయంగా జీవిస్తున్నట్లు నిరూపించగలిగాలి. ఎయిర్ కండిషన్ చేసిన గదులలో జీవిస్తూ మురికి పేటలలో నివసిస్తున్న వారికి నీతిబోధ చెయ్యటం సోషలిజం కాజాలదు. చివరికి గాంధీ తత్వంకూడా కాదు. 'పురోగమన వాదుల'మని చెప్పుకుంటున్నవారే ఇండియాలో అసలు సోషలిజం వస్తే బాధ పడతారు. ★

దేశ రక్షణకై ఆయుధాలు
ఎంత అవసరమో ఉత్పత్తి కూడా అంత అవసరమే!

రాజధాని కబుర్లు

11— వ పేజీ తరువాయి

వారికి, సహకార విభూషణ్ అనే బిరుదు ఉపాధ్యక్షులుగా ఉన్నవారికి ప్రధానం చేయటం జరిగింది. ఈ బిరుదు నివ్వటంలో ఔచిత్యం మాట అటుంచి అసలు ఆయా వ్యక్తుల సేవనుబట్టి, బిరుదు లివ్వటం జరగాలిగాని, వారు అలంకరించిన హోదాల్ని బట్టి ఇవ్వటమనేది కనీవినీ యెరగనిది. నవాబ్ మెహదీనవాబ్‌గజంగ్, హైదరాబాదు స్టేటులో సహకార మంత్రిగా ఉండటమే గాకుండా ఈ ఉద్యమానికి ఎంతో దోహదంచేసి, అహర్నిశలు కృషిచేసిన ప్రముఖులు ప్రస్తుతం, గుజరాత్ గవర్నరుగా ఉంటున్నారు. ఆయనగారు ఈ బిరుదులకు నోచుకోలేదు, కారణం ఆయన ఎన్నడూ, కో ఆపరేటివ్ యూనియన్‌కు అధ్యక్షులు కాకపోవటమే ! ఈ విధంగానే. ఏ. హెచ్. వెంకట్రావు, రాయ్ దిల్ శుక్‌రావ్, యల్. యన్. గుప్తగారలు, ఈ ఉద్యమాల్లో పాల్గొంటూ, అనేకవిధాలుగా సేవచేసిన విషయం హైదరాబాదు ప్రజలకు తెలిసిందే! ఈ బిరుదులకు వాళ్ళు నోచుకోన లేదు. ఏమైనా, వేలి బిరకాయలో, నెయ్యి యెంతుంటుందో ఈ సహకార సంస్థల్లో సహకార మనేది కూడా అంతే ఉంటుందనే పాతుకు పోయిన అభిప్రాయాన్ని సడలించేట్లు, ఈ ఉద్యమం వ్యాప్తికి తోడ్పడేట్లు ఆచర్ణ భాగంలో చూపించినప్పుడే, ఈ రజితోత్సవాలకు సార్థకం.

ఇవిట్లా ఉంటే, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. స్వర్ణకారుల పునరావాసానికి 35 లక్షల ఖర్చుతో కొన్ని పథకాల్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచించారుట. ఆ ఖర్చు వాళ్ళే భరించేట్లు, ఆ పథకాలేమిటో అమలు పరిచేటట్టానూ, ఇదేగాకుండా స్వర్ణకారుల పిల్లలకు ఏడవ ఫారందాకా ఉచిత విద్యా సౌకర్యాలు యేర్పాటు చేశారు. 1800 రూపాయలకు మించని సాలీనా ఆదాయం గల కుటుంబాలకే ఈ సౌకర్యం లభిస్తుంది కాబట్టి, ఆదాయాల అంచనాల్లో తర్జన భర్జనలు రాకమానవు. స్వర్ణకారుల నిర్వచన విషయం కూడా ఆలోచనలోకి రాకమానదు. సదుపాయాలు కలిగించటం మటుకు మెచ్చుకో తగ్గదే ! అయితే ఏ ఆశయంతో సువర్ణ నిబంధనల్ని ప్రవేశ పెట్టారో, దాన్ని సాధించలేక పోయినామని, ఢిల్లీలో పెద్దలే, చర్చల్లోకి దిగారు. అలాంటప్పుడు ఈ నిబంధనల వలన వచ్చి పడ్డ దుష్ఫలితాల్ని తట్టుకోవటానికి పథకాలు వెయ్యకపోతే అసలు ఈ నిబంధనలు యెంతవరకు సబబో ఆలోచిస్తే గౌరవభంగమా? ఇంకో నిర్ణయం మన రాష్ట్రప్రభుత్వంవారు చేసింది, రిజర్వేషన్ గురించి, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారయితే, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తవాన్నే గుర్తించాలని, ఆ ప్రతిపదికమీదే, విద్యా సంస్థల్లోగాని, ఇతరత్రాగాని, సీట్లు కేటాయింపు ఉండాలని సూచించారు. కాని ఈ సూచనను, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఇంకా అంగీకరించక పోవటానికి కారణాలేమిటో అర్థం కావటంలేదు. అందరికీ సమానావకాశాలు కల్పించాలి అనే ప్రాథమిక సూత్రానికి ఇలాంటి 'రిజర్వేషన్స్' భంగకరంగానే ఉంటాయి.

ఐ. ఎల్. ఎన్. ★

'మరువలేని మనిషి'

నందా

ప్రతి ఆకూ చల్లటి గాలిని ఎలా అనుభవిస్తుందో అలాగే ప్రతి వ్యక్తికీ మరువలేని మనిషి ఒకరు తటస్థపడతారు.

ఇది ఆత్మ సంబంధాన్ని తెలుపుతుందా ?

స్నేహాన్ని తెలుపుతుందా ?

నా అభిప్రాయంలో, సానుభూతి, వాత్సల్యం ఉన్నప్పుడే ఇటువంటి అనుభూతి కలుగుతుంది.

నా స్మృతిపథంమీద చెరగని ముద్రలు వేసిన ఒక మనిషిని గురించి మీకు చెబుతాను. ఈయన ప్రస్తుతం నా దగ్గరగా లేడు కాని ఆయన్ని ఎన్నటికీ మరువలేను.

నా గత జీవితం గురించి చెప్పనివ్వండి. అప్పుడు నాలో ఏవేవో ఆశలు, ఆశయాలు మెదిలేవి. నే నొక కలలు కనే బొమ్మని. నాలాగే స్వప్నజగత్తులో విహరించే వ్యక్తు లెందరు లేరు ? వారి భావనలు ఎలా ఉంటాయో నాకు తెలుసు....

నేడు నా ఆశయాలు కొన్ని నెరవేరాయి. నా ఆశల్లో కొన్ని తీరాయి. నా కలలు కొన్ని నిజమయ్యాయి. కాని నా 'బండిని నక్షత్రాలకు కట్టడం వల్ల' కాదు ! ముఖ్యంగా మనిషి సహాయం వల్లనే.

ఇప్పుడు నే నొక తారని—ఆ పేరుకి నాకు హక్కుంది. కళాభిమానుల మన్ననలు పొందాను. నటనా చాతుర్యాన్ని అర్థంచేసుకోన గలిగినవారి మెప్పు పొందాను. కాని, నా వెనుక వీటన్నిటికి అర్హుడయిన వ్యక్తి వేరే ఉన్నాడు. ఆ వ్యక్తిపూర్తి ప్రోత్సాహం లేకపోతే నే నింకా చీకటిలోనే ఉండిపోయేదాన్ని.

ఈ మనిషిని గురించి ఇంత చెప్పాను కదా ! ఆయన ఎవరు, అని మీరు అనుకుని ఉంటారు.

ఈ వ్యక్తి నాకు చాలా దగ్గరవాడు. పుట్టినప్పటినుంచీ ఆయనతో నాకు సంబంధం ఉంది మా ఇద్దరి బాంధవ్యాన్ని ఎవరూ విరగకొట్టలేరు అయితేనేమి, తిరిగి ఆయన్ని కలవలేను కదా !

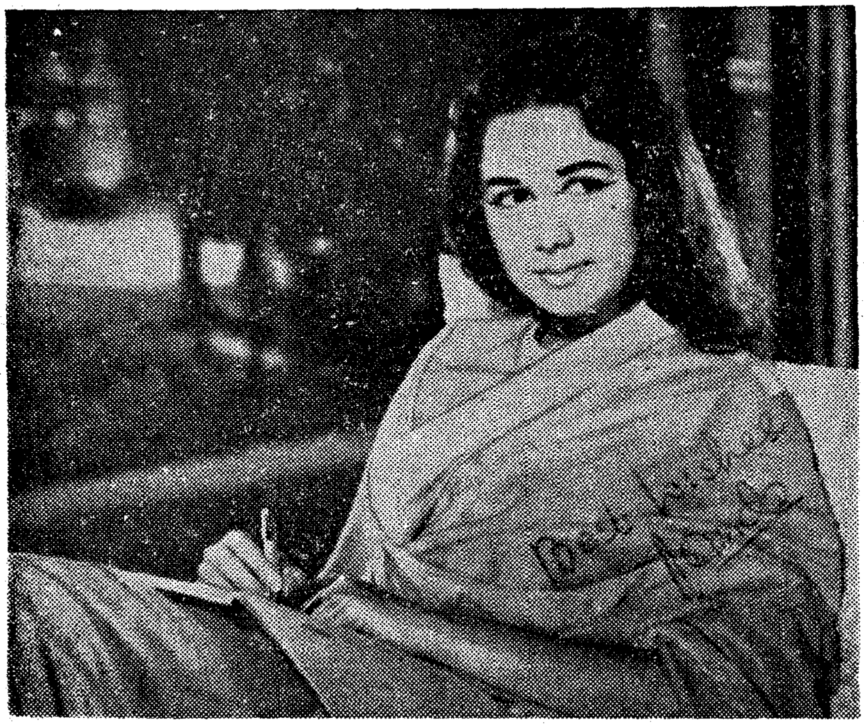

'పాఠకులకు నా శుభాకాంక్షలు' నందా.

ఎవరో అన్నారు : ఎడబాటు ప్రేమని అధికం చేస్తుందని. నా విషయంలో ఇది నిజం. ఆయన నాకు దూరం అవటంచేత ఈ పవిత్ర స్మృతులు బాధాకరంగా తయారయ్యాయి. కోరికలు మిగిలిపోయాయి.

మా ఇద్దరి బాంధవ్యం ఏమిటి ? నేను ఆయన కుమార్తెని.

నా ప్రియమైన తండ్రి నా కిక లేడు. భౌతికంగా నాకు దూరమయ్యాడు. కాని ఎందుకో ఆయన నీడ నన్ను కాపాడుతున్నదని నమ్మకం.

ఆయన నా తండ్రి కదా అని ఇలా పొగడుతున్నా ననుకుంటున్నారా ? పొరబడుతున్నారు. ఆయన కేవలం నా తండ్రి మాత్రమే కాదు. గొప్ప మేధావి. కర్మయోగి.

నాకు తల్లీ, తండ్రీ కూడా ఆయనే. ఇంకా చెప్పమంటారా ? ఆయన నాకు ఇచ్చిన అమూల్య కానుకలు—పితృవాత్సల్యం, మాతృప్రేమ,

కాని నాకు పెద్ద దెబ్బ తగిలింది. ఆయన మరణించాడు. నాకు శాశ్వతంగా దూరమయ్యాడు.

నేడు ఆయనతో గడిపిన కాలం గుర్తుకి వస్తే ఆయన ముఖం నా కళ్లకు కట్టినట్లవుతుంది. ఈ కళ్లలో నుంచే వేడి కన్నీటిబొట్లు రాలుతాయి.

నేను మహా విజయం ఏదీ సాధించలేదు.

అయ్యో ! మళ్లీ చిన్నపిల్లనైపోతే ఎంత బావుండు ననిపిస్తుంది. ఆయన సాన్నిధ్యంలో ఉండగలుగుతాను కదా ! స్వప్నాలలో మునిగిపోయి బొమ్మలాగ ఆయన చెప్పినది వింటూ కూర్చుంటాను కదా ! ఆయన కథలు ఎప్పుడు వినిపిస్తాడో కదా !

అవును ! ఈయనే నేను మరువలేని మనిషి. ఆయన్ని మరువలేను. జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని సంతోషిస్తాను. ★

నక్షత్రకుని నసుగుడు

మన దేశంలో ఏ ఒక్క మతానికీ ప్రాధాన్యం లేదు. అన్ని మతాలూ సమానంగానే చూస్తాము—కనీసం చూడాలి. అంటే మనది 'సెకులర్' రాజ్యం. అయితే మన రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాధాకృష్ణన్ మధుర దేవాలయం కుంభాభిషేక మహోత్సవానికి వెడదామని నిశ్చయించుకున్నప్పుడు వ్యక్తిగా పోదామనుకున్నారా లేక 'సెకులర్' భారతదేశం రాష్ట్రపతిగా వెడదా మనుకున్నారా ? వ్యక్తిగా మధురకి ప్రయాణం చేద్దామని వారు అనుకుని ఉంటే మద్రాస్‌లో ఆయనెవరో కేసు పెట్టాలిసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చినట్లు ? రాష్ట్రపతిగా ఆయన వ్యక్తిగత మతాభిమానం ఇంత అట్టహాసంగా ప్రదర్శించటం ఎంతవరకు న్యాయం ?

అందుకనే, మన రాష్ట్రపతి పదవిలో ఎవరున్నా సరే, అధికార హోదాలో దేవాలయాలు కాని, చర్చిలు కాని మసీదు కాని సందర్శించటం సరైన పని కాదు. ఆలోచించి చూస్తే, ఈ నియమం ప్రభుత్వంలో ఉన్నత స్థానాలు ఆక్రమించేవారందరికీ వర్తిస్తుంది ! ఇది గొంతునొప్పితన్నా న్యాయమైన కారణం ....

* * *

ఒక మంత్రిగారు తన పిల్లల్ని కాన్వెంటుకి పంపిస్తూనే 'ప్రజల్ని' మాత్రం వారి పిల్లల్ని హిందీ, తమిళ పాఠశాలల్లో చదివించమంటున్నారు. అలాగే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ కుమారులలో ఒకరు ఆక్స్‌ఫర్డ్‌లో చదువుకుంటున్నట్లు తెలుస్తోంది ! 'తనకు మాలిన ధర్మం' మాట అలా ఉంచి విదేశాలలో చదువులకి కావలసిన 'ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజి' ఎలా దొరుకుతోంది ? శ్రీ మాలవియా ఎవరికో పదివేల రూపాయలు ఇప్పించారని ఉద్యోగం మాన్పించారు గాని మన రాజకీయ నాయకుల తాలూకు వారిలో ఎందరు విదేశీ సంస్థలలో పెద్ద పెద్ద పనులు చేస్తున్నారో ఎవరూ చెప్పరేమిటి ? పోనీ, పెద్ద పనులు చెయ్యకపోయినా సొంత వ్యాపారాలు ఏమి చేస్తున్నారో, ఈ వ్యాపారాలు వారు పదవులలోకి రాకమునుపే వచ్చాయో, తర్వాత వచ్చాయో తెలుస్తే బాగుండును .... ★

"మూఢ నమ్మకాలు"

మానవుడికి జీవితంలో అత్యవసరమైన కొన్ని పదార్థాలే అపదలకు కూడా దారితీస్తాయనడానికి చక్కని ఉదాహరణ. గాలి మితిమించని పరిమాణంలో అదే శ్వాసగా తీసుకొని మానవుడు జీవిస్తాడు. అదే ఝంఝూమారుతమై ప్రళయ భీకరం దాల్చితే ఊపిరి కూడా పీల్చుకొనలేక చనిపోగలడు. అలాగే మానవునికి జీవితంలో నమ్మకం చాలా అవసరం. కాని అది అవధిదాటి పెడదారి పడితే మాత్రం మూఢనమ్మకం అవుతుంది. అది పెరిగే కొలదీ తనకేకాదు తనకు సంబంధించిన కొందరమాయక ప్రాణులకు కూడ హానికరమవుతుంది.

జీవితంలో కూడ కలిమి, లేమి, కష్టం, సుఖం, అదృష్టం, దరిద్రం — అన్నీ మానవుడిలోగల మనోనమ్మకాల్లోనే ఉంటుంది. మనోబలం కలవారికి అపదలు కూడా ఆనందాలుగానే వర్తించగలవు. సంతోషాలు కూడ మనో బలహీనులకు బాధలుగానే సంభవించడం కూడ కలదు. దేనికైనా చూసే దృక్పథమే ముఖ్యంగాని, కనిపించే దృశ్యం కాదు.

మోహన్‌కు మాత్రం ఆమె అదృష్టలక్ష్మిగానే అవతరించింది. ఆమె కాలు పెడితే అంతా సర్వ నాశనం అని ఊరి ప్రజల అలజడి. కాని ఆమె ముఖం చూసీ చూడగానే మోహన్‌కు సీనియర్ పైలట్ ఆఫీసరుగా ప్రమోషన్ వచ్చింది. అందుకామె అతని హృదయంలో ఒక ప్రత్యేక స్థానం పొందగలిగింది. తనదగ్గర కొకనాడు, తన స్నేహితుడైన సంతానం నుండి సిఫార్సు లెటర్ పట్టుకొనివచ్చి తోటపని చేస్తున్న తనను చూసి సాధారణ తోటమాలిగా శకుంతల పలుకరించడం, ఆమెను తను చిలిపిగా, అల్లరి చేయడం— అందుకామె కోపంతో చెంపదెబ్బ కానుకగా ఇవ్వడం మోహన్ మనసులో ముద్రగానే నిలిచి పోయాయి. ఆ మరునాడు శకుంతల తనని మోహన్‌గా తెల్సుకొని జాలి మొగంతో తన్ను మన్నించమని వినయంగా కోరడం కూడ హృదయంలో సుస్థిరంగా నిలిచింది. ఆ చక్కని కలయికలో శకుంతల మనసు కూడ పట్టుతప్పి జలజలా పొదరినంతా మోహన్‌వంక జారి పోరడం కూడ మోహన్ పసికట్టాడు.

ఆ రోజు శకుంతల, అట్టముక్కలు కత్తిరించి విమానం తయారు చేస్తుండడం చూసిన లీల, స్నేహితురాలిని వేళాకోళం ఆడుతూ—

"ఇందులో ఎక్కి అతని దగ్గరికి పోదామనేనా ఈ ప్రయత్నం."

"అదంతా ఏమీకాదు. మనం సినిమాకు పోవాలనుకున్నాంగా ! నువ్వింకా డ్రెస్ చేసుకోలేదేం." అని తమాషాగా శకుంతల మాటల ధోరణి మార్చేసింది. మర్చిపోయిన విషయం ఠక్కున గుర్తుకొచ్చి—

"అయ్యయ్యో ! అవును సుమా ! మరిచే పోయాను. ఒక్క నిముషం."

లీల లోపలకు పరుగు తీస్తుంది. అంతలో దూరాన ఏదో విమాన ధ్వని వినిపించగానే శకుంతల మనసులో ఏదో ఆత్మీయత కదలింది. వరండావైపు వెళ్లి చూస్తుంది. తయారించే జావిళ్ళలాగ, పరుగుతో ఉన్న హృదయంలాగ,

అవీ - ఇవీ - అన్నీ

ఆకాశంలో హాయిగా, తీవిగా సాగిపోతున్న విమానం ఒకటి కనిపించింది. అనుకోని సందడిగా—

"లీలా ! లీలా ! ఇలారావే. విమానం పోతుంది. వచ్చి చూడవే ఎంత బాగుందో !"

"ఇదిగో వస్తున్నా శకుంతలా !" అంటూ లీల గొంతుక లోపలనుండి వినిపించింది.

"త్వరగా రావే !"

అదే సమయానికి మోహన్ ప్రవేశిస్తూ ఆ మాటలు విని శకుంతలవైపు మెల్లిగా అడుగులు వేసుకుంటూ సమీపిస్తాడు. వెనుకపాటుగా నిలిచి, అంటీ అంటనట్టు ఆమె చేతికి మెల్లిగా తన చేయి తగిలిస్తాడు.

ఆశ్చర్యానందంగా పట్టించుకోని శకుంతల లీల తన చేరువలో చేరిందని అనుకొని—

"ఆహా ! ఎంత అందంగా నడుపుతున్నాడు పైలట్ !"

"......."

"లీలా ! ఈ ప్లేనులో వారుంటారంటావా ! అవును. వారే అయి ఉంటారు. లేకపోతే ఇంత అందంగా నడపటం వేరెవరివల్ల అవుతుంది."

వైమానికుడు తన విద్యను అభ్యాసం చేస్తున్నాడో ఏమో— ఆకాశంలో సాఫీగానే విమానం తల్లక్రిందులుగా తిరిగి, గిరికీలు కొడుతుంది. శకుంతలలో భయం, ఆందోళన ఒక్కసారిగా ఉప్పొంగి పోతాయి.

"అయ్యయ్యో ! ఏమండీ ! జాగ్రత్తగా నడపండి. తల్లక్రిందు చేస్తున్నారేంటి" అప్రయత్నంగా శకుంతల అంది.

తనమీద శకుంతలకుగల ఆ ప్రేమకు మోహన్

నామరూపాలు - 9

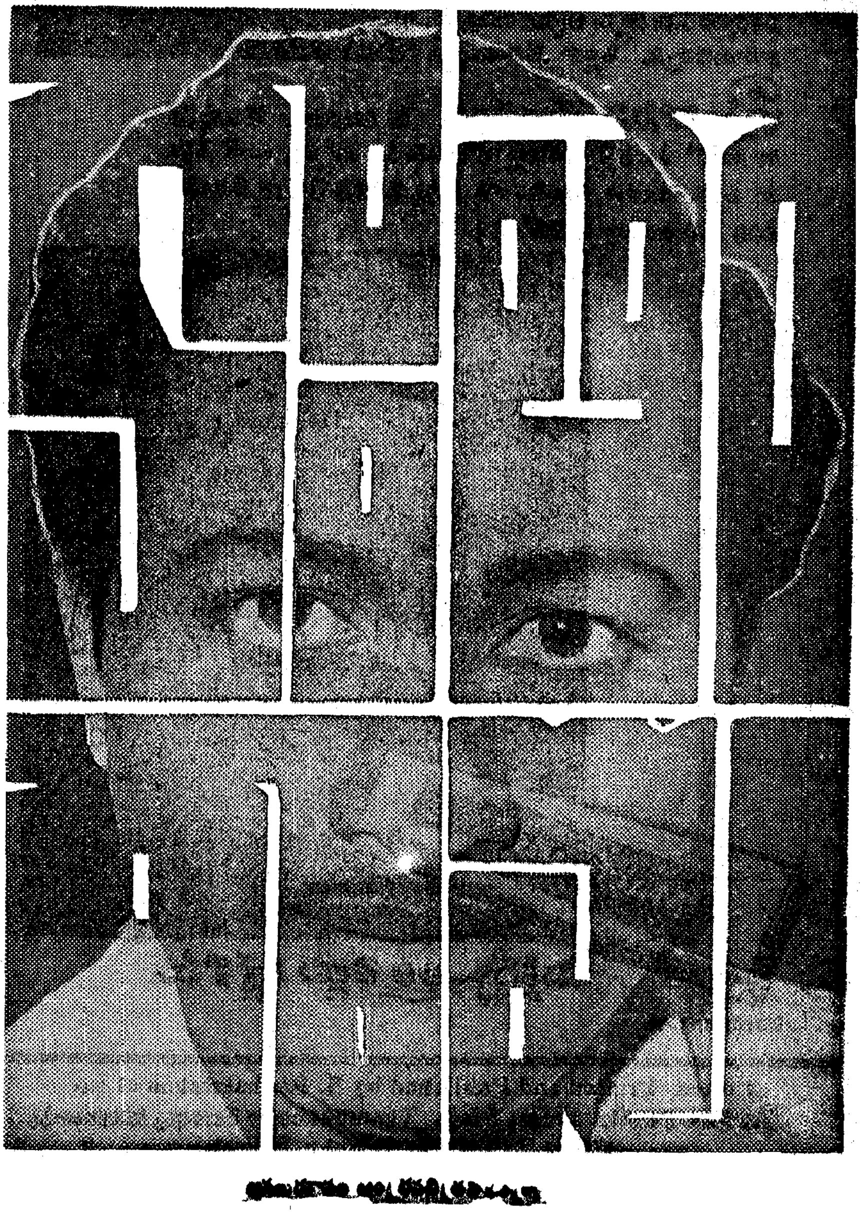

[illegible]

అవీ - ఇవీ - అన్నీ

మనసు వెన్నెలలా విరిసి మురిసిపోతుంది. తన చేరువనున్నది లీలే అనుకొని మోహన్ చేతిని తన చేతిలోనికి తీసుకొని—

"లీలూ! వారి ప్రక్కనే నేనుంటే వారికెలా ఉంటుందో....ఆ! మాట్లాడవేంటి!"

అంటూ శకుంతల వెనుదిరుగుతుంది. నిర్ఘాంత పోతుంది. సిగ్గు ఆవరించుకుంది. బెదరిన లేడి కళ్లలా ఆమెకళ్లు గారాలతో పదేపదే రెపరెపలాడేయి. అతనిసముఖంనుండి జారిపోవాలనుకునే శకుంతలను పూతీవెలాంటి చేతులతో ఆపి—

"లక్ష్మి"

"......"

"లక్ష్మి! నువ్వు నా ప్రక్కనే ఉంటే ఎలా ఉంటుందోనని అడిగేవుకదూ! ఇంత మధురంగా ఉంటుంది."

"........"

"అయినా నిన్ను నా ప్రక్కనే ఉంచుకొని విమానం నడపడం ఎలా సాధ్యమవుతుంది. అందుకే ఇలా క్రిందకుదిగి వచ్చేశాను.... ఏం! మాట్లాడవ్!.... నే ప్లెయిన్ నడపందే మాట్లాడవా?"

"ఊ!" పెదిమలు కదిలించలేక మవునంగా ముక్కుతోనే సమాధానమిస్తూ మోహన్ వక్షంపై వాలింది.

"సరిసరి.... శకుంతల మేము మాత్రం సినిమాకు వెళ్లివస్తాముతే." అంటూలీల లోపలనుండి వచ్చింది. మోహన్, శకుంతలలు నవ్వుకున్నారు.

ఈ పై సన్నివేశం పద్మాలయాలవారి "మూఢ నమ్మకాలు"లోనిది.. బి. సరోజాదేవి కథా నాయికగా నటించిన ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వి. శ్రీనివాసన్, మాటలు : పాటలు : రాజశ్రీ, కూర్పు: రామదాసు, సంగీత దర్శకుడు : నిర్మాత : ఎమ్. ఎస్. శ్రీరాం.

జూపిటర్ - "మర్మయోగి"

జూపిటర్‌వారు ప్రస్తుతం "మర్మయోగి" చిత్రాన్ని తీస్తున్నారు. తెలుగు— కన్నడ రెండు భాషలలోనూ ఈ చిత్రాన్ని తీస్తున్నారు. తెలుగులో మాటలు : ముద్దుకృష్ణ, పాటలు : ఆరుద్ర కొసరాజు (ఇంతవరకు వ్రాసేరు), సంగీతం : ఘంటసాల, ఛాయ : రహిమాన్, నృత్యం : వి. జె. శర్మ, కళ : వాలి, కూర్పు : మార్తాండన్, దర్శకుడు : బి. ఏ. ఎస్. సుబ్బారావు, నిర్మాత : యస్. కె. హబిబుల్లా.

ఇటీవల ఒక పాటను రికార్డు చేశారు.

"తీయనైన హృదయం — తేనెలూరు సమయం....
చూడగానే వీడిపోయె— లేనిపోని బిడియం."

అనే ఈ పాటను ఆరుద్ర వ్రాయగా సుశీల పాడింది. పాటను లీలావతితో చిత్రీకరిస్తారు.

ఈ చిత్రంలో యన్. టి. రామారావు, గుమ్మడి, కాంతారావు, రమణారెడ్డి, ఏ. వి. సుబ్బారావు (జూనియర్), లంకసత్యం, పేకేటి, కృష్ణకుమారి, లీలావతి, మీనాకుమారి, సుభద్ర మొదలగువారు నటిస్తున్నారు. ★

పి. ధర్మారావు.

Edited Printed and Published by S. Radhakrishna at the Andhra Patrika Press; 6 & 7, Thambuchetty Street, Madras-1.
Chief Editor : S. Sambhu Prasad.

కుమారి కృష్ణకుమారి (ఫొటో: ప్రభాకర్)

జయలలిత

అందమైన ముఖ వర్చస్సునకు

ఎక్కువ కాలం నిలిచే పరిమళమునకు

రెమి

టాల్కమ్ పౌడర్